

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Afd. Kabinetszaken
Tav. Madeleine Michiels van Kessenich
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Amsterdam, 27 juni 2008
Ons kenmerk: FIN-08031-mk

Betreft: Jaarrekeningen +
activiteitenverslagen PvdA, WBS
en JS 2007

Beste Madeleine,

Hierbij de jaarrekeningen 2007 en de bijbehorende activiteitenverslagen van de PvdA, de WBS en JS.

Met vriendelijke groeten,

Mehtap Koçer
Financiële Administratie
Telefoon 020-5512117
E-mail mkocer@pvda.nl

01072008

PARTIJ VAN DE ARBEID

Rapport

Aan de leden van het partijbestuur
Partij van de Arbeid, Amsterdam
inzake de Jaarrekening 2007

Jaarrekening 2007

Amsterdam, 2008

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
ACCOUNTANTS

7 2 0 0 8

Inhoudsopgave***Jaarrekening 2007***

<i>1</i>	<i>Balans op 31 december 2007</i>	<i>2</i>
<i>2</i>	<i>Staat van baten en lasten 2007</i>	<i>4</i>
<i>3</i>	<i>Grondslagen van financiële verslaglegging</i>	<i>5</i>
<i>4</i>	<i>Toelichting balans</i>	<i>7</i>
<i>5</i>	<i>Toelichting staat van baten en lasten</i>	<i>12</i>
<i>6</i>	<i>Specificatie beleggingen</i>	<i>29</i>
<i>7</i>	<i>Overzicht PS-Campagne</i>	<i>31</i>
	<i>Accountantsverklaring</i>	<i>32</i>

Totaal aantal pagina's in dit rapport 32

BALANS OP 31 DECEMBER 2007**ACTIVA**

	<u>2007</u>	<u>2006</u>	
Vaste activa			
Materiële vaste activa (1)	<u>594.600</u>	<u>653.094</u>	594.600 653.094
Vlottende activa			
Leningen/effecten (2)	338.329	434.985	
Afdelingen en gewesten (3)	9.459	8.163	
Debiteuren (4)	46.718	500	
Rekeningen-courant instellingen (5)	114.696	84.608	
Diverse vorderingen en vooruitbetaald (6)	1.052.977	1.562.717	
Liquide middelen (7)	<u>712.181</u>	<u>545.398</u>	
	2.274.360	2.636.372	
Totaal activa	<u><u>2.868.960</u></u>	<u><u>3.289.466</u></u>	

Bijlage 1
 bij rapport d.d. 7 mei 2008
PARTIJ VAN DE ARBEID, AMSTERDAM

PASSIVA

	<u>2007</u>	<u>2006</u>	
Eigen vermogen			
<i>Bestemmingsreserves</i>			
Verkiezingsfonds (8)	994	994	
Spaarfonds afdelingen / GR-verkiezingen (9)	562.047	323.346	
Spaarfonds PS (10)	45.013	100.000	
Spaarfonds Regionale activiteiten (11)	48.182	-	
	<u>656.236</u>	<u>424.340</u>	
Algemene reserve (12)	508.124	333.843	
	1.164.360	758.184	
 Voorzieningen			
Scholing personeel (13)	30.020	23.808	
Voorziening onderhoud pand (14)	113.298	51.798	
Reservering OOW-regeling (15)	380.145	359.199	
	<u>523.463</u>	<u>434.805</u>	
 Kortlopende schulden			
Reservering verlof-uren personeel (16)	143.052	229.251	
Reservering vakantiegeld personeel (17)	108.790	-	
Crediteuren (18)	303.790	937.497	
Rekeningen-courant instellingen (19)	363.499	592.223	
Diverse schulden en vooruitontvangen (20)	262.006	337.507	
	<u>1.181.137</u>	<u>2.096.477</u>	
 Totaal passiva	 <u><u>2.868.960</u></u>	 <u><u>3.289.466</u></u>	

Ter identificatie

ERNST & YOUNG
 ACCOUNTANTS

01072008

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2007

	<u>Begroot 2007</u>	<u>Uitkomst 2007</u>	<u>Uitkomst 2006</u>
Baten	€	€	€
Contributies (21)	5.363.000	5.002.785	4.927.658
Bijdrage fractieleden (22)	76.700	87.658	86.448
Bijdrage uit CLB contributies (23)	390.000	390.000	329.199
Overheidssubsidie (24)	3.130.300	3.253.030	3.590.911
Bijdrage IMD (25)	89.100	68.750	88.299
Renten (26)	25.000	23.782	69.790
Opleidingen en HRM (27)	30.000	28.885	59.997
Donateursactie ledenwerving (28)	70.000	3.937	6.090
Diverse baten (29)	15.000	96.303	166.716
	<u>9.189.100</u>	<u>8.955.130</u>	<u>9.325.108</u>
Lasten			
Partijbestuur en NIMD (30)	1.646.900	1.955.798	2.148.985
Beleid en onderzoek (31)	243.300	182.998	241.758
Internationaal secretariaat (32)	399.600	362.475	340.856
Kenniscentrum (33)	569.200	437.308	564.844
Human resource management (34)	252.900	253.952	277.713
Regionale partijorganisatie (35)	2.190.900	1.994.503	2.192.755
Permanente campagne (36)	176.500	141.127	435.797
Opleidingen (37)	347.000	243.337	393.080
Ledenwerving (38)	425.300	178.727	207.468
Ledenbehoud (39)	99.400	116.628	104.375
Partijpers (40)	773.600	727.973	837.606
ICT (41)	323.200	308.584	251.170
Instellingen (42)	1.460.100	1.497.557	1.519.634
	<u>8.907.900</u>	<u>8.400.967</u>	<u>9.516.041</u>
Resultaat reguliere activiteiten	<u>281.200</u>	<u>554.163</u>	<u>-190.932</u>
Resultaat Provinciale Staten Verkiezingen		-157.087	
Resultaat Gemeenteraad Verkiezingen			-857.739
Resultaat Tweedekamer Verkiezingen			-1.553.530
RESULTAAT		<u><u>397.076</u></u>	<u><u>-2.602.202</u></u>
Resultaatbestemming:			
<i>Bestemmingsreserves:</i>			
Verkiezingsfonds			857.739
Spaarfonds afdelingen - GR-Verkiezingen / bijdrage	-229.600	-229.600	-221.300
Spaarfonds afdelingen - GR-Verkiezingen / onttrekking			102.116
Spaarfonds PS-verkiezingen / mutatie	-102.100	54.987	-100.000
Spaarfonds Regionale activiteiten / bijdrage		-48.182	
Hans Rosenbergfonds / onttrekking			20.588
Mutatie Algemene reserve	<u><u>50.500-</u></u>	<u><u>174.281</u></u>	<u><u>-1.943.059</u></u>

3. GRONDSLAGEN VAN FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

Algemeen

De verslaggeving wordt primair beheerst door het algemene principe dat baten en lasten zoveel mogelijk worden toegerekend aan de verslaggevingperiode, los van het feit in welke periode de ontvangsten of betalingen hebben plaatsgevonden.

Voorts zijn de volgende algemene beginselen van belang om het kader aan te geven:

Realisatie

Lopende zaken moeten een zekere mate van afronding hebben.

Matching

Baten en lasten die met elkaar te maken hebben moeten in dezelfde periode verantwoord worden.

Voorzichtigheid

Bij baten de zekerheid van ontvangst, maar bij lasten de waarschijnlijkheid van een uitgave.

Continuïteit

Uitgaan van de veronderstelling dat een duurzame voortzetting van de organisatie waarschijnlijk is.

Consistentie

Zo mogelijk op dezelfde manier presenteren als voorgaande jaren.

Vergelijkbaarheid

Als de principes veranderd worden moet ook het ter vergelijking opgenomen jaar worden herrekend.

Openheid

Een heldere en gedetailleerde uiteenzetting van feiten.

Balans

Doel van deze staat is het zo getrouw mogelijk weergeven van de bezittingen en de schulden en daarmee tevens van het vermogen van de Partij.

Daarbij wordt in het algemeen gewaardeerd op de geldwaarde of nominale waarde.

Specifieke waarderingsregels gelden voor:

- Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een eventuele voorziening voor oninbaarheid.
- Voorraden brochures, papier e.d. worden gewaardeerd op de historische kostprijs, waarbij voor brochures nog van toepassing is dat deze redelijkerwijze nog verkoopbaar moeten zijn. In het algemeen zal dit voor brochures ouder dan 2 jaar niet meer het geval zijn.

- Beleggingen worden als volgt gewaardeerd:
 - obligaties en aandelen worden gewaardeerd op de aankoopwaarde, tenzij de beurskoers op balansdatum lager is
 - leningen worden gewaardeerd op nominale waarde, waarbij een eventueel verschil tussen het aankoopbedrag en het bedrag van de terugbetaling lineair wordt verdeeld over de looptijd.
- Inventaris en apparatuur worden geactiveerd.
 - De materiele vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met het volgens lineair systeem berekende jaarlijkse afschrijvingen, afhankelijk van de geschatte gebruiksduur van de betreffende activa.

Voorts kent de Partij de volgende bestemmingsreserves:

Verkiezingsfonds

Betreft het saldo beschikbaar voor de financiering van Europese, landelijke en provinciale verkiezingen, en de landelijke kosten van de gemeenteraadsverkiezingen.

Spaarfonds afdelingen

Betreft het uit de contributieontvangsten afgezonderd bedrag voor de afdelingen bestemd ter financiering van de kosten van de gemeenteraadsverkiezingen op lokaal niveau.

Spaarfonds Regionale Activiteiten

Deze fonds wordt gevoed uit de niet uitgekeerde afdrachten en is bestemd voor de financiering van bijzondere regionale activiteiten, waarvoor afdelingen een aanvraag kunnen indienen.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Indien het waarschijnlijk is dat voor uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen een vergoeding van een derde zal worden ontvangen, wordt deze vergoeding gepresenteerd als een afzonderlijk actief.

Staat van baten en lasten

Doel van deze staat is het zo getrouw mogelijk weergeven van de baten en de lasten van de verslagperiode in vergelijking met de goedgekeurde begroting en in relatie met het voorafgaande jaar.

Voor contributies en het Partijaandeel van de CLB-contributies wordt uitgegaan van de in het verslagjaar feitelijk ontvangen bedragen, voor de overige baten en alle lasten wordt het toerekeningsbeginsel gehanteerd.

Alle baten en lasten worden over de staat van baten en lasten geleid.

TOELICHTING BALANS

Activa	2007	2006
	€	€
Materiële vaste activa (1)		
Stand 1 januari 2007		
Aanschaffingswaarde	1.419.014	1.163.059
Cumulatieve afschrijvingen t/m 2006	765.920	685.034
Boekwaarde	<u>653.094</u>	<u>478.025</u>
 Mutatie 2007		
Investering	275.228	463.828
Desinvestering	91.629-	207.873-
Afschrijving	242.093-	80.886-
Totaal mutaties	<u>58.494-</u>	<u>175.070</u>
 Boekwaarde 31 december 2007	<u>594.600</u>	<u>653.094</u>
 Stand 31 december 2007		
Aanschaffingswaarde	1.602.613	1.419.014
Cumulatieve afschrijving	1.008.013	765.920
Boekwaarde 31 december 2007	<u>594.600</u>	<u>653.094</u>

Vlottende Activa

	€	€
Leningen/effecten (2)	338.329	434.985

De specificatie is opgenomen in bijlage 6.

Afdelingen en gewesten (3)

	€	€
<i>Afdelingen</i>		
Afdelingen	-0	207
<i>Gewesten</i>		
Dit betreft voornamelijk aan de gewesten betaalde vaste voorschotten op de contributie-afdracht en verrekeningen		
Te vorderen salariskosten, gewest Zuid-holland	4.170	2.000
	5.289	5.956
	9.459	8.163

Debiteuren (4)	46.718	500
-----------------------	--------	-----

Betreft vorderingen op grond van diverse doorberekende kosten en diverse declaraties.

	€	€
Rekening-courant instellingen (te vorderen) (5)		
Stichting Den Uyl-lezing	19.891	12.439
Wardi Beckman Stichting	48.195	-
Evert Vermeer Stichting	46.610	-
Stichting Alfred Mozer	-	72.169
	114.696	84.608

Diverse vorderingen en vooruitbetaald (6)

Te vorderen overheidssubsidie 2007	647.390	813.606
Te vorderen subsidie IMD 2007	27.491	8.905
Te vorderen Reaal verzekeringen	602	95.244
Te vorderen Ziektewetplan	4.484	6.757
Te vorderen rente	31.639	67.173
Te vorderen afd&gew inz campagne materiaal	361	28.710
Te vorderen creditnota's crediteuren	5.772	3.837
Te vorderen Tweede Kamer Fractie	-	10.392
Overige vorderingen	4.369	17.444
Voorraad brochures	105.901	132.124
Depotbedrag TPG	24.405	24.405
Leningen en voorschotten medewerkers	62.095	55.683
Voorschotten medewerkers inz activiteiten	6.079	16.401
Voorschotten crediteuren	3.228	61.746

Transport	923.816	1.342.427
Vooruitbetaalde huur Herengracht 54 en 105-107	76.522	75.492
Vooruitbetaalde huisvestingskosten	12.418	9.207
Vooruitbetaalde bureaunkosten	24.435	21.670
Vooruitbetaalde computerkosten	11.600	5.865
Vooruitbetaalde abonnementen	1.238	1.372
Vooruitbetaalde personeelskosten	2.948	104.207
Vooruitbetaalde activiteiten kosten	-	2.477
	<u>1.052.977</u>	<u>1.562.717</u>

Liquide middelen (7)

	€	€
Kas	657	4.952
Postbank, girorekening 18218	288.370	317.056
Postbank, girorekening 130095	20.164	15.294
Postbank, girorekening 2590	851	997
Postbank, girorekening 30624	13.108	9.107
Postbank, girorekening 3479700	1.252	1.811
Postbank, girorekening 230000	5.118	5.223
Postbank, girorekening 7554	1.328	1.980
Postbank, girorekening 2882	4.997	3.865
Postbank, girorekening 7558	204	210
SNS Bank 63.50.11.778	12.016	149.973
SNS Bank 63.51.23.282	621	718
ING Bank 65.28.94.860	93.082	863
	<u>441.768</u>	<u>512.048</u>

Deposito- en spaarrekeningen

ING 658695126 PvdA Kwartaalplus sparen	22.472	-
ASN Bank, spaarrekening 87.10.26.597	205.179	217
ASN Bank, spaarrekening 87.10.26.600	12.024	11.818
SNS Bank PvdA zakelijk Internetspaar 859781518	30.738	21.315
	<u>712.181</u>	<u>545.398</u>

Eigen Vermogen

	€	€
Bestemmingsreserves		
Verkiezingsfonds (8)		
Stand 1 januari 2007	994	858.734
Mutatie	-	-857.739
Stand 31 december 2007	<u>994</u>	<u>994</u>

Spaarfonds afdelingen / GR-verkiezingen (9)

Stand 1 januari 2007	323.346	204.162
Mutatie 2007		
Bij: Begrootte resultaat bestemming 2007	229.600	221.300
Bij: Diverse mutaties (rentevergoeding)	9.101	-102.116
Stand 31 december 2007	<u>562.047</u>	<u>323.346</u>

Spaarfonds PS-verkiezingen (10)

Stand 1 januari 2007	100.000	-
Mutatie 2007		
Bij: Begrootte resultaat bestemming 2007	102.100	100.000
Af: Bijdrage PS verkiezingen 2007	-202.100	-
Bij: Resultaat PS verkiezingen 2007	45.013	-
Stand 31 december 2007	<u>45.013</u>	<u>100.000</u>

Spaarfonds Regionale Activiteiten(11)

Stand 1 januari 2007	-	-
Bij: Niet uitgekeerde afdrachten 2007	48.182	-
Stand 31 december 2007	<u>48.182</u>	<u>-</u>

Algemene reserve (12)

Stand 1 januari 2007	333.843	2.276.901
Bij: Resultaat reguliere activiteiten Partij 2007	554.163	-190.932
Af: Resultaat Provinciale Staten Verkiezingen 2007	-157.087	-
Af: Resultaat Gemeenteraad Verkiezingen	-	-857.739
Af: Resultaat Tweedekamer Verkiezingen	-	-1.553.530
Resultaat bestemming 2007:		
Verkiezingsfonds	-	857.739
Spaarfonds Gemeenteraadverkiezingen / bijdrage	-229.600	-119.184
Spaarfonds Provinciale Staten Verkiezingen / mutatie	54.987	-100.000
Spaarfonds Regionale activiteiten / bijdrage	-48.182	-
Hans Rosenbergfonds / onttrekking	-	20.588
Stand 31 december 2007	<u>508.124</u>	<u>333.843</u>

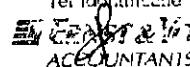
Voorzieningen
Scholing personeel (13)

Met de Ondernemingsraad bestaat de afspraak dat 1,5% van de loonsom aan scholingsactiviteiten wordt besteed. Het resterende bedrag dat niet in betreffende jaar wordt besteed komt ten gunste van Voorziening scholing personeel

Stand op 1 januari 2007	23.808	15.377
Toevoeging 2007	38.000	8.431
Onttrekking	-31.788	-
Stand op 31 december 2007	<u>30.020</u>	<u>23.808</u>

Voorziening onderhoud huurpand (14)

Stand op 1 januari 2007	51.798	6.048
Toevoeging ten laste van de exploitatierekening 2007	61.500	60.000
	113.298	66.048
Af: kosten inzake onderhoud pand	-	14.250
Stand op 31 december 2007	<u>113.298</u>	<u>51.798</u>

Ter identificatie

 ERNST & YOUNG
 ACCOUNTANTS

01072008

Reservering OOW regeling (15)

Stand op 1 januari 2007	359.199	345.389
Bij: onder kortlopende schulden 2005 opgenomen	-	249.313
Mutatie 2007		
Af: afkoop VUT-rechten medewerkers Partij en Instellingen	-	-299.603
Af: VUT uitkering Schrander	-	-6.867
Bij: toevoeging OOW-regeling	10.765	53.919
Ontrekking	-6.866	
Bij: te vorderen VUT-rechten medewerkers Instellingen	17.047	17.048
Stand op 31 december 2007	380.145	359.199

Kortlopende schulden

€

Reservering verlof-uren personeel (16)

Stand op 1 januari 2007	229.251	273.000
Mutatie 2007		
Af: gereserveerde tijd-voor tijd uren medewerkers Partij	-3.815	-70.655
Af: gereserveerde vakantiedagen medewerkers Partij	-82.384	26.906
Stand op 31 december 2007	143.052	229.251

Reservering vakantiegeld personeel (17)

Stand op 1 januari 2007	-	-
Mutatie 2007		
Bij: reservering vakantiegeld juni - december 2007	108.790	-
Stand op 31 december 2007	108.790	-
Crediteuren (18)	303.790	937.497

Betreft voornamelijk schulden wegens geleverde materialen en diensten.

Rekening-courant instellingen (verschuldigd) (19)

€

€

Stichting Alfred Mozer	1.548	-
Stichting Fonds Bijzondere Publikaties	343.395	334.203
Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid	18.556	67.653
Wiardi Beckman Stichting	-	99.195
Evert Vermeer Stichting	-	91.171
	363.499	592.223

Diverse schulden en vooruitontvangen (20)

Af te dragen loonheffing en sociale lasten	157.363	146.296
Te betalen accountantskosten	54.912	49.259
Lening o/g: Prins H	11.345	11.345
Nog te betalen salarissen	5.366	-
Nog te betalen Afdrachten 2007	9.034	-
Nog te betalen rekening "spot AT5"	8.628	-
Nog te betalen Onderzoek	10.155	-
Nog te betalen diversen	-	28.125
Creditkaarten	5.925	5.369
WIA	-754	3.293
WGA eigen risico Neven Instellingen	32	-
Diversen	-	93.821
	262.006	337.507

Niet Uit Balans Blijvende Verplichting

Betreft een lease contract met Océ tot en met 1-1-2009. Jaarlijkse huurkosten zijn € 65.000,-

	Uitkomst	Begroting
TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN		
Baten		
Contributies (21)		
Ontvangen contributies	<u>5.002.785</u>	<u>5.363.000</u>
Bijdrage Fractieleden (22)	<u>87.658</u>	<u>76.700</u>
Bijdragen CLB contributies (23)	<u>390.000</u>	<u>390.000</u>
Overheidssubsidie (24)		
De totale overheidssubsidie bestaat uit:		
- Aandeel Partij van de Arbeid	2.493.235	2.408.000
- Aandeel Dr. Wiardi Beckman Stichting	583.432	573.400
- Aandeel Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid	<u>176.363</u>	<u>148.900</u>
	<u>3.253.030</u>	<u>3.130.300</u>
<u>Het subsidiebedrag voor de Partij en de JS wordt vastgesteld op basis van aantal leden op 01-01-2008</u>		
- Aantal leden van de Partij van de Arbeid op 01-01-2008	59.327	
- Aantal subsidiabele leden van de Partij van de Arbeid op 01-01-2008	60.897	
- Aantal leden JS in de Partij van de Arbeid op 01-01-2008	1.277	
- Aantal subsidiabele leden JS in de Partij van de Arbeid op 01-01-2008	959	
Bijdrage NIMD (25)	<u>68.750</u>	<u>89.100</u>
Renten (26)		
Ontvangen rente		
Effecten:obligatielening	21.922	
- Rente banken	<u>20.452</u>	
Af: betaalde rente		
- Spaarfonds afdelingen	8.911-	
- Stichting Fonds Bijzondere Publicaties	9.192-	
- Diversen	<u>489-</u>	
	<u>23.782</u>	<u>25.000</u>
Opleidingen & HRM (27)	<u>28.885</u>	<u>30.000</u>
Donateursactie ledenwerving (28)	<u>3.937</u>	<u>70.000</u>

	Uitkomst	Begroting
Diverse baten (29)		
Abonnementsgelden ledenblad Rood	931	
Doorber.pers&sal adm	2.001	
Overige ontvangsten	93.371	
	<u>96.303</u>	<u>15.000</u>
Totaal Inkomsten	<u>8.955.129</u>	<u>9.189.100</u>

Geen giften boven €500 in 2007

Lasten	Uitkomst	Begroting
Organisatiekosten partijbestuur en NIMD (30)		
Salarissen en sociale lasten voorzitter, algemeen directeur en bestuurssecretariaat	458.051	469.800
Kosten facilitair bedrijf	111.912	111.900
Huisvestingskosten	58.299	60.500
Extra huisvestingskosten: 2e etage overkant	29.368	33.200
Bureaunkosten	32.080	39.600
Computerkosten	30.674	28.100
Reis- en verblijfkosten:		
- Vaste vergoeding	3.307	3.700
- Overige vergoeding	13.815	25.600
	17.122	29.300
Overige personeelskosten:		
- Scholing	38.000	25.000
- BHV Scholing	2.444	4.000
- Arboned	18.151	15.000
- Personeelsadvertenties	3.086	15.000
- Personeelsfestiviteiten	8.038	6.500
- Jubilea en afscheid pers	5.421	15.500
- WAO oud werknemers partij	173	-
- Ondernemingsraad	2.525	5.000
- Functieclassificatie	3.920	17.500
- Juridisch advies personeel	6.630	18.000
- Overige kosten	53.039	8.500
- Opvangloonconsequenties	-	67.400
	141.427	200.000
OOW regeling	10.765	-
Accountantskosten	25.834	25.400
Extern advies	11.438	14.200
Extra personeel en stagiaires	-	20.500
Diverse kosten	2.932	25.700
Onvoorzien	377.902	15.000
Totaal organisatiekosten	1.307.804	1.073.200

	Uitkomst	Begroting
<i>Organisatiekosten Nederlands Instituut Meerpactijen Democratie</i>		
Salarissen en sociale lasten	63.695	71.800
Huisvestingskosten	6.609	7.500
Bureaustkosten	4.057	5.800
Computerkosten	6.753	7.700
Reis- en verblijfskosten medewerkers		
- Vaste vergoeding	371	
- Overige vergoeding	1.202	
	<u>1.573</u>	<u>1.400</u>
Overige kosten	685	800
Totaal organisatiekosten	<u>83.372</u>	<u>95.000</u>
Activiteiten partijbestuur		
Reis- en vergaderkosten partijbestuur	50.769	50.000
Politiek forum	35.645	30.000
Adviesraad verenigingszaken	12.442	10.000
Ledenraadpleging	38.403	-
Kandidaatstellingscommissie 1e+2e kamer	355	2.500
Verkiezing voorzitter	55.625	-
Politieke Actualiteit	65.506	100.000
 <i>Congres 10 februari</i>		
Drukkosten	3.761	
Verzendkosten	16.975	
Zaalhuur /techniek	58.984	
Aankleding	15.357	
Reis- en verblijfskosten	6.957	
Maaltijden en consumpties	28.469	
Overige kosten	6.086	
Totaal kosten	<u>136.589</u>	<u>200.000</u>

	Uitkomst	Begroting
<i>Congres 6 oktober</i>		
Drukkosten	4.825	
Verzendkosten	2.241	
Zaalhuur/techniek	48.345	
Aankleding	10.710	
Reis- en verblijfkosten	1.011	
Maaltijden en consumpties	33.267	
Overige kosten	1.837	
	102.236	-
Maarten van Traa debat	1.641	10.000
Bijdrage Den-Uyl lezing	8.000	8.000
Ko Suurhoff prijs	-	1.000
Inhoudelijke debatten Partijbestuur	2.006	15.000
Archiefproject IISG	15.000	15.000
<i>Werkgroepen</i>		
Landelijke werkgroep Milieu en Energie	1.459	3.000
Werkgroep Patiënt Centraal	7.230	4.200
Overige werkgroepen	3.469	3.000
Landelijk adviesgroep ouderenbeleid	12.465	10.000
	24.623	20.200
Overige activiteiten partijbestuur	3.282	4.500
Biografie Pieter Jelles Troelstra	12.500	12.500
Totaal activiteiten partijbestuur	564.622	478.700
Totaal partijbestuur em NIMD	1.955.798	1.646.900

	Uitkomst	Begroting
Beleid en onderzoek (31)		
<i>Organisatiekosten</i>		
Salarissen en sociale lasten	97.078	111.900
Kosten facilitair bedrijf	32.005	32.000
Huisvestingskosten	9.722	15.100
Bureaunkosten	4.692	4.700
Computerkosten	8.476	7.700
Diverse kosten	-	1.000
Reis- en verblijfkosten medewerkers		
- Vaste vergoeding	3.272	
- Overige vergoeding	561	
	<u>3.833</u>	<u>3.400</u>
Totaal organisatiekosten	<u>155.806</u>	<u>175.800</u>
<i>Activiteiten</i>		
Onderzoek	16.192	47.500
Bijdrage aan PS-Campagne	11.000	20.000
Totaal beleid en onderzoek	<u>182.998</u>	<u>243.300</u>

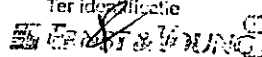
	Uitkomst	Begroting
Internationaal Secretariaat (32)		
<i>Organisatiekosten Internationaal Secretariaat</i>		
Salarissen en sociale lasten	142.367	165.900
Kosten facilitair bedrijf	48.000	48.000
Huisvestingskosten	17.396	15.900
Bureaunkosten	12.154	20.200
Computerkosten	13.218	12.000
Reis- en verblijfkosten bezoldigd bestuurder		
- Vaste vergoeding	4.396	
- Overige vergoeding	1.350	
	5.746	5.600
Reis- en verblijfkosten medewerkers		
- Vaste vergoeding	142	
- Overige vergoeding	1.028	
	1.170	100
Overige kosten	5.894	1.000
Totaal organisatiekosten	245.945	268.700
<i>Activiteiten</i>		
Internationale reizen	15.425	31.800
Reis- en verblijfkosten partijdelegaties	6.437	10.000
Lidmaatschappen Socialistische Internationale, PES en overige	64.245	59.000
Informatie leden, bijeenkomsten en debatten	23.175	19.900
LAO Internationaal	2.413	2.600
PES Women	2.405	2.600
PES-delegatie	392	2.500
ZNC (Zuid-Noord commissie)	2.038	2.500
Totaal kosten activiteiten	116.530	130.900
Totaal Internationaal Secretariaat	362.475	399.600

Ter identificatie

ERNST & YOUNG
 ACCOUNTANTS

01072008

	Uitkomst	Begroting
Kenniscentrum (33)		
<i>Organisatiekosten</i>		
Salarissen en sociale lasten	242.788	311.700
Kosten facilitair bedrijf	79.896	79.900
Huisvestingskosten	27.093	32.500
Bureaunkosten	14.001	17.200
Computerkosten	21.190	19.300
Reis- en verblijfkosten medewerkers		
- Vaste vergoeding	2.745	
- Overige vergoeding	1.682	
	4.427	6.600
Overige kosten	349	2.000
Totaal organisatiekosten	389.744	469.200
<i>Activiteiten</i>		
Projecten voor Partijbestuur	18.772	25.000
Verkenningen en debatten	12.549	20.000
Projecten Kenniscentrum	2.820	10.000
Festival KC	-	40.000
Afscheidssymposium voor Ed van Thijn	12.382	-
Onvoorzien	1.041	5.000
Totaal kosten activiteiten	47.564	100.000
Totaal kenniscentrum	437.308	569.200

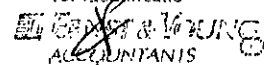
	Uitkomst	Begroting
Human resource management (34)		
<i>Organisatiekosten</i>		
Salarissen en sociale lasten	161.486	154.900
Kosten facilitair bedrijf	48.000	48.000
Huisvestingskosten	10.131	11.200
Bureaunkosten	4.934	3.600
Computerkosten	12.765	11.600
 Reis- en verblijfkosten medewerkers		
- Vaste vergoeding	1.597	
- Overige vergoeding	387	
	1.984	1.600
 Totaal organisatiekosten	239.300	230.900
<i>Activiteiten</i>		
Human talent commissie	686	2.000
Intervisie	-	5.000
Conferentie vrijwilligersmanagement	-	7.500
Kommer en Kwel	13.335	7.500
ORAT	631	-
 Totaal kosten activiteiten	14.652	22.000
 Totaal HRM	253.952	252.900

Ter identificatie

ERNST & YOUNG
 ACCOUNTANTS

072008

	Uitkomst	Begroting
Regionale Partijorganisatie (35)		
Organisatiekosten		
Salarissen en sociale lasten	518.673	513.600
Kosten facilitair bedrijf	191.796	191.800
Huisvestingskosten	57.952	56.100
Bureaunkosten	38.438	30.900
Computerkosten	51.360	46.800
Reis- en verblijfkosten medewerkers		
- Vaste vergoeding	15.463	
- Overige vergoeding	8.984	
	24.447	24.800
Overige kosten	639	3.600
Totaal organisatiekosten	883.305	867.600
Activiteiten		
Werkbudget / Convenanten regionale steunpunten	74.732	160.000
Overige activiteiten regionale steunpunten	26.348	105.000
Afdracht afdelingen en gewesten		
- Afdelingen	654.842	
- Gewesten	353.962	
Afdelingsactiviteitenpot	1.314	
	1.010.118	1.058.300
Totaal kosten activiteiten	1.111.198	1.323.300
Totaal Regionale Partijorganisatie	1.994.503	2.190.900

	Uitkomst	Begroting
Permanente campagne (36)		
<i>Organisatiekosten</i>		
Salarissen en sociale lasten	17.594	41.700
Kosten facilitair bedrijf	15.996	16.000
Huisvestingskosten	2.678	5.600
Bureaustkosten	2.005	5.100
Computerkosten	4.238	3.800
Reis- en verblijfkosten medewerkers		
- Vaste vergoeding	322	
- Overige vergoeding	23	
	345	500
Diverse kosten	2.118	500
Totaal organisatiekosten	44.974	73.200
<i>Activiteiten</i>		
Arena bijeenkomsten/briefings	54.100	54.100
1 mei bijeenkomst	4.333	10.000
Meer rood op straat	11.196	10.000
Gemeentelijke herindelingen	308	2.500
Staten Generaal	4.516	-
Landelijke manifestatie	-	5.000
Activiteiten PS-Verkiezingen	21.700	21.700
Totaal kosten activiteiten	96.153	103.300
Totaal permanente campagne	141.127	176.500

Ter identificatie

 ERNST & YOUNG
 ACCOUNTANTS

01072008

	Uitkomst	Begroting
Opleidingen (37)		
<i>Organisatiekosten</i>		
Salarissen en sociale lasten	127.315	130.900
Kosten facilitair bedrijf	32.004	32.000
Huisvestingskosten	10.132	11.200
Bureaunkosten	6.803	13.500
Computerkosten	8.476	7.700
Reis- en verblijfkosten medewerkers		
- Vaste vergoeding	227	
- Overige vergoeding	704	
	<u>931</u>	<u>2.200</u>
Overige kosten	152	1.500
Totaal organisatiekosten	<u>185.813</u>	<u>199.000</u>
<i>Activiteiten</i>		
Rosa leergang	30.791	60.000
Integriteitstrainingen	301	10.000
Training lijsttrekker staten	2.289	3.000
<i>Doelgroepen</i>		
PVDA-Vrouwennetwerk	4.233	15.000
Regionale vrouwenbijeenkomsten	206	5.000
MEV	6.824	15.000
50+ Beurs	12.387	10.000
Activering oudere leden initiatieven	-	5.000
50+ krant	493	15.000
	<u>12.880</u>	<u>30.000</u>
Jongereninitiatieven	-	5.000
Jongerennetwerkdag	-	5.000
Totaal Activiteiten	<u>57.524</u>	<u>148.000</u>
Totaal opleidingen	<u>243.337</u>	<u>347.000</u>

	Uitkomst	Begroting
Communicatie		
Ledenwerving (38)		
<i>Organisatiekosten</i>		
Salarissen en sociale lasten	40.558	39.700
Kosten facilitair bedrijf	15.996	16.000
Huisvestingskosten	8.919	9.300
Bureaunkosten	6.568	4.600
Computerkosten	4.238	3.800
Reis- en verblijfkosten medewerkers		
- Vaste vergoeding	-	
- Overige vergoeding	391	
	<u>391</u>	<u>3.400</u>
Overige kosten	157	500
Totaal organisatiekosten	<u>76.827</u>	<u>77.300</u>
<i>Activiteiten</i>		
Materiaal ledenwerving	18.403	18.000
Donateursactie	44.662	70.000
Inschalingactie / Ledenwerfactie	38.835	260.000
Totaal Activiteiten	<u>101.900</u>	<u>348.000</u>
Totaal ledenwerving	<u>178.727</u>	<u>425.300</u>

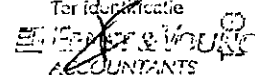
	Uitkomst	Begroting
Ledenbehoud (39)		
<i>Organisatiekosten</i>		
Salarissen en sociale lasten	33.301	31.800
Kosten facilitair bedrijf	15.996	16.000
Huisvestingskosten	3.735	4.100
Bureaunkosten	4.303	4.100
Computerkosten	4.238	3.800
Reis- en verblijfkosten medewerkers		
- Vaste vergoeding	642	
- Overige vergoeding	24	
	666	800
Diverse kosten	-	300
Totaal organisatiekosten	62.239	60.900
<i>Activiteiten</i>		
Ledenbehoud	35.786	38.500
Behoudscan ivm lidmaatschapbeëindiging	13.685	
Inning achterstanden	4.918	
Totaal Activiteiten	54.389	38.500
Totaal ledenbehoud	116.628	99.400

	Uitkomst	Begroting
Partijpers (40)		
<i>Organisatiekosten</i>		
Salarissen en sociale lasten	278.223	260.600
Kosten facilitair bedrijf	95.904	95.900
Huisvestingskosten	23.494	23.900
Bureaunkosten	11.553	7.200
Computerkosten	25.881	23.600
Reis- en verblijfkosten medewerkers		
- Vaste vergoeding	3.172	
- Overige vergoeding	1.493	
	4.665	2.900
Diverse kosten	1.766	500
Totaal organisatiekosten	441.486	414.600
<i>Activiteiten</i>		
Productiekosten ledenblad "Rood", 5 nrs	249.334	294.000
Productiekosten radio- en televisie uitzendingen	29.386	65.000
Verkiezingskrant kandidaten voorzitter	7.767	-
Totaal Activiteiten	286.487	359.000
Totaal partijpers	727.973	773.600

Ter identificatie
 FRANKS & YOUNG
 ACCOUNTANTS

1 0 7 2 0 0 8

	Uitkomst	Begroting
ICT (41)		
<i>Organisatiekosten</i>		
Salarissen en sociale lasten	79.020	97.500
Kosten facilitair bedrijf	15.996	16.000
Huisvestingskosten	3.664	9.200
Bureaunkosten	4.550	3.900
Computerkosten	8.980	8.300
Reis- en verblijfkosten medewerkers		
- Vaste vergoeding	971	
- Overige vergoeding	253	
	1.224	400
Diverse kosten	-	500
Totaal organisatiekosten	113.434	135.800
<i>Activiteiten</i>		
Website	78.397	70.000
Onderhoud ledenadministratie	5.156	8.100
Project T / OAS ontwikkeling	-	10.000
<u>Investerings 2007</u>		
MS-Office 2003	10.000	10.000
Investering / Implementatie Decos	-	10.000
Beveiliging in- uitgaand verkeer	16.700	16.700
UMTS	-	4.500
VPN / Bekabeling	10.800	10.800
MSSQL (soft-/hardware)	10.000	10.000
Testomgeving	-	10.000
VRS	7.300	7.300
Exact E-Synergy (ICT)	20.000	20.000
	74.800	99.300
Afschrijvingskosten investeringen 2007	2.354	
Afschrijvingskosten investeringen 2006	34.443	
	36.797	
Totaal Activiteiten	195.150	187.400
Totaal ICT	308.584	323.200

Ter identificatie

 ACCOUNTANTS

0 7 2 0 0 8

	Uitkomst	Begroting
Instellingen (42)		
Betreft de bijdragen aan:		
Dr. Wiardi Beckman Stichting		
- bijdrage leden	12.915	12.900
- overhead kosten	169.979	159.900
- huur subsidie	5.000	5.000
- subsidie overheid (geoormerkt)	573.353	573.400
	<u>761.247</u>	<u>751.200</u>
Centrum voor Lokaal Bestuur		
- overhead kosten	111.880	111.900
- huur subsidie	2.920	2.900
	<u>114.800</u>	<u>114.800</u>
Evert Vermeer Stichting		
- bijdrage leden	42.310	43.900
- overhead kosten	129.518	127.900
- huur subsidie	1.383	1.400
	<u>173.211</u>	<u>173.200</u>
Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid		
- bijdrage leden	37.332	38.700
- overhead kosten	65.341	63.900
- huur subsidie	1.172	1.200
- subsidie overheid (geoormerkt)	176.363	148.900
	<u>280.208</u>	<u>252.700</u>
Stichting Alfred Mozer		
- bijdrage leden	8.300	8.400
- overhead kosten	79.896	79.900
	<u>88.196</u>	<u>88.300</u>
Anne Vondeling Stichting		
- overhead kosten	79.895	79.900
	<u>79.895</u>	<u>79.900</u>
	<u>1.497.557</u>	<u>1.460.100</u>

Ter identificatie
E. J. J. & M. J. J.
ACCOUNTANTS

0
0
7
2
0
0
8

Specificatie beleggingen

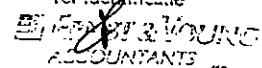
Aflossings- datum	01-01-2007		Aankopen 2007	Verkopen 2007
	Nominaal	Balans- waarde		
	€	€	€	€
Obligaties				
5,25% ING bank 99/19 5,25%	7-6-2019	153.000	146.694	
5,875% ING bank 01/11 5,875%	23-2-2011	190.000	191.635	
5,875% ING verz 97/07 5,875%	24-9-2007	95.294	96.657	95293,85
		<u>434.985</u>	<u>-</u>	<u>95.294</u>

Tax identification
 PwC & YOUNG
 ACCOUNTANTS

01072008

Bijlage 6
 bij rapport d.d. 7 mei 2008
PARTIJ VAN DE ARBEID, AMSTERDAM

31-12-2007					
Nominaal	Kostprijs	Beurs- waarde	Balans waarde	Koerswinst/ -verlies 2007	Rente c.q. dividend 2007
€	€	€	€	€	€
153.000	146.694	158.110	146.694		8.033
190.000	191.635	196.783	191.635	-1.363	11.163
					5.599
	<u>338.329</u>	<u>354.893</u>	<u>338.329</u>	<u>-1.363</u>	<u>24.794</u>

Ter identificatie

 Foyt & Young
 ACCOUNTANTS

01072008

Aan: het Partijbestuur van de Vereniging Partij van de Arbeid

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de jaarrekening 2007 (zoals opgenomen in pagina 2 tot en met 30) van de Vereniging Partij van de Arbeid te Amsterdam bestaande uit de balans per 31 december 2007 en de winst-en-verliesrekening over 2007 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het partijbestuur van de Vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de Vereniging. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het partijbestuur van de Vereniging heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

01072008

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Vereniging Partij van de Arbeid per 31 december 2007 en van het resultaat over 2007 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

Amsterdam, 7 mei 2008

Ernst & Young Accountants
namens deze

w.g. J.C. Besters RA

ACTIVITEITENVERSLAG

VERSLAG VAN HET JAAR 2007

2008/73

Amsterdam, 25 juni 2008

PARTIJ VAN DE ARBEID

01072008

Inhoud

Hoofdstuk 1. Bestuur	6
1.1 Algemeen	6
1.2 Samenstelling	6
1.2.1 Leden Partijbestuur:	6
1.2.2 Adviserende leden:	6
1.3 Contacten met neveninstellingen	6
1.4 Bijzondere bijeenkomsten	7
1.4.1 Congres	7
1.4.2 Politiek Forum	7
1.4.3 Bijeenkomsten en besproken onderwerpen	7
1.5 Partijcommissies / Werkgroepen	8
1.5.1 Presidium	8
1.5.2 Adviesteam Kommer en Kwel	8
1.5.3 Beroepscommissie	8
1.5.4 Reglementencommissie	9
1.5.5 Adviescommissie kandidaatstelling	9
1.5.6 Commissie Vreeman	9
1.5.7 Commissie-Van Thijn	9
1.5.8 Werkgroep Wethoudersbenoemingen (commissie Pattje)	9
1.6 Verkiezingen	10
1.6.1 Provinciale Staten	10
1.6.2 Eerste Kamer	10
1.7 Diversen	11
1.7.1 Ordening archief IISG	11
1.7.2 Den Uyl lezing	11
Hoofdstuk 2. Internationale Samenwerking	12
2.1 Algemeen	12
2.2 Socialist International (SI)	12
2.2.1 SI Presidium	12
2.2.2 SI Councils	12
2.2.3 Ethics committee	12
2.2.4 Socialist International Women (SIW)	12
2.3 Partij van Europese Socialisten (PES)	13
2.3.1 PES-Coördinatie	13
2.3.2 PES-Presidium	13
2.3.3 PES leaders meetings en PES minister meetings	13
2.3.4 PES Balkan Conferentie	13
2.3.5 PES diversity netwerk fact finding missie Nederland	13
2.3.6 PES council	13
2.3.7 Ecosy 15 jaar	13
2.3.8 PES-delegatie	13
2.3.9 PES Women bestuur	14
2.4 ESO/LAO internationaal	14
2.4.1 ESO Save Our Social Europe Conferentie – Berlijn	14
2.4.2 ESO seminar Health prevention, Minimum wage - Kroatië	14
2.5 Internationale partijdelegaties/vertegenwoordigingen	14
2.5.1 Congressen zusterpartijen	14
2.5.2 Ontvangst Ségolène Royal	14

2.5.3	Bezoek aan de SI en de Labour Party, London	15
2.6	Discussie binnen de partij: debatten bijeenkomsten informatie leden	15
2.6.1	Europa	15
2.6.2	Diversiteit – Islam in Europa	15
2.6.3	ISAF missie Uruzgan, Afghanistan	16
2.6.4	Armoedebestrijding en ontwikkelingssamenwerking	16
2.6.5	Mensenrechten en democratie	16
2.6.6	Strijd tegen mensenhandel en vrouwenhandel	16
2.6.7	Milieu en Klimaat	16
2.7	Nieuwsbrief en website	17
2.8	Greenseat	17
2.9	Stichtingen	17
Hoofdstuk 3.	Organisatie & Partijontwikkeling	18
3.1	Regionale Steunpunten	18
3.1.1	Algemeen	18
3.1.2	De aanpak: maatwerk	18
3.1.3	Rol Medewerkers regionale steunpunten	18
3.1.4	Evaluatie van de regionale steunpunten	19
3.2	De regionale steunpunten	19
3.2.1	Alblasserwaard Vijfheerenlanden	19
3.2.2	Amsterdam	19
3.2.3	Arnhem - Nijmegen	20
3.2.4	Drechtsteden	20
3.2.5	Drenthe	20
3.2.6	Flevoland	20
3.2.7	Friesland	20
3.2.8	Goeree Overflakkee	20
3.2.9	Groningen	21
3.2.10	Haaglanden	21
3.2.11	Hoeksche Waard	21
3.2.12	Holland Rijnland	21
3.2.13	Midden Holland	21
3.2.14	Noord en Midden Limburg	21
3.2.15	Noord-Brabant	22
3.2.16	Noord-Holland	22
3.2.17	Oost Gelderland	22
3.2.18	Overijssel Noord West	22
3.2.19	Parkstad-Limburg	22
3.2.20	Rijnmond	23
3.2.21	Rijnmond Noord	23
3.2.22	Rijnmond Zuid	23
3.2.23	Rivierenland	23
3.2.24	Rotterdam	23
3.2.25	Twente	23
3.2.26	Utrecht-West en Heuvelrug Utrecht	24
3.2.27	Veluwe	24
3.2.28	Westelijke Mijnstreek, Heuvelland en Maastricht	24
3.2.29	Zeeland	24
3.3	HRM/Scouting	24
3.3.1	Talentencommissie:	24
3.3.2	Permanente scouting:	25
3.3.3	Kandidaatstelling Partijbestuur:	25
3.3.4	Sociaal netwerk:	25

3.4	Adviesraad Verenigingszaken	25
3.5	Gemeentelijke herindeling en samenvoegingen	25
3.6	Vrouwennetwerken	26
3.6.1	PvdA-vrouwennetwerk (PVN) en Vrouwen in de PvdA (VIP):	26
3.6.2	Het Multi Etnisch Vrouwennetwerk (MEV)	26
3.6.3	Regionale vrouwennetwerken	27
3.6.4	Politiek Vrouwen Overleg(PVO)	27
3.7	Opleidingen en cursussen	27
3.7.1	ROSA-leergang	27
3.7.2	Trainingen op Maat	29
3.7.3	Regionale trainingsdagen	29
3.8	50PlusBeurs Utrecht	30
Hoofdstuk 4.	Kenniscentrum	31
4.1	Inleiding	31
4.2	Provinciale Staten Campagne	31
4.3	Formatiecongres: PvdA maakt werk van uw stem	31
4.4	Roodshows	31
4.4.1	Zaterdag 24 februari Roodshow in de provincie Groningen.	31
4.4.2	Zondag 25 februari Roodshow in de provincie Flevoland.	31
4.4.3	Vrijdag 2 maart Roodshow in de provincie Drenthe.	31
4.4.4	Zaterdag 3 maart Roodshow in de provincie Utrecht.	32
4.4.5	Zaterdag 3 maart Roodshow in de provincie Noord Holland.	32
4.4.6	Zondag 4 maart Roodshow in de provincie Gelderland.	32
4.4.7	Zondag 4 maart Roodshow in de provincie Zuid Holland.	32
4.4.8	Maandag 5 maart Roodshow in de provincie Overijssel.	32
4.4.9	Dinsdag 6 maart Roodshow in de provincie Noord Brabant.	32
4.5	Uitslagenavond	32
4.6	Bijeenkomst 50 dagen in het kabinet	32
4.7	Project wijken	33
4.8	50PlusBeurs Jaarbeurs Utrecht	33
4.9	Afscheidsymposium Ed van Thijn	33
4.10	Denktank VROM	33
4.11	Debat Ella Vogelaar – Paul Scheffer	33
4.12	Politiek Café met Bert Koenders	34
4.13	Doelgroepen	34
4.14	Onvoorzien	34
Hoofdstuk 5.	Ledenwerving en ledenbehoud	35
5.1	Inleiding	35
5.2	ledenwerving	35
5.3	Ledenontwikkeling	35
5.4	Ledenbehoud	35
5.4.1	Nieuwe ledendag 2007	35
5.5	Reactivering	35
Hoofdstuk 6.	Communicatie	36
6.1	Website	36
6.2	Geschreven Pers	36
6.2.1	Ledenblad Rood	36
6.2.2	Rode kranten	36
6.2.3	Rode Provinciale Staten Krant	36
6.2.4	Rode voorzittersverkiezingen krant	37
6.3	Zendtijd Politieke Partijen	37

6.3.1	Film 1: Amsterdam Slotervaart:	37
6.3.2	Film 2: Enschede	37
6.3.3	Film 3: Houten	37
Hoofdstuk 7.	Webservices	38
7.1	Website	38
7.1.1	www.wouterbos.nl	38
7.1.2	Neveninstellingen	38
7.1.3	Websites afdelingen en volksvertegenwoordigers	38
7.1.4	Congressen	38
7.2	Mijn PvdA	38
7.2.1	Online Administratie Systeem (OAS)	38
7.2.2	RaadpleegTool	39
7.2.3	Webgroepen	39
7.2.4	MailingTool	39
Hoofdstuk 8.	Automatisering	40
Hoofdstuk 9.	Personeelsbeleid	41
Hoofdstuk 10.	Financiën	42
10.1	Werkplan en begroting	42
10.2	Managementrapportages	42
10.3	Koppeling Aware - Exact	42
10.4	Afdrachtregeling	42
10.5	Project T(ransparantie)	42
10.6	De delegatieregeling	43
10.7	Subsidie politieke partijen	43

Hoofdstuk 1. Bestuur

1.1 Algemeen

Het partijbestuur is het door het congres gekozen orgaan dat belast is met de algemene leiding van de partij, het beheer van de partijorganisatie en het uitvoeren van taken en bevoegdheden die hem zijn toegewezen. Het partijbureau ondersteunt het landelijk PvdA-bestuur in de dagelijkse uitvoering.

1.2 Samenstelling

Medio april 2007 kondigde partijvoorzitter Michiel van Hulten zijn vertrek aan, waarna het voltallige bestuur besloot af te treden. In de periode tot het congres was er sprake van een interim bestuur.

Bestaande uit:

Interim bestuur

Ruud Koole	Partijvoorzitter
Jan van der Moolen	Penningmeester
Marije Laffeber	Internationaal Secretaris
Siepie de Jong	Partijbestuurslid
Trude Maas-Brouwer	Partijbestuurslid

Een nieuwe voorzitter is op 24 september middels een ledenraadpleging gekozen waarvan de benoeming door het congres bekrachtigd is. Het congres van 6 oktober 2007 koos een nieuw partijbestuur, als volgt:

1.2.1 Leden Partijbestuur:

Lilianne Ploumen	Partijvoorzitter
Jan Hamming	Vice-voorzitter
Marije Laffeber	Internationaal secretaris
Bouke Arends	Penningmeester
Siepie de Jong	Partijbestuurslid
Keklik Yucel	Partijbestuurslid
Marja Bijl	Partijbestuurslid
Piet Bijl	Partijbestuurslid
Anja van Gorsel	Partijbestuurslid
Nora Kasrioui	Partijbestuurslid
Guido Reehuis	Partijbestuurslid

1.2.2 Adviserende leden:

Wouter Bos	Politiek leider
Mariëtte Hamer	Fractievoorzitter Tweede Kamer
Han Noten	Fractievoorzitter Eerste Kamer
Ieke vd Burg/Jan Marinus Wiersma	Delegatieleider Nederlandse leden in de socialistische fractie in het Europees Parlement
Monika Sie	Directeur Wiardi Beckman Stichting, tot 1 januari 2008 vertegenwoordigd door plv- directeur Frans Becker
Michiel Emmelkamp	Voorzitter Jonge Socialisten

1.3 Contacten met neveninstellingen

Het partijbestuur heeft contact onderhouden met de besturen van de Wiardi Beckman Stichting (WBS), het Centrum voor Lokaal Bestuur (CLB), de Evert Vermeer Stichting (EVS), de Jonge Socialisten (JS), de Anne Vondeling Stichting (AVS) en de Alfred Mozer Stichting (AMS), in de volksmond de

'neveninstellingen'. De besturen van de neveninstellingen worden uitgenodigd voor een gesprek met het voltallige partijbestuur. De inzet is om aan de hand van beleidsverslagen en werkplannen van de desbetreffende instelling te bezien in hoeverre samenwerking te realiseren is bij speciale projecten van partij of neveninstelling.

1.4 Bijzondere bijeenkomsten

1.4.1 Congres

- Algemeen

Het congres is het hoogste orgaan binnen de partij. Het bestaat uit de afgevaardigden van de afdelingen en de leden van het partijbestuur. Het aantal afgevaardigden waarop de afdeling recht heeft, is gebaseerd op het aantal leden dat de afdeling telt. Het congres telt ruim 450 afgevaardigden. Het ledental is ook bepalend voor het aantal stemmen dat een afgevaardigde kan uitbrengen. Besluitvorming op het congres vindt plaats op basis van 'gewogen' stemmen. Ook de leden van het partijbestuur hebben stemrecht. In deze verslagperiode kwam het congres tweemaal bijeen.

- Congres zaterdag 17 februari 2007 te Zwolle

Dit congres stelde de kandidatenlijst voor de Eerste Kamerverkiezingen vast en adviseerde de Tweede Kamerfractie inzake toetreding tot het Kabinet Balkenende-IV van CDA, PvdA en Christen Unie. Het congres werd gehouden in Regardz Buitensociëteit te Zwolle. Het congres werd door ruim 1000 personen bijgewoond

- Congres 6 oktober 2007

Vanwege een crisis in het Partijbestuur waardoor alle PB leden terugtraden was er een congres op 6 oktober waar een nieuw Partijbestuur is gekozen. Het congres is gehouden in de Forumzaal van het RAI-congrescentrum. Ook dit keer waren er meer dan 1000 mensen naar Amsterdam gekomen.

1.4.2 Politiek Forum

- Algemene omschrijving

Sinds maart 2001 is voor discussie en meningsvorming binnen de Partij van de Arbeid het Politiek Forum ingesteld, een forum dat met leden van de Eerste en Tweede Kamerfractie, Eurofractie en partijbestuur discussieert over nationale, Europese en internationale politieke kwesties en functioneert als arena voor debat. Het Forum telt 95 leden, te weten afgevaardigden van de 25 grootste afdelingen, de gewesten, de twee stadsregio's (Amsterdam en Rotterdam), doelgroepenorganisaties Landelijke Adviesgroep Ouderen (LAO), Jonge Socialisten, PvdA Vrouwen Netwerk (PVN) en Multi-etnisch Vrouwenetwerk (MEV) en vertegenwoordigers van Wiardi Beckman Stichting en Evert Vermeer Stichting. Voorts worden 30 forumleden rechtstreeks gekozen, gerangschikt naar zes thematische gebieden: binnenlands bestuur en justitie; buitenlands beleid en Europese Unie; volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu; onderwijs, kunst en cultuur; sociaal, economisch en financieel beleid; zorg.

1.4.3 Bijeenkomsten en besproken onderwerpen

- Zaterdag 21 april 2007 te Utrecht

Het Politiek Forum kwam deze dag bijeen in een besloten werkconferentie. In vier sessies werd met de desbetreffende bewindspersonen gedebatteerd over Integratie, Onderwijs, Marktwerking en solidariteit/sociale zekerheid. Plenair werden de bevindingen uit de sessies (mondeling weergegeven door leden van het Forum) nader besproken.

- Zaterdag 23 juni 2007 te Den Bosch

Ter discussie stond het rapport van de commissie-Vreeman, getiteld "De scherven opgeveegd". Dit rapport werd opgesteld naar aanleiding van de verkiezingsnederlaag van 22 november 2006 en bevatte vele adviezen voor verbetering en vernieuwing van de partij. Voorts besprak het Politiek Forum het beleidsprogramma van het Kabinet Balkenende-IV dat werd gepubliceerd naar aanleiding van de eerste dagen van het kabinet en dat de titel draagt: "Samen werken, samen leven". In deelsessies discussieerde

het Politiek Forum in aanwezigheid van de desbetreffende bewindspersonen over Arbeidsparticipatie en armoedebestrijding, Duurzame leefomgeving, Veiligheid en bestuur, Krachtwijken en integratie en Generaal pardon en een modern migratiebeleid. Als politieke actualiteit werd het ontslagrecht besproken.

- **Zaterdag 15 september 2007 te Utrecht**

Begonnen werd met een discussie met de Kamerfracties over de Troonrede en de Algemene Politieke Beschouwingen. Voorts boog het Forum zich over Europa (verdrag en referendum). Deze bijeenkomst werd ook benut voor de presentatie van de zeven kandidaten voor de ledenraadpleging met betrekking tot het partijvoorzitterschap. Tenslotte besprak een aantal leden van het forum de notitie ter verbetering van het eigen functioneren.

1.5 Partijcommissies / Werkgroepen

1.5.1 Presidium

Het presidium bestaat uit negen leden, tweejaarlijks gekozen door het congres. In de verslagperiode bestond het uit de volgende leden: Rob Beek, Myriam Bergervoet, Renate Bos, Hennah Buyne, Wim Derksen, Jean Eigeman, Egbert Holthuis, Jaap Stokking en Frank Vrolijkx (voorzitter). Het presidium bereidt het traject naar het congres voor en leidt de discussies en de besluitvorming op het congres. Voorts is het presidium verantwoordelijk voor het leiden en modereren van de discussies in de Adviesraad Verenigingszaken en het Politiek Forum. Ten behoeve van zijn werkzaamheden komt het presidium met regelmaat bijeen.

Het presidium is het orgaan dat toeziet op een goede en transparante naleving van besluitvormingsprocessen binnen de partij, het fungeert als stembureau dat de uitslag van de ledenraadplegingen over personen en onderwerpen vaststelt. In de afgelopen verslagperiode is één ledenraadpleging uitgeschreven, voor de verkiezing van de voorzitter van de Partij van de Arbeid.

1.5.2 Adviesteam Kommer en Kwel

Politiek is emotie en bij emotie horen conflicten. In afdelingen en fracties ontstaan regelmatig problemen die op enig moment gemeld worden aan het partijbestuur. Het partijbestuur tracht dan een oplossing te bewerkstelligen. Ter ondersteuning is het PvdA-Adviesteam ingesteld. Een team van ervaren en deskundige partijgenoten die - zodra er een conflict wordt gesignaleerd en helder is wat de aard en inhoud ervan is - voor het partijbestuur onderzoek doet. In deze onderzoeksfase wordt met alle betrokkenen gesproken en wordt er een advies aan het partijbestuur opgemaakt. Op basis hiervan kan het partijbestuur dan besluiten nemen. De invoering van het dualisme in de gemeenteraden en Provinciale Staten heeft op verschillende plekken de verhoudingen op scherp gezet, waardoor actieve bemiddeling vanuit het partijbestuur soms noodzakelijk was.

In 2007 heeft de afdeling Kommer&Kwel in 44 afdelingen/fracties in actie moeten komen. Niet elke keer was het nodig om leden van het Adviesteam in te schakelen -soms is een of meerdere keren telefonisch advies geven voldoende of het op afstand begeleiden van het proces, maar in een aantal gevallen waren de conflicten zo groot dat het noodzakelijk was om een poging tot bemiddeling te doen of om een commissie van onderzoek in te stellen.

1.5.3 Beroepscommissie

De beroepscommissie bestaat uit drie leden, te verkiezen door het congres voor een periode van vier jaar. Mieke van der Burg (commissievoorzitter), Martin Buijsen en Cathrjin Haubrich. Plaatsvervangende leden zijn (in volgorde van stemmenaantal) Clovis Cnoop Koopmans, Cees van den Heuvel van Maarten Oosterhagen. Ambtelijke ondersteuning wordt verleend door Margot Gunderman (PvdA bestuurssecretariaat).

In de periode 2007 kreeg de beroepscommissie één zaak voorgelegd. Die betrof de uitspraak van het partijbestuur om onder voorwaarden niet over te gaan tot terugroeping van een raadslid. Het partijbestuur werd in het ongelijk gesteld en het desbetreffende lid alsnog uit zijn functie teruggeroepen.

1.5.4 Reglementencommissie

De Reglementencommissie is een door het partijbestuur ingestelde commissie, die het partijbestuur gevraagd en ongevraagd adviseert over de statuten en reglementen van de PvdA. Leden van de Reglementencommissie waren: Arie de Jong (voorzitter), Jan Reerink, Willemien Ruygrok en Taetske van der Reijt. Ambtelijke ondersteuning wordt verleend door Margot Gunderman (PvdA bestuurssecretariaat). De Reglementencommissie heeft het partijbestuur meermalen geadviseerd in de toepassing van de statuten en reglementen.

1.5.5 Adviescommissie kandidaatstelling

Deze commissie had in 2007 als taak de opstelling van de ontwerp-kandidatenlijsten voor de Eerste Kamerverkiezingen van 2007. Tot commissievoorzitter werd benoemd Jeltje van Nieuwenhoven. Leden van de commissie waren: Carla Aalse, Jaap van Breugem, Dick Buursink, Dick de Cloe, Maarten Divendal, Sicco Heldoorn, Siepie de Jong, Nurten Karisli, Marie-Louise van Kleef, John Lilipaly, Fré le Poole, Lidwien Venselaar, en Marjet van Zuylen.

1.5.6 Commissie Vreeman

Eind 2006 heeft het partijbestuur een commissie onder leiding van Ruud Vreeman gevraagd een analyse te maken van de gebeurtenissen rond de verkiezingen van november 2006 en bouwstenen aan te reiken voor de inhoudelijke en organisatorische koers van de PvdA na de formatie van het nieuwe kabinet. Aan deze opdracht werd de op het congres van 17 februari 2007 ingediende motie over gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen op kandidatenlijsten toegevoegd. Het eindrapport van de commissie Vreeman werd gepresenteerd op 1 juni 2007.

De commissie bestond uit PvdA leden uit verschillende geledingen van de partij: Ruud Vreeman (burgemeester van Tilburg, voorzitter), Mirjam Salet (burgemeester van Spijkenisse, vice-voorzitter), Marja Bijl (voorzitter van de afdeling Rotterdam), Berend Buddingh' (wethouder te Giessenlanden), Veronica Dirksen (oud-wethouder te Maastricht), Dig Isthia (communicatiedeskundige), André Krouwel (universitair hoofddocent politicologie aan de Vrije Universiteit) en Keklik Yucel (lid van het Politiek Forum en in 2006 kandidaat voor de Tweede Kamer), Edith Hooge (Lector corporate governance, voortijdig de commissie verlaten). Mare Faber (Wiard Beckman Stichting) trad op als inhoudelijk secretaris, in samenwerking met Saskia Schinck (Kenniscentrum). Madeleine de Vries (PvdA) bood secretariële ondersteuning.

1.5.7 Commissie-Van Thijn

Naar aanleiding van een artikel in de Volkskrant op 14 oktober 2006 over belangenverstremming van raadsleden in relatie tot verstrekte subsidies in stadsdeel Amsterdam Zuidoost heeft het partijbestuur besloten een commissie in te stellen om te onderzoeken of de kandidaatstellingsprocedure voor de gemeenteraadsverkiezingen 2006 conform de regels is verlopen en op welke wijze het functioneren van de afdeling Amsterdam Zuidoost en het afdelingsbestuur kan verbeteren. De commissie Van Thijn heeft geconcludeerd dat inzake de kandidaatstellingsprocedure niet is gehandeld in strijd met de statuten of het huishoudelijk reglement van de PvdA, maar dat er wel veel onrust was in de afdeling rondom de kandidaatstelling. Het partijbestuur nam deze conclusies over. Het rapport is in mei 2007 gepubliceerd.

1.5.8 Werkgroep Wethoudersbenoemingen (commissie Pattje)

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2006 won de PvdA een grote hoeveelheid raadszetels en mocht als gevolg daarvan veel meer wethouders leveren dan in een reeks van jaren daaraan voorafgaand. Er bleken in veel afdelingen geen procedures of afspraken te bestaan voor die benoeming. Het gevolg was dat ad hoc-procedures werden bedacht. In 2007 volgden de verkiezingen voor de Provinciale Staten. Weliswaar verloor de PvdA, maar ondanks dat is de PvdA vertegenwoordigd in bijna alle colleges van Gedeputeerde Staten. Maar ook bij de benoemingen van de PvdA gedeputeerden waren er in de meeste gevallen geen vastgelegde procedures. Het partijbestuur heeft zich afgevraagd of de benoemingen van bestuurders van de PvdA beter gereguleerd zouden moeten worden. Het partijbestuur maakte zich zorgen over uitkomsten van de benoemingen van bestuurders in de PvdA: de verdeling tussen het aantal

mannelijke en vrouwelijke wethouders is verre van evenredig; het aantal allochtone wethouders is op de vingers van één hand te tellen; het aantal tussentijds vertrokken wethouders is de laatste periode fors gegroeid.

Bovenstaande ontwikkelingen waren voor het partijbestuur aanleiding om een ad hoc commissie in het leven te roepen met onder andere de volgende opdracht: na te gaan in hoeverre de reglementen bovenop de wetgeving, moeten worden aangepast; het competentieprofiel voor wethouders (ten behoeve van de afdeling Utrecht ontwikkeld door de Hay-groep) verder te verspreiden; ten behoeve van afdelingen een Handleiding Wethouders (ook bij tussentijds aftreden) te ontwikkelen; extra zorg te besteden aan verschillende doelgroepen onder de PvdA wethouders en het bestaande systeem van nazorg en re-integratie voor vertrekkende wethouders verder uit te werken. De werkgroep heeft begin 2008 advies uitgebracht aan het partijbestuur, middels het rapport 'Advies Benoemingsprocedures Wethouders en Gedeputeerden in de PvdA'

1.6 Verkiezingen

1.6.1 Provinciale Staten

De verkiezingen voor de Provinciale Staten vonden plaats op woensdag 7 maart 2007. Ook daarvoor was de brochure "Nieuw elan" leidraad bij de kandidaatstellingsprocedure. Helaas verloor de PvdA ten opzichte van de verkiezingen in 2003.

Doel van de campagne was de winst van 2003 consolideren en zorgen voor een meerderheid in de Eerste Kamer van CDA, CU en PvdA. Doel 1 is niet gehaald. Doel 2 wel.

De ontwikkelingen in de landelijke politiek waren van belang voor het bepalen van de strategie voor de provinciale verkiezingen. Naast de landelijke thema's (lees: de formatie) die waarschijnlijk voor 90% de agenda van de statencampagne zou domineren, waren er nog twee categorieën thema's te onderscheiden: thema's per provincie en overeenkomstige thema's binnen (bijna) alle provincies. Per provincie hebben we de drie thema's uitgelicht die het meest in het oog sprongen in het verkiezingsprogramma.

1.6.2 Eerste Kamer

De (reguliere) verkiezingen voor de leden van de Eerste Kamer vonden plaats op dinsdag 29 mei 2007. Donderdag 31 mei werd de officiële uitslag van de verkiezingen van de Eerste Kamer bekend gemaakt. De PvdA heeft 14 zetels behaald. De volgende personen zaten in 2007 in de PvdA fractie:

Driel	Simon van
Eigeman	Jean
Haubrich-Gooskens	Cathrijn
Leijnse	Frans
Linthorst	Marijke
Meindersma	Margriet
Meurs	Pauline
Noten	Han (fractievoorzitter)
Putters	Kim
Rehwinkel	Peter
Sylvester	Joyce
Tan	Ing Yoe
Vries	Klaas de
Westerveld	Mies

1.7 Diversen

1.7.1 *Ordering archief IISG*

Het IISG heeft de archieven van de Partij van de Arbeid en de Rooie Vrouwen opnieuw geordend en beschreven. De nieuwe inventarissen zijn gepubliceerd op de website van het IISG. Het archief is openbaar via de normale regels van het IISG voor stukken ouder dan 20 jaar. Dit is de termijn die ook staat in de Archiefwet voor overheidsarchieven.

1.7.2 *Den Uyl lezing*

De Den Uyl lezing vindt eenmaal per jaar plaats en wordt georganiseerd onder verantwoordelijkheid van de onafhankelijke Stichting 'Dr J.M. den Uyl lezing'. De Den Uyl begeeft zich in de keuze van spreker en onderwerp op het snijvlak van politiek, cultuur en wetenschap. Er wordt een interdisciplinaire inslag benadrukt, zodat over de grenzen van hetzij de politiek, de economie of de cultuur heengekeken wordt. Voor het uitspreken van de lezing worden vooraanstaande personen uit het culturele, wetenschappelijke of politieke leven gevraagd, van wie een diepgravende en creatieve inbreng verwacht wordt. Van de lezing kan een impuls uitgaan voor het progressieve denken over de (internationale) samenleving. De lezing in 2007 was op 17 december en is uitgesproken door Jan Pronk en had als titel: "Open Links".

Hoofdstuk 2. Internationale Samenwerking

2.1 Algemeen

De PvdA is een partij met een lange traditie in internationale samenwerking en maakt als vereniging deel uit van een groot Europees en internationaal netwerk van sociaaldemocratische partijen. Internationaal secretaris, Marije Laffeber, vertegenwoordigt de PvdA in die netwerken en onderhoudt de bilaterale contacten met zusterpartijen. Daarnaast levert zij een actieve inhoudelijke en organisatorische bijdrage aan het internationale debat in de partij. De Internationaal secretaris is lid van het partijbestuur en wordt ondersteund door één medewerker.

2.2 Socialist International (SI)

De PvdA is sinds 1946 lid van de Socialist International. De SI telt ruim 140 sociaal democratische, socialistische en Labour lidpartijen in meer dan 100 landen. Belangrijk doel van de SI is het bevorderen van internationale solidariteit, het uitwisselen van informatie en het innemen van gezamenlijke politieke standpunten. Partners van de SI zijn de Verenigde Naties en de International cooperation of Free Trade Unions. De internationaal secretaris onderhoudt de contacten met de SI en vertegenwoordigt de PvdA tijdens SI activiteiten.

2.2.1 SI Presidium

Jeltje van Nieuwenhoven namens de PvdA gekozen als vice-voorzitter in het bestuur van Socialist International, woonde de SI presidium vergaderingen bij. De SI vice-voorzitter wordt bij haar werkzaamheden voor de SI ondersteund door het Internationaal secretariaat.

2.2.2 SI Councils

In 2007 organiseerde de SI een algemene ledenvergadering in Genève. Tijdens deze bijeenkomst stond de politieke situatie in het Midden-Oosten Centraal. 'Working for global peace and stability in a world of conflicts without borders'. Tijdens deze council in Genève werd onder meer gesproken door president Abbas, vertegenwoordigers van de Israëliische lidpartijen van de SI en door president Talibani. Jeltje van Nieuwenhoven, Marije Laffeber en Zita Schellekens vertegenwoordigden de PvdA tijdens deze bijeenkomst.

2.2.3 Ethics committee

Tijdens het laatste SI congres werd een gedragscode voor lidpartijen aangenomen, de ethical charter. Hieruit voortvloeiend is tijdens de SI council in februari 2004 de SI ethics committee ingesteld, die zich onder meer richt op de invoering van de gedragscode en op de beoordeling van de lidmaatschapsaanvragen van nieuwe partijen en de wijziging van lidmaatschapsstatus van bestaande SI lidpartijen. Deze commissie bestaat uit 15 leden. Marije Laffeber is lid van het ethics committee. Deze commissie kwam in 2007 voorafgaand aan de council in Genève bijeen.

2.2.4 Socialist International Women (SIW)

In september 2007 vierde SIW haar 100 jarig bestaan met een internationale vrouwenconferentie in Stuttgart, de stad waar SIW 100 jaar geleden werd opgericht door Rosa Luxemburg. Aan deze conferentie werd deelgenomen door een PvdA vertegenwoordiging.

Post 2.1.9 Socialist International (SI) en Partij van Europese Socialisten (PES)

2.3 Partij van Europese Socialisten (PES)

De Partij van Europese Socialisten (PES) wordt gevormd door sociaal-democratische en Labour partijen in de EU lidstaten. De PvdA is op verschillende manieren betrokken bij het inhoudelijke debat binnen de PES. De coördinatie van deelname aan PES activiteiten ligt bij de Internationaal secretaris.

2.3.1 PES-Coördinatie

Eens in de twee maanden organiseert de PES haar coördinatiebijeenkomst in Brussel. Tijdens deze bijeenkomsten worden organisatorische zaken tussen afgestemd en wordt de PES presidency (bestuur) agenda voorbereid. In de periode januari 2007 – december 2007 nam de PvdA aan alle coördinatie overleggen deel.

2.3.2 PES-Presidium

Alle PES lidpartijen zijn vertegenwoordigd in het bestuur van de PES, het PES presidium. Het presidium vergadert gemiddeld eens in de twee maanden in Brussel. Alle bijeenkomsten in 2007 zijn bijgewoond.

2.3.3 PES leaders meetings en PES minister meetings

Het Internationaal Secretariaat heeft namens de partij verschillende ministers afgevaardigd naar de PES Leaders meetings en de PES Minister meetings. Onder hen waren Wouter Bos, Frans Timmermans en Bert Koenders.

2.3.4 PES Balkan Conferentie

Op 16 mei 2007 organiseerde de Partij van Europese Socialisten (PES) in Belgrado haar jaarlijkse Balkan conferentie.

2.3.5 PES diversity netwerk fact finding missie Nederland

In het voorjaar van 2007 werd de PES commissie diversiteit ingesteld. PvdA Europarlementariër Emine Bozkurt is namens de PvdA vice-voorzitter van deze Europa wijde commissie. Mulki Hassan is namens de PvdA lid van deze commissie. De PES-delegatie is in 2007 2 keer bijeengekomen.

Op 3 juli 2007 organiseerde het PES diversity netwerk met medewerking van het Internationaal secretariaat een fact finding missie naar Nederland.

2.3.6 PES council

Van 21 tot en met 24 november werd de jaarlijkse PES Council gehouden in Sofia. Hieraan werd deelgenomen door een PvdA delegatie.

2.3.7 Ecosy 15 jaar

Het IS heeft bijgedragen aan de organisatie van de festiviteiten rond de viering van het 15-jarig bestaan van de Europese sociaal-democratische jongerenbeweging in Den Haag.

2.3.8 PES-delegatie

De PES-delegatie is een delegatie van door het congres gekozen leden, aangevuld met een 5 tal q.q. leden (waaronder de Internationaal secretaris, een vertegenwoordiger van de PvdA Eurodelegatie en de PvdA Tweede-Kamerfractie). De PES delegatie houdt zich bezig met de rol van de PvdA in de PES. Zij hebben een adviserende functie. Een belangrijke taak van de PES delegatie is het leveren van input voor PES bestuursvergaderingen en het voorbereiden van de PvdA inbreng voor het PES congres. In 2007 kwam de PES delegatie een aantal maal bijeen op het partijbureau in Amsterdam.

2.3.9 PES Women bestuur

Het bestuur van de PES Women vergadert een aantal maal per jaar. Saskia Duives-Cahuzak nam namens de PvdA aan deze bestuursvergaderingen deel. In 2007 was zij betrokken bij diverse activiteiten van PESW.

- PESW conferentie

In juni 2007 hield de PES Women haar jaarlijkse conferentie in Berlijn, met hieraan gekoppeld een PES Women seminar over kinderopvang. Aan deze activiteiten werd deelgenomen door Saskia Duives-Cahuzak.

- PESW Bureau Meeting

7 november was in Madrid een PES Women Bureau Meeting. Namens de PvdA was Marije Laffeber aanwezig.

2.4 ESO/LAO internationaal

2.4.1 ESO Save Our Social Europe Conferentie – Berlijn

Op 1 en 2 maart 2007 werd in Berlijn de SOS-Europe conferentie gehouden waarin een sterk, sociaal en rechtvaardig Europa centraal stond. Enkele honderden afgevaardigden van welzijnsorganisaties, vakbonden, ouderen-, jongeren en vrouwenorganisaties kwamen op 1 en 2 maart in Berlijn bijeen om over de toekomst van de Europese Unie te praten. Namens de Landelijke Adviesgroep Ouderenbeleid van de PvdA waren Eric Lentze en Jenny Ytsma vertegenwoordigd.

2.4.2 ESO seminar Health prevention, Minimum wage - Kroatië

Van 28 t/m 30 september 2007 hielde de ESO een seminar in Kroatië. Namens de Landelijke Adviesgroep Ouderenbeleid van de PvdA namen Jenny Ytsma, Jaap Hankel en Gerard Freijzer deel.

2.5 Internationale partijdelegaties/vertegenwoordigingen

Het onderhouden van de bilaterale contacten met zusterpartijen is een van de dagelijkse activiteiten van het Internationaal secretariaat.

2.5.1 Congressen zusterpartijen

In de periode oktober 2005 t/m oktober 2007 nam de PvdA op uitnodiging van zusterpartijen deel aan de volgende congressen:

- Februari 2007 – SAP congres, zusterpartij in Zweden
- Februari 2007 – MszP congres, zusterpartij in Hongarije
- April 2007 – Congres Noorse Arbeiders Partij, zusterpartij in Noorwegen
- April 2007 – Congres DS Italië, zusterpartij in Italië
- April 2007 – Congres Csd, zusterpartij in Tsjechië
- Mei 2007 – Congres Sociaal-Democratische zusterpartij in Estland
- Juni 2007 – Congres ter ere van partijleiders wisseling Labour Party, zusterpartij in Groot-Brittannië
- September 2007 – Congres socialdemocraterne, zusterpartij in Denemarken
- September 2007 – Labour Party, zusterpartij in Groot-Brittannië
- Oktober 2007 – SPD congres, zusterpartij in Duitsland

2.5.2 Ontvangst Ségolene Royal

Het Internationaal secretariaat organiseerde op 1 december 2007 een lunchbijeenkomst in Amsterdam tussen PvdA vertegenwoordigers en Ségolène Royal, vertegenwoordiger van de Franse PS en eerder dat jaar PS kandidaat voor de Franse presidentsverkiezingen. Hieraan werd onder meer deelgenomen door Wouter Bos, Lilianne Ploumen, Marije Laffeber, Bert Koenders, Thijs Berman, Luuk Blom en anderen.

2.5.3 **Bezoek aan de SI en de Labour Party, Londen**

In december 2007 heeft de internationaal secretaris een bezoek gebracht aan het hoofdkantoor van de SI in Londen en aan de Britse Labour Party.

2.6 **Discussie binnen de partij: debatten bijeenkomsten informatie leden**

2.6.1 **Europa**

- **Europa: Presidentsverkiezingen in Frankrijk**

Het Internationaal Secretariaat van de Partij van de Arbeid organiseerde op 1 mei 2007 een bijeenkomst over deze Franse verkiezingen in Pakhuis de Zwijger in Amsterdam

- **Europa: 50 jaar na Verdrag van Rome – de toekomst van Europa, een nieuw verdrag?**

Op zaterdag 12 mei 2007 werd het PvdA Europafestival gehouden in het Barlaeus gymnasium in Amsterdam. In het voorjaar van 2007 was het vijftig jaar geleden dat in Rome de voorloper van de Europese Unie werd opgericht. Het Internationaal Secretariaat van de PvdA organiseerde tijdens deze dag een debat met de Staatssecretaris voor Europese Zaken, Frans Timmermans, Luuk Blom (Europawoordvoerder voor de PvdA in de Tweede Kamer), Max van den Berg (delegatieleider voor de PvdA in het Europees Parlement), Marije Laffeber (Internationaal secretaris) en Paul Bordewijk (oud-wethouder in Leiden).

- **PvdA Europatour**

Op 10 mei 2007 verzonden Marije Laffeber (internationaal secretaris) en Max vd Berg (Delegatieleider PvdA Europarlement) namens het partijbestuur en de PvdA Eurodelegatie een brief aan alle voorzitters en secretarissen van PvdA afdelingen en gewesten waarin zij een oproep deden om in het kader van de Europa tour een discussie te organiseren over Europa, op basis van het PES document 'Een Nieuw Sociaal Europa, tien punten voor onze gezamenlijke toekomst'.

Hierover werden een aantal ledenbijeenkomsten georganiseerd:

Gouda	-	4 juni 2007
Emmen	-	11 juni 2007
Helmond	-	20 juni 2007
Beuningen	-	20 september 2007

- **Europa: Verdrag van Lissabon versus grondwettelijk verdrag – overeenkomsten en verschillen**

Op zaterdag 23 juni 2007 werd het Politiek Forum gehouden in Den Bosch.

- **Europa: PvdA brengt Europa in Zuilen!**

Op donderdag 28 juni 2007 in Utrecht

- **Europa: PvdA Expertmeetings Europa**

Op 8 juni 2007 en op 9 juli 2007 organiseerde het Internationaal secretariaat in samenwerking met de PvdA Eurodelegatie en de WBS twee PvdA expertmeetings in Den Haag.

- **Europa: voorschot op het Europees programma**

Op 29 oktober 2007 in Alkmaar.

- **Dag van de Unie**

De AVS organiseerde op 15 december de Dag van de Unie in Utrecht.

2.6.2 **Diversiteit – Islam in Europa**

- **Publieksbijeenkomst 'de liberale islam'**

In het verlengde hiervan organiseerde het PvdA internationaal secretariaat in samenwerking met Eddy Terstall en de Wiardi Beckman Stichting op zaterdag 1 september 2007 de publieksbijeenkomst 'de liberale islam' in pakhuis de Zwijger in Amsterdam.

2.6.3 ISAF missie Uruzgan, Afghanistan

Afghanistan – consultatie leden 2007:

- **Ledendebat Uruzgan, Afghanistan**

Op 10 september 2007 organiseerden de PvdA Utrecht en het internationaal secretariaat een gezamenlijke publieksbijeenkomst over Afghanistan in Utrecht.

- **Ledendebat Uruzgan Afghanistan**

Op donderdag 10 oktober 2007 in het News Café in Groningen. Debat met leden en belangstellenden in samenwerking met de PvdA Groningen.

- **Ledendebat Uruzgan Afghanistan**

Op woensdag 14 november 2007 in de Verkadefabriek in Den Bosch. Debat met leden en belangstellenden in samenwerking met de PvdA Den Bosch en het PvdA gewest Brabant.

- **Ledendebat Uruzgan Afghanistan**

Op 19 november 2007 in Utrecht. Landelijk debat met leden en belangstellenden.

2.6.4 Armoedebestrijding en ontwikkelingssamenwerking

- **Publieksbijeenkomst Minister Koenders over speerpunten ontwikkelingssamenwerking'**

Op dinsdag 30 oktober 2007 Deze bijeenkomst in theater Concordia in Den Haag was een gezamenlijk initiatief van Internationaal secretaris Marije Laffeber en de Evert Vermeer Stichting. Hieraan werd door 240 leden en belangstellenden deelgenomen.

- **PvdA Zuid-Noord Commissie (ZNC)**

De Zuid Noord Commissie is een permanente partij adviescommissie. Deze kwam in 2007 zeven keer bij elkaar.

De ZNC heeft een aantal Seminars georganiseerd.

- **23 januari over 'Het Internationale Profiel van de PvdA'**

- **20 maart over 'Fragiele Staten'.**

Er zijn 2007 verkiezingen zijn geweest voor de ZNC voorzitter. Er waren 5 kandidaten, Jan Jaap Kleinrensink is gekozen tot voorzitter en volgde Monika Sie op.

2.6.5 Mensenrechten en democratie

- **Free Birma! Publieksbijeenkomst over mensenrechten in Birma**

De Jonge Socialisten brachten in januari 2007 een bezoek aan India en spraken daar met veel Birmese ballingen over de schrijnende situatie in Birma. De JS (en het Internationaal Secretariaat) organiseerden op 12 april 2007 in samenwerking met de afdeling Groningen de publieksbijeenkomst 'Free Burma'.

- **Publieksbijeenkomst 'mensenrechten in Zimbabwe' - 14 juni 2007**

Op 14 juni 2007 werd door het Internationaal Secretariaat i.s.m. de JS de PvdA publieksbijeenkomst over het thema 'mensenrechten in Zimbabwe' gehouden in Utrecht.

2.6.6 Strijd tegen mensenhandel en vrouwenhandel

- **Workshop over Human Trafficking**

Het Internationaal Secretariaat organiseerde tijdens de EVS Afrikadag op 14 april 2007 in de Haagse Hogeschool een workshop over mensenhandel.

2.6.7 Milieu en Klimaat

- **Symposium over Milieu en Klimaat Zwolle**

Op 3 november organiseerde de afdeling Zwolle i.s.m. het IS een symposium over milieu en klimaat.

2.7 Nieuwsbrief en website

In 2007 is vijf maal een internationale nieuwsbrief verzonden aan PvdA leden en belangstellenden die zich hiervoor via de website aan hadden gemeld. De website van het internationaal secretariaat werd regelmatig bijgewerkt. De Engelstalige webpagina's van de PvdA zijn verder uitgebreid.

2.8 Greenseat

De PvdA is deelnemer van Greenseat. Greenseat is een organisatie, die investeert in CO2 compensatie projecten. Het IS van de PvdA compenseert per gevlogen KM.

2.9 Stichtingen

De internationaal secretaris heeft q.q. zitting in de besturen van de Alfred Mozer Stichting en de Evert Vermeer Stichting.

Hoofdstuk 3. Organisatie & Partijontwikkeling

3.1 Regionale Steunpunten

3.1.1 Algemeen

In 2007 is de afdeling Opleiding & Partijorganisatie verder gegaan met het vormgeven van samenwerkingsverbanden in de regio. De regionale steunpunten vormen een katalysator voor de partijvernieuwing. Daarbij bleek al eerder dat in campagneperioden de regionale steunpunten een structuur zijn waar langs o.a. campagneactiviteiten worden georganiseerd. Tijdens de Provinciale Statencampagne begin 2007 waren de medewerkers van de regionale steunpunten dan ook onderdeel van het landelijk campagneteam. De doelstelling van de regionale steunpunten (het stimuleren en faciliteren van inhoudelijke en organisatorische politieke vernieuwing door het bundelen van menskracht en middelen in een regio) kreeg zo een extra impuls. Hoewel op het partijbureau een aantal medewerkers werkzaam is dat de regionale steunpunten stimuleert en ondersteunt en de contacten tussen Kamerleden en de regio's bevordert, wordt het concrete werk gedaan in de regio: niet 'top-down', maar volgens het model 'bottom-up/top-support'. Door opname van de medewerkers van de regionale steunpunten in het landelijke campagneteam kreeg ook de rol van de medewerkers als de front-office van het partijbureau verder vorm. De regionale steunpunten zijn gebaseerd op maatwerk en zeer pluriform. Niet alleen in het vormen van samenwerking maar ook in hun uitingen van samenwerken. Veel regionale steunpunten hebben een convenant, waarin werkafspraken en een begroting voor de periode van een jaar zijn opgenomen. In de regio's is op dit moment door het actieve kader een team gevormd voor het afstemmen van bestaande activiteiten en het initiëren van nieuwe gezamenlijke activiteiten. De Regionale steunpunten bieden de PvdA een werkmethode die minder vrijblijvend is dan voorheen: het convenant. De middelen, geld, contract en communicatie, waarmee samenwerking tot stand komt om de PvdA beter te profileren, blijken niet zo zeer instrumenten te zijn om de samenwerking te registreren (top-down), maar eerder om activiteiten te initiëren (bottom-up) en te katalyseren (top-service).

3.1.2 De aanpak: maatwerk

Door de intensieve contacten wordt de staat van de partij ook blootgelegd. Het steunpunt fungeert als een thermometer. Om een effectieve naar buitengerichte werkwijze te kunnen ontwikkelen, is het organiserend vermogen van de regio een voorwaarde. De medewerker regionaal steunpunt gaat aan de slag met het opbouwen van het netwerk, waarbij de snelheid van de ontwikkeling verschillend is. Dit hangt sterk samen met de startpositie van het steunpunt. Een regio:

- loopt goed, en het is een kwestie van structuren en aanhaken;
- staat open voor samenwerking, de verschillende partijen kunnen bij elkaar gebracht worden en men kan aan de slag;
- functioneert nauwelijks, en revitaliseren is het vertrekpunt waarbij veelal verstarde kaders moeten worden doorbroken om iets van de grond te krijgen;
- functioneert niet, er is sprake van reanimeren en op zoek gaan naar nieuwe mensen. Voordeel van deze situatie is wel dat partijen de ernst van de situatie onderkennen en bereid zijn te investeren. In sommige gevallen komt een steunpunt niet van de grond; dan is er sprake van een blokkade waarbij ondersteuning van het partijbestuur nodig kan zijn om de zaak vlot te trekken.

3.1.3 Rol Medewerkers regionale steunpunten

De eerste maanden van het jaar stonden grotendeels in het teken van campagnevoeren voor de Provinciale Statenverkiezingen van maart 2007. In sommige regio's stimuleren campagnes de regionale samenwerking, in andere regio's biedt de mate van regionale samenwerking een platform om een campagne meer handen en voeten te geven. Ten slotte kan een campagneperiode ertoe leiden dat de samenwerking in een regio stagneert. De medewerker regionale steunpunten fungeert als contactpersoon van en naar de partijonderdelen uit een regio en front-office van het Partijbureau. Dit betekent dat

afdelingen, fracties en gewesten, maar ook afzonderlijke leden, bestuurders en volksvertegenwoordigers met allerlei vragen bij de medewerker terecht kunnen. Het informeren, faciliteren, ondersteunen en adviseren van de regio vond aan de ene kant plaats vanuit het Partijbureau en van de andere kant in de regio zelf. Ter versterking van de Provinciale Staten campagne in een regio hebben de medewerkers regionale steunpunten verschillende soorten regionale campagnebijeenkomsten georganiseerd waarbij bijvoorbeeld de gewestelijke campagne strategie werd toelicht, vertaald en uiteindelijk geïmplementeerd in de regio. Altijd in samenwerking met afdelingen en campagnecoördinatoren uit het land. De context waarin de medewerkers regionale steunpunten functioneren is vaak complex en politiek gevoelig. Waarbij zij continu wisselends belangen en situaties tegen komen. In 2007 was dit niet anders.

3.1.4 Evaluatie van de regionale steunpunten

In 2007 heeft er ter evaluatie een rondgang plaatsgevonden naar alle regionale steunpunten. (14 gesprekken gevoerd, in elke provincie één en in de stadsgewesten Amsterdam en Rotterdam). In elke provincie kwamen gemiddeld tien mensen naar het gesprek. 1 Juni was het laatste gesprek. De veertien gesprekken zijn uitvoerig en diepgaand geanalyseerd. De conclusie van de rondgang is dat er veel onduidelijkheid is over Regionale Steunpunten. Voor sommigen respondenten is een Regionaal Steunpunt een samenwerkingsverband, voor anderen is het de regiocoördinator. Ook hebben de respondenten een uiteenlopende indruk van de rol van het gewest en de regiocoördinator binnen een Regionaal Steunpunt.

3.2 De regionale steunpunten

3.2.1 Alblasterwaard Vijfheerenlanden

Het gewest wil deze graag als aparte regio beschouwen (vanwege de bestuurlijke eenheid). Praktisch komt dat goed uit, de twee gebieden zijn niet gemakkelijk samen te brengen en werken van nature meer in deze twee koepels. Een politiek netwerk is veelbelovend van start gegaan. De besturen komen binnenkort bijeen om te praten over verregaande samenwerking en misschien zelfs fusie tot één PvdA afdeling voor het hele gebied.

3.2.2 Amsterdam

MROS-activiteiten, debatten en een uitslagenavond voor de Provinciale Staten verkiezingen georganiseerd. De meeste afdelingen zijn de laatste drie zaterdagen de straat op gegaan. Verder zijn er her en der werkbezoeken opgezet. Op 3 november werd een grootschalige bijeenkomst georganiseerd voor besturen, fracties en wethouders om met elkaar te spreken over het nut en de noodzaak van het Amsterdamse stadsdelenstelsel. Op zaterdag 10 november is er een trainingsdag voor besturen en fracties georganiseerd (i.s.m. het CLB) met daarin speciale aandacht voor de organisatie van scouting, coaching en mentoring in Amsterdam. Het CLB heeft een debattraining verzorgd. aansluitend aan de trainingsdag, is een Amsterdamse nieuwe ledendag georganiseerd. De opkomst was hier zeer goed (ongeveer 80 personen). Behalve een kennismakingsprogramma werd er ook gegeten met de besturen, fractie en nieuwe leden. Op zaterdag 22 september organiseerde we de Straten-Generaal. In Amsterdam deden nagenoeg alle afdelingen hieraan mee.

In 2007 hebben twee afdelingen met behulp van de regiocoördinator een belactie gehouden onder leden op het partijbureau. In 2007 zijn er 10 politiek cafés georganiseerd met een aantal interessante debaters / politici. Daarnaast drie maal een "politiek café" speciaal gericht op jonge nieuwe leden georganiseerd. Een deel bestaat uit debat een ander deel uit kennismaken met partijleden. In 2007 zijn er vier bestuursvergaderingen geweest die door de regiocoördinator zijn bijgewoond.

De werkgroep "Sterke mensen, krachtige PvdA" werkt aan een plan om scouting, werving en coaching van zittende en toekomstige raadsleden in de Amsterdamse afdelingsstructuur in te bedden. Daar is deze groep ongeveer 10 keer voor bij elkaar geweest in 2007. Deze groep bestaat uit 3 stadsdeelvoorzitters, de fractievoorzitter in Amsterdam, de oud-voorzitter van het CPO en de regiocoördinator.

3.2.3 Arnhem - Nijmegen

Samenwerking ging in 2007 maar moeizaam. De regio wordt in tweeën gesneden door de Waal en daarnaast bestaat de regio uit twee zeer grote afdelingen (Arnhem en Nijmegen) en de rest klein tot zeer klein. Er bestaat sinds eind 2005 een convenant. Recent worden pogingen gedaan vanuit gewestelijk bestuur en Statenfractie om samen met de regiocoördinator om de samenwerkingsactiviteiten opnieuw leven in te blazen.

3.2.4 Drechtsteden

In deze regio loopt het politieke netwerk al een aantal jaren prima. Het verenigingsnetwerk is in 2007 voor het eerst van start gegaan lag er een ambitieus programma aan activiteiten. De regionale trainingsdag was zeer succesvol, veel animo voor opleiding.

3.2.5 Drenthe

In de regio Drenthe zijn sinds enige tijd drie regionaal samengestelde werkgroepen actief, die ontstaan zijn uit het idee van regionaal samenwerking. De werkgroepen bestaan uit een gemêleerd gezelschap van afdelingsbestuurders, gewestbestuurders, actieve leden, lokale politici en de regionaal medewerker van het landelijk Partijbureau. De werkgroepen en de gekozen werkwijze is door de gewestelijke vergadering goedgekeurd. Er is een Programmawerkgroep (denktank) die met de vooraf geselecteerde prioriteiten aan de slag is gegaan en een Uitvoerende werkgroep. De eerste werkgroep ontwikkeld op basis van de prioriteiten stappenplannen die de uitvoerende werkgroep worden vertaald en aangeboden aan de afdelingen. Afdelingen zijn vervolgens vrij om wel of niet van de ontwikkelde plannen gebruik te maken. Daarnaast bestaat er een regionale werkgroep waarin alle afdelingsvoorzitters, de voorzitter van het gewest en de regionaal medewerker van het Partijbureau zit. Zij komen vier keer per jaar bij elkaar om de stand van zaken binnen afdelingen en fracties te bespreken en de plannen van de Programmawerkgroep. Tijdens de gewestelijke vergaderingen leggen vertegenwoordigers van de verschillende werkgroepen verantwoording af. De werkgroepen worden onder andere vanuit de regionale steunpunten gelden gefinancierd.

3.2.6 Flevoland

Voor het regionale steunpunt Flevoland stond 2007 in het teken van het ontwikkelen van een nieuw convenant. Een convenant waarbij de regionale samenwerking een nieuwe en diepere betekenis krijgt. Zo vond er in 2007 een regionale WMO bijeenkomst plaats waar alle fracties uit Flevoland (raadsleden en wethouders), afdelingen en Staten betrokken waren om de opgedane ervaringen te delen, best-practices uit te wisselen en te kijken hoe het in de toekomst beter kan.

3.2.7 Friesland

In de regio Friesland speelt het gewest van oudsher een dominante (in positieve zin overigens) rol. Vanuit het gewest worden er voor afdelingen en leden allerlei activiteiten georganiseerd en voorzieningen aangeboden. Voor deze activiteiten wordt het regionaal steunpuntgeld ingezet. Ze werken met een platformstructuur. Dit betekent dat de regio in vier platforms is ingericht. Binnen het platform wordt er op tal van gebieden samengewerkt. Daarnaast organiseerde de regio Friesland in nauwe samenwerking met Drenthe, Groningen en het Partijbureau twee keer een grote Noordelijke Trainingsdag waar allerlei workshops en trainingen werden aangeboden (zowel voor afdelingsbestuurders, als lokale politici als actieve leden).

3.2.8 Goeree Overflakkee

Het gebied heeft veel problemen gekend en een aantal afdelingen is nog steeds bezig met zichzelf op orde krijgen. Met bemiddeling vanuit het landelijk is er besloten om één afdeling te worden met uitzondering van Dirksland. Omdat deze samenwerking dan evident is kan het werkplan van het bestuur GO plus de jaaragenda van hun reguliere politieke overleg dienen als regiowerkplan. Het landelijk voegt dit bij het convenant van Rijnmond Zuid. Het gewest ziet het als een zelfstandige regio.

3.2.9 Groningen

Op de laatste zaterdag voor de Provinciale Statenverkiezingen (7 maart) trokken de Kamerleden het land in om de afdelingen te ondersteunen en de kiezer te overtuigen op de PvdA te stemmen. De afdelingen hadden de beschikking over de gewestelijke editie van de Rode Krant. Op deze laatste zaterdag gingen vele afdelingen in Groningende straat op. Traditiegetrouw gaat de PvdA rondom Prinsjesdag de straat op om de PvdA-plannen met de burgers te bespreken. Op zaterdag 22 september hebben ongeveer 120 PvdA-afdelingen zich aangesloten bij de Straten Generaal (SG). Afdelingen konden gratis materiaal (flyer en gadget) bestellen.

3.2.10 Haaglanden

Er zijn in 2007 twee netwerken gestart die om de twee maanden bij elkaar komen. Het politieke netwerk, bestaande uit raadsleden, wethouders en evt. burgemeesters. Afstemmen en uitwisselen voornamelijk voor de AB raad onderwerpen. Tweede is het verenigingsnetwerk. Hier komen voornamelijk de afdelingsvoorzitters voor afstemming en uitwisseling. Dit laatste netwerk beheert het convenant en werkplan, zorgt voor de uitvoering van de activiteiten. Dit is eerder vanuit het regionaal steunpunt het geval geweest maar door de campagnes weggezaakt. Deels met nieuwe mensen (in het bijzonder het politieke netwerk) loopt het nu weer goed.

Er zijn twee agendacommissies om de netwerken voor te bereiden. Dit kan gezien worden als een soort regiegroep. De activiteiten richten zich op: permanente campagne, doelgroepen (met name vrouwen), de leden en nieuwe leden. Naast bijeenkomsten wordt hiervoor ook opleiding aangeboden, ook het kader zal opleiding krijgen. Er wordt gedacht aan een begeleid traject voor scouting en werving mocht daarvoor niet een groter plan komen vanuit het landelijk of gewest.

3.2.11 Hoeksche Waard

Hoeksche Waard heeft een zeer nauw samenwerkingsverband. Zij werken in vele opzichten al als een afdeling. Er worden binnenkort stappen gezet om dit ook officieel te worden. Ook politiek is er veel afstemming en samenwerking. Hetzelfde verhaal als van Goeree Overflakkee geldt hier betreffende het convenant. Werkplan bestuur en jaaragenda politiek netwerk werden verwerkt in het convenant Rijnmond Zuid

3.2.12 Holland Rijnland

Terugkijkend op de uitvoering van het convenant zien we dat de activiteiten die in het convenant zijn opgenomen niet allemaal zijn uitgevoerd. Voornamelijk in campagnetijd is veel samengewerkt. Na de campagnes is de frequentie van bijeenkomsten en activiteiten gedaald. De georganiseerde activiteiten hebben weinig geld gekocht. De volgende activiteiten zijn vanuit de regio georganiseerd: Regulier afstemmingsoverleg tussen de afdelingen gedurende het jaar, overleg tussen campagnecoördinatoren tijdens Provinciale Staten campagne, Campagneslingers in de Provinciale Staten campagne

3.2.13 Midden Holland

In deze regio een andere structuur. Door de veelheid aan kleine afdelingen en relatieve beperkte samenhang is er geen motivatie voor reguliere netwerken. Er is een regiegroep samengesteld die het convenant en werkplan voor de regio bewaakt en de uitvoering ervan op zich neemt. Omdat er geen netwerken zijn gebeurd afstemming wisselend op verenigingsniveau.

3.2.14 Noord en Midden Limburg

Veel activiteiten tijdens de Provinciale Staten campagne. Midden 2007 is het convenant geëvalueerd en herschreven. Vanuit het Regionaal Steunpunt zijn naast de reguliere vergaderingen ook een tweetal vergaderingen georganiseerd rondom de toekomstige herindelingen. Ook zijn er voor 1 mei en de Straten-Generaal diverse MROS-acties geweest.

3.2.15 Noord-Brabant

In 2007 is hard gewerkt om de communicatie tussen afdelingen onderling en het gewest te verbeteren. Door de coördinator van de medewerkers van de Regionale Steunpunten werden tientallen gesprekken gevoerd om zo goed in beeld te krijgen van de stand van de partij en de mogelijkheden voor versterking van de afdelingen. Ook is er een eerste inventarisatie gemaakt naar mogelijke samenwerkingsthema's, zowel op politiek-bestuurlijk als op organisatorisch vlak. Daarna zijn meerdere bijeenkomsten in de provincie georganiseerd, waarin de presentatie van de 'stand van zaken' de leidraad vormde voor een discussie over de toekomst van de partij in Noord-Brabant. Gevolg was dat in Brabant-West voor de zomer de eerste activiteiten van de grond kwamen. De bijeenkomsten in Brabant-Midden en Brabant-Oost kwamen niet verder dan de inventarisatie.

3.2.16 Noord-Holland

In Juni 2007 is meegeorganiseerd aan de ronde van de kandidaat voorzitters in vijf grote afdelingen in het land. Daarnaast zijn MROS activiteiten georganiseerd. Ook zijn debatten over het rapport Vreeman georganiseerd en heeft terugkoppeling plaats gevonden van de uitkomsten van de debatten naar interim-pb. Tot slot heeft de landelijke 1 mei viering in Zaanstad plaatsgevonden met Ronald Plasterk in samenwerking met afdeling Zaanstad.

3.2.17 Oost Gelderland

Het steunpunt Oost Gelderland is sinds 2006 actief. Het is een samenwerkingsverband van het gewest en de afdelingen Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd over landelijke politiek (coalitieakkoord) en netwerkbijsenkomsten voor wethouders en raadsleden.

3.2.18 Overijssel Noord West

De uitvoering van het convenant is na ondertekening in november 2006 niet geheel volgens de richtlijnen verlopen zoals deze stonden vermeld in het convenant. Wel onderschrijven de aanwezigen het doel van het bijeen zitten en structureel overleg voeren tussen de afdelingen in Twente. Weten waar men in de afdelingen, de staten, op het partijbureau en in de Tweede Kamer aan werkt om niet telkens opnieuw 'het wiel uit te vinden' is één van de doelstellingen. Een ander kan gevonden worden in het regionaal oppakken van lokale prioriteiten en het opzetten van podia voor meningsvorming en kennisoverdracht op regionaal niveau. Kortom de rijen sluiten binnen het convenantgebied Twente. Belangrijk is dat er in de komende jaren activiteiten worden georganiseerd voor de doelgroepen: (nieuwe) leden, belangstellenden, kiezers en kader. De activiteiten die vanuit het convenant zijn georganiseerd hebben voornamelijk plaatsgevonden tijdens de Provinciale Staten campagne.

Een kort overzicht: Regionale bijeenkomst workshop -armoedebestrijding platteland 26 januari 2007, Regionale ledenbijeenkomst regeerakkoord, Dalfsen 12 februari 2007, Regionale ledenbijeenkomst regeerakkoord, Steenwijkerland 15 februari 2007, Samenwerking gedurende Provinciale Staten campagne t/m 7 maart, Regionale Slinger Provinciale Staten campagne 3 maart, Samenwerkingsoverleg tussen afdelingsvoorzitters van de afdelingen Zwolle, Zwartewaterland, Raalte/Heino, Kampen, Staphorst, Dalfsen, Wijhe -Olst en Steenwijkerland, sinds voorjaar 2007. 25 september 2007 debat 'PvdA beginselen', nieuwe veren of verbleekt ideaal?

3.2.19 Parkstad-Limburg

Veel activiteiten tijdens de Provinciale Staten campagne. Ook is het convenant geëvalueerd en is er een nieuw convenant geschreven. Eind 2007 was hierover een akkoord. Vanuit het Regionaal Steunpunt zijn in 2007 nog MROS-dagen, een 1 meiviering, de Straten-Generaal, workshops en politieke cafés georganiseerd.

3.2.20 Rijnmond

Het gewest ziet de regio's Rotterdam, Rijnmond Noord en Rijnmond Zuid als één geheel. Om dit werkbaar te houden is wel besloten toch drie werkplannen (convenanten) te maken.

3.2.21 Rijnmond Noord

Er wordt een ronde gedaan door de gewestelijk regiocontacten langs alle afdelingen uit het gebied om goed in kaart te brengen waar de aandacht op gericht moet worden in deze regio. Er was al een convenant maar dat is in afwachting op deze ronde nog niet vernieuwd. De regio lijkt niet genoeg animo te hebben om een politiek netwerk op te zetten. Het verenigingsnetwerk is hier wel levensvatbaar en zal ook voor de politieke tak activiteiten gaan initiëren. Aan onderwerpen en inspiratie geen gebrek, er is al aanspraken gemaakt op het regiobudget voor activiteiten. Convenant zal binnen enkele maanden vorm krijgen.

3.2.22 Rijnmond Zuid

Ook hier zijn de gewestelijk regiocontacten bezig met een ronde langs de afdelingen. Hoewel er menig regioactiviteit heeft plaatsgevonden is hier nog geen structuur geweest die genoeg was voor een convenant. Omdat nu de regio anders wordt ingedeeld vanuit de gewestelijke visie (op basis van bestuurlijke eenheid) zal er een andere dynamiek gaan ontstaan in de regio. Er wordt gestreefd naar een regiegroep zoals die in het Groene Hart werkt..

3.2.23 Rivierenland

Regionale samenwerking is januari 2006 gestart. De regio kent relatief kleine afdelingen verdeeld over een uitgestrekt gebied dat letterlijk in tweeën wordt gesneden. Tiel, Zaltbommel, Culemborg en Geldermalsen zijn redelijk tot goed functionerende afdelingen. De overige afdelingen Buren, Neder Betuwe, Neerijnen, Maasdriel, Linge Waal, West Maas en Waal en Druten hebben meer moeite om het hoofd boven water te houden.

De samenwerking is gericht op: gezamenlijke 1-meiviering, 2 x per jaar een politiek café over een regionaal thema, netwerkbijeenkomst voor fracties en besturen, bijeenkomst met betrekking tot het thema waterschapsverkiezingen, bijeenkomst van fracties van alle afdelingen en bestuurder van gewest en Staten Generaal organiseren. Campagneslinter in verband met permanente campagne, regionale trainingendagen, initiëren bestuursoverleg en ontwikkelen regionaal nieuwe ledenpakket.

3.2.24 Rotterdam

Na de PS-verkiezingen kreeg het Regionaal Steunpunt een nieuwe regiocoördinator. De eerste maanden bestond vooral uit het kennismaken met de sleutelfiguren uit de afdeling. Daarna zijn de besprekingen begonnen over het sluiten van een convenant. Eind 2007 heeft dit tot het sluiten van een convenant geleid voor de jaren 2007-2010. In het kader van 1 mei en de Straten-Generaal zijn er extra MROS-activiteiten georganiseerd. Ook is er voor de penningmeesters een training OAS gegeven. Tenslotte heeft de regiocoördinator bijgedragen aan de organisatie van het PvdA-voorzittersdebat in Rotterdam.

3.2.25 Twente

Op 31 oktober 2006 zijn alle afdelingen in Twente het eens geworden om in het jaar dat volgende (2007) in te zetten op regionale samenwerking. Hiervoor is een convenant opgesteld dat door alle afdelingen, het partijbestuur is bekrachtigd met een handtekening. Binnen Twente was al geruime tijd samenwerking, mede gevoed door de gemeenteraadsverkiezingen in 2006. De afdelingen in Twente hebben met het tekenen van het convenant besloten om van samenwerking op adhoc basis over te gaan op een structurele benadering.

Terugkijkend op de uitvoering van het convenant zien we dat de activiteiten die in het convenant zijn opgenomen niet allemaal zijn uitgevoerd. Wel is de regio tot een relatief groot aantal activiteiten gekomen. Hier een opsomming: Regionale ledenbijeenkomst regeerakkoord, Enschede 9 februari 2007,

Samenwerking gedurende Provinciale Staten campagne t/m 8 maart, Regionale Slinger Provinciale Staten campagne 3 maart, Bijeenkomst rondom 'hokken en keten', Tubbergen 4 juni 2007, Bijeenkomst Armoedebeleid 31 oktober 2007

Jubileum afdelingen Tubbergen en Dinkelland 16 november

3.2.26 Utrecht-West en Heuvelrug Utrecht

MROS-activiteiten, debatten en een uitslagenavond voor de Provinciale Staten verkiezingen georganiseerd. De meeste afdelingen zijn de laatste drie zaterdagen de straat op gegaan. Verder zijn er her en der werkbezoeken opgezet. In 2007 zijn er ongeveer 4 bestuursvergaderingen geweest die door de regiocoördinator zijn bijgewoond. Begin 2007 is er samen met het gewest een convenant Utrechtse afdelingen opgesteld en ingediend. Een groot deel van het budget is in de PS-verkiezingen gaan zitten, maar ook in debatten en andere bijeenkomsten later in 2007. Een activiteitenclub, met daarin ook de regiocoördinator van het partijbureau, is op reguliere basis bij elkaar geweest. Op zaterdag 22 september organiseerde we de Straten-Generaal. Veel Utrechtse afdelingen deden hier aan mee.

3.2.27 Veluwe

Samenwerkingsverband van Apeldoorn, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Scherpenzeel en Voorst en Wageningen. Sinds 2007 is er een convenant en sindsdien is de samenwerking binnen het steunpunt beter gaan lopen. In 2007 werd er vanuit de Veluwe (28 deelnemers) flink deelgenomen aan de nieuwe ledendag in Den Haag. Er is een excursie geweest van de regio naar het provinciehuis. De meer Rood op Straatactie had een wisselend succes. Er is een regionale trainingsdag geweest. Er vindt regelmatig afstemming plaats tussen afvaardigingen v/v betreffende afdelingen.

3.2.28 Westelijke Mijnstreek, Heuvelland en Maastricht

De meeste activiteiten hebben hier voor de PS-verkiezingen plaatsgevonden. Na de verkiezingen heb ik een MROS-actie rondom 1 mei en Prinsjesdag georganiseerd. In het najaar is bijgedragen aan het PvdA-voorzittersdebat van Limburg.

3.2.29 Zeeland

Veel activiteiten in het kader van de Provinciale Staten campagne. De regiocoördinator heeft meegeholpen een nieuw gewestbestuur te zoeken en heeft deze daarna ingewerkt. Ook zijn er rondom 1 mei en Prinsjesdag extra MROS-acties geweest. In het voorjaar is een training georganiseerd voor penningmeesters en in het najaar een regionale trainingsdag voor afdelingsbesturen. Verder is er gesproken over het sluiten van een convenant.

3.3 HRM/Scouting

3.3.1 Talentencommissie:

In de congresnotitie Gewoon samen doen werd voorgesteld om een Human Talent Commissie, hier Talentencommissie genoemd, in te stellen. Het partijbestuurslid belast met HRM-beleid is voorzitter van de Talentencommissie. De eerste bijeenkomst, in aanwezigheid van Wouter Bos en Ruud Koole, was op 27 april 2005. De taak van de commissie is onder andere het opsporen van talenten voor landelijke (en internationale) volksvertegenwoordigende functie en de (zwaardere) bestuurlijke lokale en provinciale functies. Zij speurt vooral naar ondervertegenwoordigde categorieën: vrouwen, allochtonen, jongeren en vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven. In 2007 is de Talentencommissie niet plenair bijeen geweest, wel hebben leden van de commissie namen van interessante partijgenoten doorgegeven aan de HRM-functionaris.

3.3.2 Permanente scouting:

Het is en blijft de ambitie van het partijbestuur om op alle niveaus permanent te zoeken naar politieke talenten en het investeren in deze mensen. Ook op lokaal en provinciaal niveau dient men zich ervan bewust te zijn dat scouting een permanent proces is. Potentiële kandidaten moeten de mogelijkheid krijgen om zich bij te scholen of zichtbaar te worden in de partij.

Vanuit het partijbureau worden afdelingen door middel van workshops/trainingen gestimuleerd om permanent aan scouting te doen. In sommige afdelingen of gewesten zijn er bestuursleden die dit tot hun takenpakket beschouwen en die samen met anderen een permanente scoutingcommissie in het leven hebben geroepen. In veel afdelingen en gewesten worden regelmatig nieuwe ledenbijeenkomsten georganiseerd. Veel mensen die lid worden geven aan dat zij actief willen worden in de partij.

3.3.3 Kandidaatstelling Partijbestuur:

Door het voortijdig aftreden van het Partijbestuur is er stagnatie opgetreden in de verdere beleidsvorming rondom HRM-beleid. Mede daardoor heeft de pilot-versie Talentenacademie geen vervolg gekregen. De HRM-functionaris heeft het interim-partijbestuur ondersteund bij de kandidaatstelling nieuw partijbestuur.

3.3.4 Sociaal netwerk:

Regelmatig stappen PvdA-bestuurders tussentijds op, hetzij vrijwillig, hetzij gedwongen. In samenwerking met CLB is er een sociaal netwerk in het leven geroepen voor vertrekkende lokale bestuurders: zij fungeren als contactpersoon en leggen hun oor te luister, vanuit sociaal oogpunt maar ook om te voorkomen dat aanwezige kennis en ervaring verloren gaat voor de partij. Indien uit de gesprekken naar voren komt dat betrokkene politiek actief wil blijven, wordt dit doorgegeven aan het CLB of de HRM-functionaris; indien er problemen in de samenwerking met fractie aan ten grondslag heeft gelegen, wordt dit aan het kommer- en kwelteam doorgegeven.

3.4 Adviesraad Verenigingszaken

Het partijbestuur acht de advisering van afdelingen en gewesten voor de besluitvorming over verenigingszaken essentieel voor een goed functioneren van de partijorganisatie. In dit adviesorgaan van het partijbestuur, dat is ingesteld tijdens het congres van maart 2001, heeft vanuit ieder bestuur van de afdelingen met meer dan 500 leden (in totaal twintig afdelingen) en vanuit de twaalf gewestelijke besturen telkens één lid zitting. De afdeling Opleiding & Partijorganisatie verzorgt voor de Adviesraad het secretariaat.

De Adviesraad kwam in 2007 vijfmaal bijeen (29 januari, 20 maart, 18 juni, 23 oktober, 11 december). Tevens zijn op 8 juni en 7 december een werkconferentie gehouden.

Begin 2007 stond de agenda van de Adviesraad in het teken van de Statenverkiezingen. In de loop van het jaar volgden: het rapport van de commissie Vreeman, de begrotingen en werkplannen van afdelingen, gewesten en het partijbestuur, de evaluatie van de regionale steunpunten, notitie vrijwilligersmanagement, waterschapsverkiezingen, voorbereidingen voor het oktobercongres. Tijdens de twee werkconferentie is gesproken over de permanente campagne, de 'checks & balances' binnen de PvdA, de stichtingen, personeel en reserves binnen de diverse PvdA-gremia.

3.5 Gemeentelijke herindeling en samenvoegingen

In het jaar 2007 zijn verschillende afdelingen samengevoegd. Soms met het oog op een naderende gemeentelijke herindeling. Voorbeelden daarvan zijn de afdelingen Bloemendaal en Bennebroek (Noord-Holland) die naar alle waarschijnlijkheid eind 2008 gemeentelijke herindelingsverkiezingen hebben. Datzelfde geldt voor de afdelingen Jacobswoude en Alkemade (Zuid-Holland). Tevens zijn gesprekken begeleid voor de samenvoeging van de afdelingen Reiderland, Scheemda en Winschoten (Groningen).

Verder was in 2007 sprake van een vrijwillige samenvoeging binnen Overijssel van de afdelingen Hardenberg en Ommen. En in Noord-Brabant van de afdelingen Grave, Cuijk en Mill en Sint Hubert. Ook zijn gesprekken met de afdelingen Aalburg, Woudrichem en Werkendam (Noord-Brabant) gevoerd voor mogelijke samenvoeging in 2008.

In toenemende mate zoeken afdelingen op vrijwillige basis met elkaar contact om te komen tot het vrijwillig samenvoegen van afdelingen. De afdeling Opleiding & Partijorganisatie speelt bij deze gesprekken een ondersteunende rol op o.a. de gebieden van statuten/reglementen, financiën en campagneactiviteiten.

3.6 Vrouwennetwerken

3.6.1 PvdA-vrouwennetwerk (PVN) en Vrouwen in de PvdA (VIP):

De in 2006 ingestelde 'Vrouwen in de PvdA' (VIP)-stuurgroep, is in overeenstemming met de aanbevelingen uit de notitie van het partijbestuur 'Doelgroepen', in 2007 verder gegaan onder de naam VIP-adviesgroep. De adviesgroep functioneert de facto als stuurgroep voor het landelijke netwerk PvdA vrouwennetwerk (PVN). Het PVN is een breed netwerk, toegankelijk voor alle vrouwelijke PvdA-leden. De belangrijkste taken van het vrouwennetwerk PVN/VIP is; het bevorderen van de politieke participatie van vrouwen en het bijdragen aan de ontwikkeling en verspreiding van genderkennis en -informatie. Wel is er een wijziging in het voorzitterschap van de VIP-adviesgroep. Deze positie wordt vervuld door het Tweede-Kamerlid met portefeuille emancipatie. Verder is de VIP-adviesgroep samengesteld uit politica's uit de diverse politieke gremia binnen de partij. Het PVN/VIP volgt nauwlettend de inhoudelijke ontwikkelingen binnen de PvdA op het gebied van gender (en diversiteit), en treedt zo nodig agendazettend op. PVN-vrouwen leveren een bijdrage vanuit genderperspectief aan partijdebatten en politiek inhoudelijke processen, en aan de daaruit voortvloeiende rapporten, discussienota's en programma's.

Het PVN, bij monde van de VIP-adviesgroep, biedt gevraagd en ongevraagd advies aan de PvdA in het algemeen, en aan het partijbestuur in het bijzonder. Het PVN/VIP heeft spreekrecht op het landelijke PvdA-congres en zitting in het Politiek Forum (het discussieplatform van de PvdA). Het PVN/VIP levert tevens een bijdrage aan de kennisontwikkeling op het gebied van gender en politieke participatie, middels onderzoek naar en monitoring van politieke processen. In 2007 heeft de VIP-adviesgroep zich, in samenwerking met het MEV toegelegd op de inhoudelijke verdieping, met specifieke aandacht voor het beleid van de nieuwe PvdA-bewindspersoon voor emancipatie, Ronald Plasterk en de in het najaar 2007 verschenen emancipatienota. Daartoe is de 'denktank emancipatie' opgezet, welke van start is gegaan met een expertmeeting op 23 maart, 'het lenteberaad', een bijeenkomst in het kader van de eerste 100-dagen van Balkenende IV. Een tweede expertmeeting vond plaats op 5 november, in het kader van de Emancipatienota 'Meer kansen voor vrouwen', in aanwezigheid van coördinerend bewindspersoon emancipatie Ronald Plasterk. Naar aanleiding van de emancipatienota is 'het plan van de man' gepresenteerd. Een 10-puntenplan gericht op de inzet van mannen in het emancipatieproces. De jaarlijkse Vrouwennetwerkdag was op 27 januari in Amersfoort. Op de agenda het toentertijd op handen zijnde Regeerakkoord Balkenende IV en de voorbereiding op het PvdA-congres van 17 februari in Zwolle.

3.6.2 Het Multi Etnisch Vrouwennetwerk (MEV)

Het Multi Etnisch Vrouwennetwerk (MEV) bestaat naast het PVN. Het MEV is een netwerk van vrouwen die specifieke aandacht hebben voor multiculturele en integratie vraagstukken en de politieke en bestuurlijke participatie van zwarte, migranten en vluchtelingen vrouwen. Het netwerk wordt aangestuurd door de MEV-stuurgroep, waarvan de deelnemers eens in de twee jaar uit eigen gelederen worden gekozen door de vrouwen van het MEV. Om de relatie met het MEV te borgen, heeft de voorzitter van de MEV-stuurgroep q.q. zitting in de VIP-adviesgroep. Net als het PVN/VIP adviseert het MEV het partijbestuur vanuit haar perspectief op gevraagd vraagstukken, binnen en buiten de PvdA. Tevens heeft het MEV spreekrecht op het landelijke PvdA-congres en zitting in het Politiek Forum (het discussieplatform van de PvdA). Najaar 2007 is er een nieuwe MEV-stuurgroep van start gegaan. Er is een open procedure gevoerd,

waarbij de leden van de vrouwennetwerken zijn uitgenodigd zich aan te melden voor de stuurgroep of voor het voorzitterschap van het MEV. Tijdens het MEV-weekend op 12 en 13 oktober zijn de nieuwe stuurgroepleden (8 leden en de voorzitter) geïnstalleerd. Het MEV-weekend stond in het teken van diversiteit en emancipatie. Speciale gastsprekers waren Karen van Oudenhoven - Van der Zee, hoogleraar RUG en directeur Instituut voor Integratie en Sociale Weerbaarheid, met een presentatie over kleurbewust diversiteitsbeleid in organisaties; minister Ronald Plasterk ging met de aanwezigen in gesprek over de Emancipatienota en de rol van diversiteit daarin; en staatssecretaris Nebahat Albayrak sprak over de positie van vrouwen in het kabinet en in het vreemdelingenbeleid. Zij nam tevens als eerste de MEV-wisselspel in ontvangst, voor haar inzet en verdienste op het terrein van diversiteit.

3.6.3 Regionale vrouwennetwerken

De regionale vrouwennetwerken, zijn netwerken van PvdA-vrouwen, gekoppeld aan de organisatie van de regionale steunpunten. Het streven is in alle regio's een vrouwennetwerk te initiëren of verder uit te bouwen. De afdeling Opleiding & Partijorganisatie biedt de netwerken ondersteuning met informatie over de regio en advies op maat. Om de wisselwerking tussen landelijk en regionaal te verbeteren, hebben MEV-stuurgroepleden zich aangesloten bij een regionaal netwerk van hun keuze. Het activiteitsniveau van de regionale vrouwennetwerken laat een wisselend beeld zien. Al enige jaren zijn er minder of meer actieve vrouwennetwerken in Rotterdam, Zeeland, Flevoland, Friesland, Brabant-Midden en een bestuurlijk netwerk in Limburg. In Rotterdam heeft men vastgehouden aan de maandelijkse 'zondagavondbijeenkomsten, een inloopavond op vaste locatie, met een aanbod voor vrouwelijke partijleden vanuit alle gremia en niveaus. In Flevoland is een themabijeenkomst gehouden over bestrijding van huiselijk geweld. In Zeeland en Brabant-Midden werden activiteiten in het kader van 8 maart georganiseerd. Een MEV-stuurgroep lid organiseerde een 8 maart bijeenkomst in Geuzenveld/Slotermeer. In 2007 is het regionaal vrouwennetwerk Amsterdam begonnen met tweemaandelijkse discussiebijeenkomsten. In de regio's Groningen en Drenthe hebben vrouwen gekozen voor bovenregionale samenwerking en hebben ze het vrouwennetwerk Noorden opgezet

3.6.4 Politiek Vrouwen Overleg (PVO)

Het PVO is een politiek bestuurlijk samenwerkingsverband van vrouwen uit verschillende politieke partijbesturen, vanuit het oogpunt van solidariteit van vrouwen. Deelnemende partijen zijn: Groen Links, PvdA, D66, VVD, CDA en, in 2007 nieuw toetredend tot het PVO, CU. Het PVO is onafhankelijk van andere bestuurlijke of vertegenwoordigende (partij)organen. Hoofddoel van het PVO is emancipatie onder de aandacht brengen van politici en bestuurders en te lobbyen voor gendervraagstukken. Het PVO is geen besluitvormend orgaan maar dicht zich een rol toe als 'meedenker'. Het voorzitterschap van het PVO rouleert. In 2007 had de PvdA het voorzitterschap. Dat betekent dat zowel de organisatorische als de inhoudelijke ondersteuning voor rekening van het partijbureau, i.c. de coördinator vrouwennetwerken kwam.

Met het aantreden van een nieuw kabinet, heeft het PVO als taak met diverse bewindslieden het gesprek aan te gaan. In 2007 zijn gesprekken gevoerd met minister Vogelaar, met staatssecretaris van Bijsterveldt en met staatssecretaris Bussemaker. 20 maart heeft het PVO een expertmeeting gehouden met drie gastsprekers, Marielle Cloin, SCP, medeauteur Emancipatiemonitor, Conny Roggeband, Vrije Universiteit, leerstoel PaVem en Monique Leyenaar, hoogleraar vergelijkende politicologie, Radboud Universiteit. Doel van de expertmeeting was input te krijgen voor de PVO prioriteiten ten aanzien van het nieuw te formuleren emancipatiebeleid. 31 oktober heeft het PVO een notitie gepresenteerd met een reactie op emancipatienota 'Meer kansen voor vrouwen'.

3.7 Opleidingen en cursussen

3.7.1 ROSA-leergang

De ROSA-leergang is de cursusreeks voor (nieuwe) PvdA-leden die actief willen worden. Een reeks bestaat uit vijf bijeenkomsten, die een zaterdag in beslag nemen. Op de bijeenkomsten wordt een uitgebreid

programma aangeboden, met coaching, trainingen, workshops en debatten. Naast de bijeenkomsten worden de deelnemers geacht een eigen project te ontwikkelen in afdeling, werkgroep, regio, etc. Dit alles met als doelstelling gedurende de leergang, naast kennisvergaring, een netwerk op te bouwen en zijn/haar plaats binnen de partij te vinden. In 2007 is twee maal de ROSA-leergang aangeboden; een maal in het voorjaar (nummer 22) en een maal in het najaar (23).

Voor ROSA-leergang 22 in het voorjaar schreven zich ca. 125 deelnemers in; voor ROSA 23 in het najaar ca. 140 deelnemers. Bij het begin van ROSA-leergang 23 is getracht om meer dan voorheen de deelnemers te laten participeren bij de activiteiten die vanuit het partijbureau worden georganiseerd

Volgens evaluaties van de deelnemers wordt het programma van de ROSA-leergang gewaardeerd. Er wordt (nog steeds) gekozen voor een opzet met coaches, ervaren partijgenoten die de deelnemers begeleiden bij hun entree in de partij. De deelnemers kunnen, naar gelang hun voorkeur, een keuze maken uit vier interessegebieden: een echte 'Kennismaking'; Lokaal Bestuur; Landelijke politiek en Europese/internationale politiek. Deelnemers krijgen de opdracht om op lokaal of regionaal niveau contact te leggen met het afdelingsbestuur en in overleg met bestuur, coach en andere deelnemers een eigen activiteit te ontwikkelen. Na afloop van de leergang blijken veel deelnemers actief in de eigen afdeling of fractie. Naast de vaste coachronde is er een uitgebreid programma-aanbod. Er worden debatten over actuele onderwerpen georganiseerd (over de beginselen, het afsluitende ROSA-debat, ad hoc bijeenkomsten met politici uit de actualiteit) waarvoor politici uit het partijbestuur, de Tweede- en Eerste Kamer, het Europarlement en lokale fracties worden uitgenodigd, alsook bewindslieden. Aan ROSA 22 leverden o.a. Max van den Berg, Marije Lafeber, Loes Ypma, Godelieve van Heteren, Mariëtte Hamer, Ruud Koole een bijdrage; voor ROSA 23 leverden Ruud Koole, Lea Bouwmeester, Anja Timmer, Agaath Witteman, Thijs Berman, Marianne Besselink, Lia Roefs, Diederik Samsom, Job Cohen, Lily Jacobs en Roos Vermeij een bijdrage, en werden speciale, extra bijeenkomsten georganiseerd met Lilianne Ploumen en Wouter Bos. Wat men tijdens de trainingen leert, komt ook weer aan bod tijdens het in iedere leergang terugkerende simulatiespel. In deze spellen, over lokaal bestuur, landelijke politiek en Europese politiek krijgen de deelnemers een rol toebedeeld en moeten zij gezamenlijk een case uitvoeren, zodat een inkijkje wordt geboden in de dagelijkse gang van zaken.

De deelnemers krijgen gedurende het cursustraject ook begeleidend informatiemateriaal toegestuurd, in de vorm van readers.

Gegevens deelnemers ROSA-leergang 22		
	Absoluut	Percentueel
Totaal aantal deelnemers	117	100%
Vrouwen	46	39%
Mannen	71	61%

Gegevens deelnemers ROSA-leergang 23		
	Absoluut	Percentueel
Totaal aantal deelnemers	121	100%
Vrouwen	45	37%
Mannen	76	63%

- **Het aanbod:**

Twee maal per jaar wordt de ROSA-leergang aangeboden, van september t/m januari en van februari t/m juni (campagneperiodes uitgezonderd).

- **Selectie van deelnemers:**

Doorgaans worden leden die twee jaar of korter lid zijn uitgenodigd en ontvangen afdelingsvoorzitters een aankondiging van de leergang, zodat zij geïnteresseerde leden attent kunnen maken.

- **Poule van trainers:**

voor de coachronde worden doorgewinterde partijgenoten als raadsleden, (oud)-wethouders, (oud)-Tweede Kamerleden, en bestuursleden van werkgroepen uitgenodigd. Zij ontmoeten de leergangers op iedere ROSA-bijeenkomst en komen met hun groepje bij elkaar in de vaste coachrondes.

- **Financiering:**

Deelnemers betalen € 150,- inschrijvingsgeld; voor mensen met een krappe beurs is er een subsidieregeling van kracht. Zij betalen € 40,-. De afdeling waaruit de deelnemer afkomstig is, wordt verzocht om de helft van het resterende bedrag te vergoeden; indien deze instemt wordt € 55,- van de afdelingsrekening afgeschreven en de resterende € 55,- door de afdeling O&P 'vergoed'. Bij bv. 120 deelnemers (waarvan 20 een subsidieverzoek indien) zijn de inkomsten dus ca. € 17.000,-.

- **Materialen:**

Deelnemers ontvangen voorafgaand aan iedere bijeenkomst informatiemateriaal om vóór de bijeenkomst te bestuderen. Doorgaans heeft dit de vorm van een reader, waarin zeer uiteenlopende informatie te vinden is.

3.7.2 Trainingen op Maat

Het O&P heeft als eerste prioriteit het trainings- en cursusaanbod aan afdelingsbestuurders en nieuwe leden. Deze trainingen kunnen door afdelingen aangevraagd worden (evt. via de regiocoördinatoren) en worden dan door het O&P georganiseerd, of er wordt een trainer of workshopbegeleider gezocht.

- **Het aanbod:**

Trainingen op aanvraag; door afdelingsbesturen (trainingen voor fracties worden door het CLB verzorgd). Selectie van deelnemers is niet van toepassing;

- **Poule van trainers:**

Voor deze bijeenkomsten, trainingen, workshops wordt gezocht naar geschikte begeleiders.

- **Financiering:**

De afdeling verleent een subsidie van € 50,- per dagdeel, en vergoedt de reiskosten van de trainer. De betreffende afdeling, regio of fractie (CLB) bekostigt de resterende vergoeding voor de trainer (€ 200,- per dagdeel).

3.7.3 Regionale trainingsdagen

In november 2007 zijn er in een aantal regio's regionale trainingsdagen georganiseerd.

Datum	Regio
03-nov	Groningen, Friesland en Drenthe
10-nov	Amsterdam
24-nov	Zeeland
24-nov	Haaglanden Westland
24-nov	Flevoland
24-nov	Groene Hart & Holland Rijnland

- **Aanbod:**

Tijdens deze trainingsdagen zijn een aantal verschillende workshops en trainingen aangeboden: Workshop 'Wegwijs in de PvdA', Workshop 'Beginspel', Workshop: 'Nog 2 jaar te gaan, het collegeprogram 2006-2010, de tussenbalans', Workshop: 'Actief in wijken en dorpen, de opbouw van het bezoeken van alle kiezers', Workshop: met meer mensen nog sterker in 2010, voldoende talent om (permanent) campagne te voeren en kandidatenlijsten te vullen', De perfecte afdeling, Mediatraining voor fracties, Training nieuwe ledenopvang

- **Kostenoverzicht en financiën:**

De kosten voor de trainingsdagen waren gemiddeld 1500,- per dag. Dit is inclusief de zaalhuur.

3.8 50PlusBeurs Utrecht

In 2007 was de PvdA op de 50PlusBeurs van woensdag 19 tot en met zondag 23 september vertegenwoordigd met een stand. Verschillende PvdA-politici werden uitgenodigd om een of meerdere dagdelen in deze stand acte de présence te geven. Daarnaast zijn er altijd de leden van het blad Respons, van de LAO, die worden uitgenodigd om een of meerdere dagen in de stand te staan.

Hoofdstuk 4. Kenniscentrum

4.1 Inleiding

Door haar werk wil het Kenniscentrum een bijdrage leveren aan de PvdA als ideeënpartij en een belangrijke spil zijn van alle thematisch georganiseerde activiteiten vanuit het partijbureau. Door gebruik te maken van leden en niet-leden, door contacten te zoeken met maatschappelijke organisaties, andere politieke partijen en door gebruik te maken van kennisnetwerken wil het Kenniscentrum de PvdA van ideeën voorzien. Dat doen we door samen te werken met andere afdelingen van het partijbureau, de Wiardi Beckman Stichting en het Centrum voor Lokaal Bestuur. Het Kenniscentrum ging op zoek naar ideeën, oplossingen en meningen uit de praktijk die konden bijdragen aan de inhoudelijke standpuntbepaling van de Partij van de Arbeid.

Een aantal factoren was in het jaar 2007 beeldbepalend: de provinciale statencampagne, de bestuurscrisis en het vertrek van twee medewerkers gevolgd door een vacaturestop. Dit heeft zijn vertaalslag gekregen in het activiteitenverslag.

4.2 Provinciale Staten Campagne

Op woensdag 7 maart vonden de verkiezingen plaats voor de Provinciale Staten. Het Kenniscentrum heeft aan deze campagne 25.000 euro bijgedragen.

4.3 Formatiecongres: PvdA maakt werk van uw stem

Op het formatiecongres van 17 februari 2007 hebben de twaalf lijsttrekkers voor de Provinciale Statenverkiezingen een contract getekend, met daarin zeven afspraken voor de komende vier jaar. Met de PvdA in dit kabinet en met het regeerakkoord in de hand, werd het tijd om nieuwe afspraken te maken voor de komende vier jaar. Het Kenniscentrum zorgde voor het contract.

4.4 Roodshows

Ten behoeve van de provinciale campagne heeft het Kenniscentrum een aantal 'Rood Shows' georganiseerd met leden van het zojuist gevormde kabinet, kandidaten van de Provinciale Staten en andere politici. Hieronder een overzicht:

4.4.1 Zaterdag 24 februari Roodshow in de provincie Groningen.

Locatie: Grand café Van Beresteyn, in Veendam. Vanaf 16.00 tot 18.00 uur. Thema: Werk en sociaal beleid. Met onder andere Ahmed Aboutaleb, Gerdi Verbeet, Driek van Wissen, Marjo van Dijken, Marc Calon en Han Noten.

4.4.2 Zondag 25 februari Roodshow in de provincie Flevoland.

Locatie: Utopolis te Almere. Vanaf 15.00 tot 17.00 uur. Thema: Wonen, bereikbaarheid en mobiliteit. Met onder andere Bert Koenders, John Bos, Margriet Meindersma, Adri Duivesteijn, Paul Tang en Samira Bouchibti.

4.4.3 Vrijdag 2 maart Roodshow in de provincie Drenthe.

Locatie: Café Markant in Emmen. Vanaf 17.00 tot 19.00 uur. Thema: Landelijk gebied, onderwijs en aansluiting op arbeidsmarkt. Met onder anderen Ronald Plasterk, Eddy Veenstra, Agnes Wolbert, Hans Agterberg, Jacques Tichelaar en Han Noten.

4.4.4 Zaterdag 3 maart Roodshow in de provincie Utrecht.

Locatie: Hofman in Utrecht. Vanaf 12.00 tot 14.00 uur. Thema: Integratie en achterstandswijken. Met onder anderen Ella Vogelaar, Wouter Bos, Wim Bos, Hans Spekman, Staf Depla, Jeroen Dijsselbloem, Michiel van Hulten, Frans Leijnse en Maarten van Rossem.

4.4.5 Zaterdag 3 maart Roodshow in de provincie Noord Holland.

Locatie: Grand Café De Studio in Alkmaar. Vanaf 17.00 tot 18.30 uur. Thema: Klimaat en Duurzaamheid. Met onder anderen Jacqueline Cramer, Peter Visser, Diederik Samsom, Michiel van Hulten, Peter Rehwinkel, Sophie Hilbrand en Filemon Wesselink.

4.4.6 Zondag 4 maart Roodshow in de provincie Gelderland.

Locatie: Coda Café in Apeldoorn. Vanaf 14.00 tot 15.30 uur. Thema: Openbaar Vervoer. Met onder anderen Jet Bussemaker, Frank Heemskerk, Corina van der Valk, Lia Roefs, Heleen Mees, Jean Eigeman en Han Noten.

4.4.7 Zondag 4 maart Roodshow in de provincie Zuid Holland.

Locatie: Doelencafé in Rotterdam. Vanaf 19.30 tot 21.00 uur. Thema: Veiligheid. Met onder anderen Guusje Ter Horst, Nebahat Albayrak, Martin Huls, Attje Kuiken, Michiel van Hulten, Frank Vrolijkx en Kim Putters.

4.4.8 Maandag 5 maart Roodshow in de provincie Overijssel.

Locatie: Café de Geus in Enschede. Vanaf 16.30 tot 18.30 uur. Thema: Onderwijs en werk. Met onder anderen Ronald Plasterk, Sharon Dijksma, Carry Abbenhues, Michiel van Hulten en Klaas de Vries.

4.4.9 Dinsdag 6 maart Roodshow in de provincie Noord Brabant.

Locatie: Silva Ducis in Den Bosch. Vanaf 18.00 tot 19.30 uur. Thema: Innovatie en kenniseconomie. Met onder anderen Wouter Bos, Annemarie Moons, Martijn van Dam, Attje Kuiken, Michiel van Hulten, Jan Bart Wiltchut en Han Noten.

4.5 Uitslagenavond

Woensdag 7 maart Uitslagenavond in het Provinciehuis van Flevoland in Lelystad.

Vanaf 20.30 uur waren we te gast in het Provinciehuis van Flevoland, Visarenddreef 1 in Lelystad.

We volgden daar op tv-schermen de uitslagen en er waren speeches van o.a. Michiel van Hulten, John Bos, Wouter Bos. Campagniemanager Niesco Dubbelboer modereerde de avond.

4.6 Bijeenkomst 50 dagen in het kabinet

Het nieuwe kabinet reserveerde honderd dagen om met de samenleving te praten. Op dinsdag 17 april gingen de PvdA-ministers het gesprek aan met PvdA-leden en geïnteresseerden in het Scheltemacomplex te Leiden. Tijdens dit 'Vijftig dagen later' debat konden ideeën, problemen en oplossingen worden voorgelegd aan de nieuwe PvdA-ministers Ella Vogelaar (Wonen, Wijken en Integratie), Jacqueline Cramer (Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en Milieu), Ronald Plasterk (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap), en Sharon Dijksma (Staatssecretaris Onderwijs Cultuur en Wetenschap). Via internet waren alle leden gevraagd om vragen in te sturen.

Grenzeloos (grootboeknummer 4717)

In de maand mei zijn we op zoek gegaan naar aansprekende voorbeelden van zaken die in het buitenland beter zijn vormgegeven dan in Nederland. Met een vragenlijst benaderde het Kenniscentrum PvdA-leden die in het buitenland wonen: Wat kunnen we in Nederland leren van het buitenland? Hierbij stond centraal welke beleidsregels of projecten er in het nieuwe thuisland zijn die in Nederland ontbreken. Wat is er bijvoorbeeld beter geregeld in Scandinavië, Canada of Dubai? Met welke praktische ideeën kunnen wij de

PvdA-fractie in de Tweede Kamer op pad sturen? Welke maatregelen zou de Nederlandse overheid moeten overnemen? De reacties zijn aangeboden aan de PvdA Tweede Kamerfractie.

4.7 Project wijken

Een van de belangrijkste punten uit het nieuwe regeerakkoord was de extra investering in wijken. De PvdA levert met Ella Vogelaar de minister voor wonen werken en integratie. Het Kenniscentrum heeft de PvdA-leden woonachtig in de wijken Kanaaleiland, Slotervaart en Rotterdam Charlois benaderd om te kijken wat we met de PvdA-leden uit de buurt konden bijdragen. We hebben in alle wijken een inventarisatie gedaan van wat er nodig is. Ook is er in alle drie de wijken een bijeenkomst georganiseerd.

4.8 50PlusBeurs Jaarbeurs Utrecht

Het Kenniscentrum organiseerde drie bijeenkomsten op de 50PlusBeurs:
Woensdag 19 september 2007 14.00-15.00 uur: Forum Burgerschap.

Vrijdag 21 september 2007 11.00 – 11.30 uur: Staatssecretaris Jet Bussemaker op de 50Plusbeurs
Onder leiding van Michael Juffermans.

Zondag 23 september 2007 11.00-12.30 uur: PvdA-presentatie: Paula Patricio ontmoet Jacques Tichelaar en Agnes Wolbert

4.9 Afscheidsymposium Ed van Thijn

Op 29 mei 2007 verliet Ed van Thijn na 45 jaar de actieve Nederlandse politiek. Een indrukwekkende carrière die in 1962 begon als gemeenteraadslid en later fractievoorzitter in Amsterdam. Vervolgens werd hij Tweede Kamerlid, waarvan een aantal jaar als fractievoorzitter, informateur, tweemaal minister van Binnenlandse Zaken, Burgemeester van Amsterdam en lid van de Eerste Kamerfractie. De Partij van de Arbeid heeft veel waardering voor de wijze waarop Ed van Thijn zich heeft ingezet voor de sociaaldemocratie en de publieke zaak. Daarom wilde het Partijbestuur het afscheid niet ongemerkt voorbij laten gaan. Op vrijdagmiddag 26 oktober 2007 was er vanaf 14.30 uur een afscheidssymposium onder de titel 'Passie voor politiek' in de Koepelkerk bij het Renaissance hotel Amsterdam (Kattegat 1). Aansluitend was er onder het genot van een hapje en een drankje de gelegenheid Ed van Thijn de hand te schudden.

Prof. Dorien Pessers hield een referaat over het thema *Voorbeeld(ig?) Nederland*. Na het referaat volgde een discussie over dit onderwerp tussen Klaas de Vries, Eduard Nazarski, Fleur Jurgens, Ruud Lubbers en Ahmed Marcouch. Daarnaast waren er bijdragen van Max van Weezel, Geert Mak en Huub Stapel. De middag stond onder leiding van Jeltje van Nieuwenhoven. Aan het slot van de bijeenkomst reikte partijvoorzitter Lilianne Ploumen aan hem de 'Gouden speld van verdienste' uit

4.10 Denktank VROM

Minister Cramer van Ruimtelijke Ordening en Milieu wilde graag een 'vriendenclub' van verschillend pluimage die met haar meedenkt en samen met haar zoekt naar onconventionele oplossingen op het gebied van ruimtelijke ordening en milieu. Uit de PvdA-achterban werden zestig mensen geselecteerd, afkomstig uit alle provincies en onderverdeeld op leeftijd (twintig jongeren, twintig 'gezinnensfeer', twintig oudere generatie). Iedere maand mailt de minister de denktank. De mail bestaat uit een vaste vragenlijst en een aantal door de minister geformuleerde actuele stellingen. In een analyse van alle bijdragen en antwoorden wordt vanuit de denktank trends en aandachtspunten voor de minister gedestilleerd.

4.11 Debat Ella Vogelaar – Paul Scheffer

Een van de inhoudelijke thema's zoals verwoord in het rapport Vreeman gaat over de nieuwe sociale kwestie, die draait om de verhoudingen tussen oude en nieuwe Nederlanders. Zeven jaar na zijn

spraakmakende essay ' Het multiculturele drama' presenteerde Paul Scheffer op 4 oktober jl. zijn boek 'Het land van aankomst'. De hoogleraar grootstedelijke problematiek wil met dit boek een nieuwe impuls geven aan het integratiedebat, een debat dat hij met zijn essay destijds had opengebrouwen. Hij ging hierover in gesprek met de verantwoordelijke PvdA-minister voor Wonen, Wijken en Integratie Ella Vogelaar op maandag 26 november 2007 in het Geldmuseum te Utrecht.

4.12 Politiek Café met Bert Koenders

In april 2007 sprak de nieuwe Minister van Ontwikkelingssamenwerking Bert Koenders in de VN Veiligheidsraad over klimaatveranderingen. Reden genoeg voor het Kenniscentrum om een Politiek Café te houden op zaterdag 21 april in Café Hofman in Utrecht van 16.30-18.00 uur. Minister Koenders ging daar onder leiding van Jaap Breugem in gesprek gaan met de leden van de afdeling Utrecht en omstreken.

4.13 Doelgroepen

De volgende groepen zijn door het partijbestuur erkend en waren in 2007 actief:
Het Homo-emancipatie netwerk; Landelijke Adviesgroep Ouderen (LAO); Landelijke werkgroep Milieu en Energie (LME); Werkgroep Patiënt Centraal (WPC); Juristennetwerk (JN); Vrouwen in de PvdA (VIP); Multi Etnisch Vrouwenetwerk (MEV). Vanuit het Kenniscentrum is zowel organisatorische als beleidsmatige ondersteuning aan hen geboden. Vanaf 2008 zullen de doelgroepen met een geaccordeerde begroting en een jaarverslag werken.

4.14 Onvoorzien

Beginselprogramma boekjes

Ten behoeve van de leden van de beginselprogrammacommissie heeft het Kenniscentrum 10 handgebonden beginselprogramma's laten drukken

Foto's mensenwerk in het landelijk gebied

Oude rekening kosten campagne 2006

Handicap en Beleid

Bijdrage in de kosten van de oprichtingsbijeenkomst van de Nieuwe werkgroep handicap en beleid

Hoofdstuk 5. Ledenwerving en ledenbehoud

5.1 Inleiding

In 2007 is gewerkt aan een lange termijn visie en beleid op ledenwerving en -behoud. In september 2007 werd er onder anderen een onderzoek uitgevoerd naar ledenbehoud.

5.2 ledenwerving

The Fundraising Company belt sinds 2005 doorlopend mensen die via internet hebben aangegeven belangstelling te hebben voor de PvdA. Deze wervingsmethode heeft in 2007 voor 17% van de instroom van nieuwe leden gezorgd. Het nabellen van belangstellenden door vrijwilligers zorgt voor 19% van de nieuwe leden. Voor afdelingen is een handboek ledenwerving en ledenopvang opgezet en een nieuwe wervingsfolder gemaakt.

5.3 Ledenontwikkeling

In 2007 is de inkomenstabel aangepast die ter advies dient aan leden voor de hoogte van de door hen zelf te bepalen contributie. Er is een brief uitgegaan naar alle leden om de tabel nader te bestuderen met het verzoek om hun contributiehoogte aan te passen op basis van de tabel. Op jaarbasis ontvangen we hierdoor 120.000 euro aan extra contributiegelden.

5.4 Ledenbehoud

In het voorjaar van 2007 zijn er een aantal analyses gemaakt van de in en uitstroomgegevens van partijleden. Uit de resultaten blijkt dat de PvdA een hoge doorstroom heeft van leden. Deze resultaten waren aanleiding om een extern bureau een onderzoek te laten doen. Hieruit zijn een aantal adviezen voort gekomen om de uitstroom tegen te gaan. Ook bleek uit de analyses dat een gedeelte van de uitstroom bestaat uit leden die hun contributie niet betalen en vervolgens automatisch worden uitgeschreven. Op basis van deze resultaten is de aanpak van leden met een betalingsachterstand gewijzigd zodat er meer leden behouden blijven.

5.4.1 Nieuwe ledendag 2007

In 2007 is in samenwerking met de Tweede Kamerfractie sinds 2004 voor het eerst weer een nieuwe ledendag georganiseerd. Omdat er in de laatste jaren veel nieuwe leden zijn bijgekomen en we hen allemaal een plaats wilden bieden, werden er geen introducés uitgenodigd. In plaats daarvan werden ze op regio ingedeeld zodat ze met elkaar konden meereizen en mensen uit de eigen regio beter leerden kennen. In totaal kwamen 800 nieuwe leden naar Den Haag en ging iedereen tevreden weer naar huis. De nieuwe ledendag is geslaagd.

5.5 Reactivering

Een van de adviezen uit het onderzoek was het opzetten van een win-backstrategie van leden die hebben opgezegd. Een voorwaarde om dit op te zetten was meer kennis over de redenen van opzeggingen van leden te achterhalen. Daarom is een pilot gehouden onder ex-leden. Zij zijn gebeld door vrijwilligers en het bleek dat mensen het heel fijn vonden om gebeld te worden en hun reden van opzegging uit te leggen. De positieve reacties waren aanleiding om een pilot te houden met de Tweede Kamerfractie met het nabellen van leden die hebben opgezegd met de vraag of zij weer lid wilden worden. 30% van de benaderden wilden na het gesprek lid blijven van de PvdA. Ook deze pilot is vervolgens omgezet in een structureel project.

Hoofdstuk 6. Communicatie

De afdeling communicatie heeft zich gericht op de website, het ledenblad Rood, de spotjes voor Zendtijd Politieke Partijen en woordvoering voor de partijvoorzitter en de verkiezingskrant voor de ledenraadpleging voor de nieuwe voorzitter. Politiek gezien kenmerkte het jaar zich door de verkiezingen voor de Provinciale Staten, de formatie van een nieuw kabinet, het aftreden van het partijbestuur, het verschijnen van het rapport van de Commissie Vreeman, de ledenraadpleging voor de nieuwe voorzitter en het congres in oktober.

6.1 Website

Voor de PvdA zijn de nieuwe media van groot belang, zowel voor de interne communicatie als voor het contact met de kiezers. De PvdA-website speelt hierbij een centrale rol. Iedereen die geregistreerd staat in de ledenadministratie – leden van de PvdA en de JS plus 'belangstellenden' - kunnen zich registreren als gebruiker. Dit is een voorwaarde om reacties te kunnen plaatsen bij artikelen of te reageren op het discussieforum. Er is sprake van een intensieve samenwerking tussen de redactie van het ledenblad en van de website, waardoor deze verschillende kanalen goed op elkaar aansluiten op inhoudelijk gebied. Gemiddeld werd de website ongeveer 3.000 keer per dag bezocht. Op piekdagen kan dit uitschieten naar 10.000 tot 25.000.

In 2007 is speciaal dossier Provinciale Staten aangemaakt. Hierop konden bezoekers alles vinden over de programma punten van de verschillende provincies, de lijsttrekkers, kandidatenlijsten etc.

Geheel vernieuwd is de Nieuwsbrief van de PvdA. Zowel qua lay out als opzet en inhoud. De nieuwsbrief wordt iedere week verstuurd aan leden en belangstellende met het laatste nieuws uit de partij, het kabinet en de fractie.

6.2 Geschreven Pers

6.2.1 *Ledenblad Rood*

Het ledenblad Rood verscheen in 2007 6 maal. Het blad speelt een belangrijke rol in de binding met de leden en wordt breed gewaardeerd. Het format van Rood wordt goed bewaakt door redactie en redactieraad en er is een continu proces van kwaliteitsverbetering gaande.

Er zijn verschillende politieke thema's aan de orde gekomen die actueel waren en zowel de landelijke als de lokale en regionale politiek besloegen. In 2007 is gewerkt aan een meer thematische invalshoek voor de Rood.

6.2.2 *Rode kranten*

De Rode krant is in 2007 2 maal verschenen. Een maal voor de Provinciale Statenverkiezingen een maal voor de ledenraadpleging voor de voorzittersverkiezing.

6.2.3 *Rode Provinciale Staten Krant*

Voor de Provinciale Staten verkiezingen zijn 12 Rode Kranten gemaakt in een oplage van 100.000. Deze werden gebruikt om tijdens de verkiezingscampagnes de Rode Kranten door afdelingen in het land op straat, tijdens bijeenkomsten en op stations uit te delen.

6.2.4 Rode voorzittersverkiezingen krant

De rode krant voor de voorzittersverkiezingen is met het stembiljet verstuurd naar alle leden. In de krant werden de 7 kandidaten voorgesteld, het advies van het partijbestuur meegegeven en een oproep gedaan om te gaan stemmen.

De krant is in een oplage van 60.000 verschenen.

6.3 Zendtijd Politieke Partijen

Voor de zendtijd politieke partijen zijn 3 journalistieke, documentaireachtige films gemaakt over duidelijke PvdA thema's; veilige wijken, zorg en onderwijs.

Kernboodschappen in de filmpjes waren:

- De PvdA-politici staan met de poten in de modder, werken aan een sterker en socialer Nederland
- Aan rechten zijn ook plichten verbonden:
- Het is niet makkelijk en er zijn geen kant en klare oplossingen, maar samen gaan we aan de slag.
- Lokale politici werken samen met PvdA politici in Den Haag

6.3.1 Film 1: Amsterdam Slotervaart:

Investeren in mensen

In Amsterdam Slotervaart volgt de camera stadsdeelvoorzitter Ahmed Marcouch tijdens het werk in zijn wijk. Hoe pakt hij de problemen met hangjongeren in Amsterdam Slotervaart aan?

6.3.2 Film 2: Enschede

Focus op talenten

In Enschede komt wethouder Eric Helder in beeld. Hij laat in het filmpje zien hoe leraren, leerlingen en ouders zich inzetten om schooluitval te voorkomen.

6.3.3 Film 3: Houten

WMO: Zorg dichtbij mensen, iedereen doet mee!

En in Houten laat Nicole Teeuwen zien hoe mensen die hulp nodig hebben op een zo goed mogelijke manier geholpen kunnen worden.

Hoofdstuk 7. Webservices

In 2007 zijn de taken van de redactie van de website pvda.nl en van de webmasters ontvlochten. De redactie vormt de afdeling Communicatie, de webmasters werken in de afdeling Webservices.

7.1 Website

7.1.1 *www.wouterbos.nl*

Door de veranderende rol van de politiek leider van de PvdA - van fractievoorzitter naar minister van Financiën - is de persoonlijke website van Wouter Bos geïntegreerd in de website www.pvda.nl.

7.1.2 *Neveninstellingen*

Voor de Pesdelegatie/AVS werd een 'Nieuwsbrief Duurzame Visserij' opgezet en werd het aanmelden voor het Europafestival en een bestelsysteem voor het Werkboek Europa verzorgd.

Voor de AMS is de vormgeving van de nieuwsbrief vernieuwd.

Op verzoek van de WBS werd een website aangemaakt binnen het goed beveiligde PvdA-domein gemaakt voor een project in Amsterdam Zeeburg.

Voor het Kenniscentrum is een website opgezet voor het project 'Ecowatchers'. Daarvoor is ook een nieuwe enquêteapplicatie aangeschaft en ingericht.

7.1.3 *Websites afdelingen en volksvertegenwoordigers*

De PvdA stelt afdelingen, gewesten en (kandidaat) volksvertegenwoordigers eigen websites ter beschikking in een vaste vormgeving. Vrijwel alle afdelingen en kandidaat Tweede Kamerleden maakten van websites gebruik. Deze websites worden functioneel beheerd door lokale webmasters/contentbeheerders. Die kunnen daarbij voor technische ondersteuning een beroep doen op medewerkers van de afdeling webmasters van het partijbureau.

Gedurende het jaar zijn een aantal workshops georganiseerd om de webmasters/contentbeheerders de fijne kneepjes van het vak te leren.

7.1.4 *Congressen*

In 2007 werden twee congressen gehouden. De amendering en preadvisering van de bijbehorende congresstukken werd via de website verzorgd. De congressen zelf konden real-time op de website worden gevolgd.

7.2 Mijn PvdA

Alle leden en belangstellenden hebben, afhankelijk van hun functie in de partij, toegang tot verschillende applicaties op Mijn PvdA. In 2007 zijn een aantal modules binnen MijnPvdA aangepast:

7.2.1 *Online Administratie Systeem (OAS)*

De begrotingen voor 2007 zijn door de penningmeesters van de afdelingen via het OAS van Mijn PvdA ingediend, en ook de hele afhandeling - van controle, correctie en goedkeuring tot en met de uitbetaling van de afdrachten - geregeld. De applicatie waarmee de penningmeesters begrotingen en jaarrekeningen kunnen indienen is ook in 2007 qua functionaliteiten weer flink uitgebreid. Vanaf medio 2006 kunnen de penningmeesters ook de jaarrekening van de afdelingen opmaken op Mijn PvdA. Alle informatie die definitief is vastgesteld, is openbaar toegankelijk voor alle leden van de PvdA. Hiermee is financiële transparantie binnen de partij een feit geworden.

7.2.2 RaadpleegTool

In 2007 is er een raadpleging gehouden onder 60.786 leden, is er een ledenraadpleging gehouden voor de voorzitter van het partijbestuur van de PvdA.

7.2.3 Webgroepen

Webgroepen bieden op alle niveaus in de partij mogelijkheden voor groepen mensen om samen te werken, documenten te delen en te discussiëren en communiceren. Eind 2007 waren ruim 4000 leden betrokken bij één of meer webgroepen.

7.2.4 MailingTool

Vanaf de website is een MailingTool beschikbaar waarmee direct mailings verstuurd kunnen worden aan de gemaakte selectie of etiketvellen uitgeprint kunnen worden. In 2007 zijn er vanaf de website 1.797 mailings verstuurd in een totale oplage van 1.679.179 stuks.

Hoofdstuk 8. Automatisering

De belangrijkste activiteiten waren:

Migratie van fysieke servers naar virtuele servers
Opslagcapaciteit verdubbeling
Verbetering Microsoft Licenties
Telefooncentrale
Digitalisering factuurstroom

Hoofdstuk 9. Personeelsbeleid

De kernactiviteiten van de afdeling P&O zijn de salaris- en personeelsadministratie, arbeidsvoorwaarden en de personele zaken, zowel in operationele als beleidsmatige zin. Naast de lopende werkzaamheden zijn het afgelopen jaar de voorbereidingen getroffen voor de invoering van de gesprekscyclus. Verder heeft het afgelopen jaar in het teken gestaan van cao-onderhandelingen, die onder andere hebben geleid tot de invoering van flexibele arbeidsvoorwaarden. Medewerkers kunnen hiermee voor een deel zelf hun arbeidsvoorwaardenpakket samenstellen. Een ander belangrijk speerpunt in het afgelopen jaar was de beheersing van personeelskosten. Met de pensioenverzekeraar is een serviceniveauovereenkomst overeengekomen, die ertoe moet leiden dat de organisatie sneller en beter inzicht verkrijgt in de kosten voor de pensioenverzekering, de belangrijkste kostenpost op het gebied van secundaire arbeidsvoorwaarden. Verder is door een uitgebreide marktverkenning een verzuimverzekering met een ruimere dekking afgesloten tegen lagere kosten.

Hoofdstuk 10. Financiën

10.1 Werkplan en begroting

De begroting 2007 is opgesteld op basis van het werkplan 2007. In het werkplan zijn de activiteiten concreter benoemd en - wanneer mogelijk - is aangegeven in welke periode van het jaar activiteiten zullen plaatsvinden. Ook zijn de verschillende begrotingsposten beter onderbouwd. Door deze werkwijze is het mogelijk om in de maandelijkse managementrapportages de kostenontwikkeling beter te kunnen volgen. Activiteiten die niet in het werkplan zijn benoemd maar die vanwege bijvoorbeeld de politieke actualiteit nodig zijn, worden conform het delegatiebesluit van partijbestuur aan de algemeen directeur, voorgelegd aan het partijbestuur. In dit voorstel dient ook aangegeven te worden hoe financiering zal plaatsvinden.

10.2 Managementrapportages

In de eerste twee weken van de maand worden managementrapportages verstrekt. De managementrapportages worden op verschillende niveaus (hoofdpijnen en detail) gemaakt en zijn bedoeld voor de budgethouders (hoofden van afdelingen, directeur partijbureau en directeuren van instellingen). De penningmeester ontvangt eveneens de desbetreffende informatie, het managementteam en het partijbestuur worden periodiek geïnformeerd.

In 2007 is er een stap gezet om de externe rapportages naar het PB en AV aan te passen, deze zal in 2008 verder ontwikkeld moeten worden.

10.3 Koppeling Aware - Exact

Deze koppeling heeft tot doel dat zowel de leden- als de financiële -administratie beter op elkaar zijn afgestemd waardoor er meer controlemogelijkheden zijn op de verschillende inkomstenbronnen binnen de partij en instellingen en het opstellen van analyses kan worden vergroot. In 2007 is de koppeling volledig geïntegreerd.

10.4 Afdrachtregeling

In december 2003 heeft het congres de nieuwe afdrachtenregeling aangenomen, zoals voorgesteld in de notitie De basis aan zet. 2004 en 2005 waren overgangsjaren en in 2006 en 2007 zijn de afdrachten in 2 termijnen overgemaakt. De eerste helft na indienen van de begroting en de tweede helft na indienen van de jaarrekening.

Na het congresbesluit bleek er nog veel onduidelijkheid te zijn over de regeling. Op initiatief van de gewesten en stadregio's zijn er vervolgens voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor de penningmeesters van de afdelingen.

Het doel van deze uitleg was de invoering van het systeem in zijn algemeenheid goed te laten verlopen. De penningmeestergroep van de Adviesraad Verenigingszaken, die bij de invoering van De basis aan zet was betrokken, heeft in de afgelopen periode als klankbordgroep gefunctioneerd.

10.5 Project T(transparentie)

Met het invoeren van de afdrachtenregeling is ook het Project T van start gegaan. De letter T staat voor Transparantie. Bij bestuur, subsidiegever én accountant bleek meer behoefte te zijn aan inzicht in de geldstromen en daarmee ook aan transparantie.

10.6 De delegatieregeling

Begin jaren negentig is voor PvdA-afdelingen de zogenaamde delegatieregeling bij de Postbank geïntroduceerd. De regeling komt er op neer dat de rekeninghouder (het partijbestuur) een derde machtigt (de penningmeester van de afdeling) beheerhandelingen namens de rekeninghouder te verrichten. Sinds 2007 hebben de afdelingen, gewesten en stadsregio's uitsluitend de beschikking over een bankrekening die onder de delegatieregeling valt.

Naast de afdelingen, gewesten en stadsregio's, kent de PvdA ook een aantal stichtingen op lokaal niveau. In 2005/2006 is er een start gemaakt om deze stichtingen in kaart te brengen. Duidelijk moet worden waar de verantwoordelijkheden en risico's liggen. Daarbij is het partijbestuur zich ervan bewust dat het ook een morele verantwoordelijkheid heeft. Het lag in de bedoeling hier in 2006 meer duidelijkheid over te krijgen. Inmiddels is hierin voorzien.

In 2007 is er ook een inventarisatie gedaan onder de afdelingen naar de behoefte betreffende de spaarrekeningen. In 2008 worden hierin stappen ondernomen en eveneens zullen de spaarrekeningen onder de delegatierekening komen te vallen.

10.7 Subsidie politieke partijen

In mei 2005 is de ministerraad akkoord gegaan met een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet Subsidiëring Politieke Partijen.

Vooraankondiging aanvullende subsidiekorting politieke partijen

In juli 2007 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken de subsidiekorting voor de jaren 2008 -2011 aangekondigd. De korting zal stapsgewijs opgevoerd worden in de subsidie. In 2008 wordt er een korting toegepast van 1,63%, in 2009 2,38%, in 2010 4,15% en in de subsidie over 2011 een korting van 1,49%.

LASTEN 2007 / KASSTELSEL

	Begroot 2007	Uitkomst kasstelsel 2007	Uitkomst kasstelsel 2006
	€	€	€
Lasten			
Partijbestuur en NIMD	1.646.900	1.883.851	2.052.592
Beleid en onderzoek	243.300	163.565	242.647
Internationaal secretariaat	399.600	351.021	341.715
Kenniscentrum	569.200	442.110	558.570
Human resource management	252.900	251.998	289.484
Regionale partijorganisatie	2.190.900	1.993.829	2.227.123
Permanente campagne	176.500	319.365	126.557
Opleidingen	347.000	256.869	319.130
Ledenwerving	425.300	178.177	238.573
Ledenbehoud	99.400	116.321	106.808
Partijpers	773.600	669.703	962.899
ICT	323.200	314.191	255.811
Instellingen	1.460.100	1.497.558	2.246.023
	<u>8.907.900</u>	<u>8.438.557</u>	<u>9.967.932</u>
Campagne Provinciale Staten Verkiezingen 2007		484.832	
Campagne Tweede Kamer Verkiezingen 2006		224.091	2.019.340
Campagne Gemeenteraad Verkiezingen			977.470
Bij: Vooruitbetaalde lasten tbv 2008 betaald in 2007		125.099	
Af: Vooruitbetaalde lasten tbv 2007 betaald in 2006		-229.468	
Bij: Apparatuur geïnvesteerd in 2007		275.228	
Af: Afschrijvingskosten apparatuur in 2007		-333.722	
		<u>8.984.617</u>	

Het subsidiebedrag wordt vastgesteld op basis van aantal leden op 01-01-2007

Aantal leden van de PvdA op 01-01-2007:	60.897
Aantal leden van de JS in de PvdA op 01-01-2007:	959

Aan: het Partijbestuur van de Vereniging Partij van de Arbeid

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben het bijgevoegde financiële verslag over het jaar 2007 van de Vereniging Partij van de Arbeid te Amsterdam gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het partijbestuur van de Vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van het financiële verslag dat een getrouw beeld dient weer te geven in overeenstemming met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen.

Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in het financiële verslag van uitgaven en ontvangsten, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het financiële verslag op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financiële verslag geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het financiële verslag. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in het financiële verslag van uitgaven en ontvangsten, alsmede ledenaantallen relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de Vereniging.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

01072003

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat het financiële verslag een getrouw beeld geeft van de met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen.

Tevens zijn wij van mening dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Amsterdam, 24 juni 2008

Ernst & Young Accountants
namens deze

J.C. Besters

J.C. Besters RA

WIARDI
BECKMAN
STICHTING

Rapport

Aan het Curatorium van de
Dr. Wiardi Beckman Stichting, Amsterdam
inzake de jaarrekening 2007

Jaarrekening 2007

Amsterdam, 2008

Ter identificatie
 ERNST & YOUNG
ACCOUNTANTS

01072008

Inhoudsopgave

Jaarrekening

1	Balans op 31 december 2007	1
2	Staat van baten en lasten 2007	3
3	Exploitatie-overzicht CLB over 2007	5
4	Toelichting jaarrekening	7
5	WBS lasten 2007 obv Kasstelsel	11
6	Accountantsverklaring	12
	Totaal aantal pagina's in dit rapport	12

BALANS OP 31 DECEMBER 2007

ACTIVA

	<u>2007</u>		<u>2006</u>	
	€		€	
Vlottende activa				
Partij van de Arbeid, rekening-courant	-		99.195	
Overige vorderingen en vooruitbetaald (1)	22.322		10.197	
Liquide middelen / Postbank girorekeningen	<u>4.258</u>		<u>1.331</u>	
		26.580		110.723
Totaal activa		<u><u>26.580</u></u>		<u><u>110.723</u></u>

PASSIVA

	<u>2007</u>		<u>2006</u>	
	€		€	
Eigen vermogen WBS				
Algemene reserve (2)	<u>42.653-</u>	42.653-	<u>45.008-</u>	45.008-
Vorzieningen CLB				
Fonds Bijzondere Uitgaven (3)	<u>36.046-</u>	36.046-	<u>87.301</u>	87.301
Kortlopende schulden				
Partij van de Arbeid, rekening-courant	48.195		-	
Te betalen kosten en vooruitontvangen	-		101	
Gereserveerde verlof-uren WBS	5.050		16.759	
Gereserveerde verlof-uren CLB	20.045		51.569	
Reservering vakantiegeld	28.502		p.m.	
Reservering TVT CLB	<u>3.487</u>		<u>-</u>	
		105.279		68.429
Totaal passiva		<u><u>26.580</u></u>		<u><u>110.723</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2007

LASTEN

	Begroting 2007	Uitkomst 2007	Uitkomst 2006
	€	€	€
Organisatie kosten			
Salarissen en sociale lasten (4)	367.300	415.563	556.802
Huisvestingskosten	71.500	77.450	76.991
Bureaunkosten	30.900	28.201	29.343
Drukkosten	4.000	1.605	8.227
Computerkosten	23.500	20.377	18.690
Reis- en verblijfkosten medewerkers	18.000	13.656	20.475
Overige personeelskosten	6.000	16.841	4.332
Bibliotheek	7.500	2.966	4.243
Facilitair bedrijf	159.900	159.900	130.465
Accountantskosten	6.200	7.077	6.000
Vergaderingen curatorium	2.400	1.042	1.346
Onvoorzien/diverse kosten	4.000	21.514	24.010
Totaal organisatiekosten	701.200	766.192	880.924
Activiteiten			
Donateursactie	15.000	27.374	16.179
Jaarboek	25.000	26.106	52.623
Werkgroepen	4.500	5.824	2.664
Internationale contacten	10.500	10.934	5.365
Conferenties	45.000	70.325	133.196
WBS Academie	38.000	-	39.234
Redactiekosten S&D	15.000	25.316	40.727
Den Uyl-Leerstoel	5.000	-	-
Diverse kosten	2.000	550	934
Publicaties	30.000	85.371	15.520
Onvoorzien	3.000	45.446	48.459
Totaal kosten activiteiten	193.000	206.354	354.901
	894.200	972.546	1.235.825
Voordelig resultaat WBS		2.355	
Lasten uit exploitatie CLB	1.498.070	1.539.278	1.388.879
Voordelig resultaat CLB			0
Totaal	2.392.270	2.514.179	2.624.704

Bijlage 2
 bij rapport d.d. 29 april 2008
DR. WIARDI BECKMAN STICHTING,
AMSTERDAM

BATEN

	Begroting 2007	Uitkomst 2007	Uitkomst 2006
	<u>€</u>	<u>€</u>	<u>€</u>
Overheidssubsidie (via Partij van de Arbeid) (5)	573.300	583.432	664.207
Donaties	95.000	127.525	105.160
Bijdrage Partij van de Arbeid	177.800	177.815	142.512
Inkomsten jaarboek	20.500	18.527	20.861
Publicaties	1.500	1.821	772
Readactiebijdrage S&D (6)	9.600	38.400	-
Deelnemers- en overige bijdragen conferenties	2.500	54	990
Overige ontvangsten	500	27.327	4.417
Onttrekking kapitaal	13.500	-	-
	<u>894.200</u>	<u>974.901</u>	<u>938.919</u>
Nadelig resultaat WBS		-	296.905
Baten uit exploitatie CLB	1.498.070	1.415.931	1.261.655
Nadelig resultaat CLB		123.347	127.224
Totaal	<u><u>2.392.270</u></u>	<u><u>2.514.179</u></u>	<u><u>2.624.704</u></u>

EXPLOITATIE-OVERZICHT CENTRUM VOOR LOKAAL BESTUUR OVER 2007

LASTEN

	Begroting 2007 €	Uitkomst 2007 €	Uitkomst 2006 €
Organisatie kosten			
Salarissen en sociale lasten (7)	396.550	388.711	377.388
Huisvestingskosten	44.500	48.236	47.924
Bureaunkosten	27.000	27.391	26.738
Computerkosten	17.300	15.644	14.672
Drukkosten	7.500	6.449	7.389
Reis- en verblijfkosten medewerkers	12.000	9.524	11.499
Overige personeelskosten	28.000	59.219	10.607
OOW-regeling	-	17.047	17.047
Bibliotheek	5.500	5.256	5.360
Facilitair bedrijf	112.320	111.900	113.159
Accountantskosten	3.650	3.630	3.504
Totaal organisatiekosten	654.320	693.007	635.287
Activiteiten			
Vergaderkosten bestuur	1.600	1.810	1.541
Internationale betrekkingen	2.600	-	2.628
Bijdrage Verkiezingsfonds aan PvdA	390.000	390.000	329.199
Bijdrage CLB aan PS-Verkiezingen	55.000	54.000	-
Toevoeging aan CLB-reserve	65.550	-	-
Conferenties/bijeenkomsten (8)	24.000	23.264	5.414
Projecten (9)	119.000	183.706	247.403
Publicaties (10)	174.000	165.516	160.150
Bestuurdersnetwerken (11)	12.000	27.975	7.257
Totaal kosten activiteiten	843.750	846.271	753.592
	1.498.070	1.539.278	1.388.879
Resultaat	-	123.347-	127.224-
Totaal	1.498.070	1.415.931	1.261.655

Bijlage 3
 bij rapport d.d. 29 april 2008
DR. WIARDI BECKMAN STICHTING,
AMSTERDAM

BATEN

	Begroting 2007	Uitkomst 2007	Uitkomst 2006
	<u>€</u>	<u>€</u>	<u>€</u>
Contributies	1.365.000	1.250.601	1.058.557
Bijdrage Partij van de Arbeid	112.320	114.800	112.320
Abonnementen Lokaal Bestuur	5.000	4.781	4.578
Publicaties	-	44	159
Wibautleergang	-	1.250	49.880
Wethoudersleergang	9.750	12.788	21.000
Statenleergang	6.000	4.225	990
Deelnemersbijdragen cursussen, trainingen	-	26.565	-
Overige ontvangsten	-	877	14.171
Totaal	<u><u>1.498.070</u></u>	<u><u>1.415.931</u></u>	<u><u>1.261.655</u></u>

TOELICHTING BALANS

Continuïteit

Het eigen vermogen van de stichting is eind 2007 negatief. De continuïteit van de bedrijfsvoering van de stichting is niet direct bedreigd, vanwege de omstandigheid dat de stichting kan beschikken over de krediet-faciliteiten in rekening-courant met een kredietinstelling en tegoeden van groepsmaat-schappijen in rekening-courant met deze kredietinstelling.

Overige vorderingen en vooruitbetaald (1)

Vooruitbetaalde abonnementen	-
Vooruitbetaalde kosten blad Lokaal Bestuur	22.322
	<u>22.322</u>

Algemene reserve WBS (2)

Saldo 1 januari 2007	45.008-
Bij: voordelig saldo 2007	2.355
Saldo 31 december 2007	<u>42.653-</u>

Fonds Bijzondere Uitgaven CLB (3)

Saldo 1 januari 2007	87.301
Af: Nadelig exploitatiesaldo	123.347-
Saldo 31 december 2007	<u>36.046-</u>

Dit fonds is gecreëerd om ook na tegenvallende inkomsten uit CLB-contributies in de toekomst bepaalde bijzondere uitgaven te kunnen blijven financieren.

Niet uit Balans Blijkende Verplichtingen

Het Fonds Bijzondere Publicaties staat garant voor het negatieve vermogen.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN WBS

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	€	€
Salarissen en sociale lasten (4)		
Salarissen	373.331	491.956
Sociale lasten	45.341	56.655
Pensioenpremies	34.134	55.950
Ziektewetplan & overige verzekeringen	8.025	10.320
	<u>460.831</u>	<u>614.881</u>
 Af: ontvangen ziekengeld en WAO	 45.268	 58.079
	<u>415.563</u>	<u>556.802</u>
 Overheidssubsidie (5)		
Ontvangen via de Partij van de Arbeid	<u>583.432</u>	<u>664.207</u>
 Readactiebijdrage S&D (6)		
Dat is een bijdrage voor jaren 2004-2006	<u>38.400</u>	<u>-</u>
 Giften boven € 500,-		
E.W. Wolffensperger	1.000	
W.J.C. Brouwer	1.000	
H.C.J. van den Burg	750	
B. van der Esch	500	

STAAT VAN BATEN EN LASTEN CLB

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	€	€
Salarissen en sociale lasten (7)		
Salarissen	307.763	270.151
Sociale lasten	36.772	32.392
Pensioenpremies	35.873	34.373
Uitleenkrachten	-	30.839
Extra medewerkers en stagiaires	7.947	6.501
Kosten reservering TVT uren	356	3.131
	<u>388.711</u>	<u>377.387</u>
Af: uitkering ziekengeld	-	-
	<u>388.711</u>	<u>377.387</u>
Conferenties, bijeenkomsten (8)		
CLB-Festival	7.990	-
Bijeenkomsten proeflokaal	4.917	-
Dag van de staten	5.762	-
Themabijeenkomsten basisprogramma	3.415	2.214
Wethoudersdag	351	2.205
Overig	829	994
	<u>23.264</u>	<u>5.413</u>
Projecten (9)		
Onderzoek	15.532	12.281
Cursussen, scholing, en opmaat-trainingen	79.437	55.041
Website	8.509	128.702
Wibaut-leergang	8.726	36.071
Leergang wethouders	53.305	4.072
Leergang fractievoorzitters	2.998	-
Statenleergang	10.550	-
Intervisie raadsleden	4.372	-
Overig	277	-
Diverse projecten	-	11.235
	<u>183.706</u>	<u>247.402</u>

Publicaties (10)

Uitgave 'Lokaal Bestuur'

Productie, lay-out en verzendkosten	76.810	70.426
Auteurs-, foto- en tekenkosten	44.877	39.356
Overige kosten	7.973	17.724
	<u>129.660</u>	<u>127.506</u>

Overige publicaties

Proeflokaal	35.856	32.601
Publicatie lokaal elan	-	42
	<u>35.856</u>	<u>32.643</u>

	<u>165.516</u>	<u>160.149</u>
--	----------------	----------------

Netwerken (11)

Bestuursnetwerken	10.593	5.108
Statenledennetwerk	5.218	38
Wethoudersnetwerk	3.575	1.743
Raadsledennetwerk	8.439	350
Gedeputeerdennetwerk	150	17
	<u>27.975</u>	<u>7.256</u>

WBS LASTEN OVER 2007 obv KASSTELSEL

	Begroting 2007	Uitkomst 2007
	€	€
Organisatie kosten		
Salarissen en sociale lasten	367.300	405.098
Huisvestingskosten	71.500	77.717
Bureaunkosten	30.900	28.948
Drukkosten	4.000	4.937
Computerkosten	23.500	20.725
Reis- en verblijfkosten medewerkers	18.000	15.384
Overige personeelskosten	6.000	16.095
Bibliotheek	7.500	3.520
Facilitair bedrijf	159.900	160.794
Accountantskosten	6.200	7.077
Vergaderingen curatorium	2.400	1.500
Onvoorzien/diverse kosten	4.000	39.290
Totaal organisatiekosten	701.200	781.085
Activiteiten		
Donateursactie	15.000	35.387
Jaarboek	25.000	25.267
Werkgroepen	4.500	5.936
Internationale contacten	10.500	10.382
Conferenties	45.000	71.383
WBS Academie	38.000	-
Redactiekosten S&D	15.000	26.297
Den Uyl-Leerstool	5.000	-
Diverse kosten	2.000	521
Publicaties	30.000	72.281
Onvoorzien	3.000	2.770
Totaal kosten activiteiten	193.000	250.224
Bij: vooruitbetaald in 2007 voor 2008		9.624
Af: vooruitbetaald in 2006 voor 2007		4.655-
Totaal kosten WBS	894.200	1.036.278

Aan: het Bestuur van de Dr. Wiardi Beckman Stichting

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de jaarrekening 2007 van de Dr. Wiardi Beckman Stichting te Amsterdam bestaande uit de balans per 31 december 2007 en de winst-en-verliesrekening over 2007 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de Stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de Stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de Stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

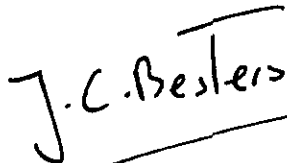
01072008

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Dr. Wiardi Beckman Stichting per 31 december 2007 en van het resultaat over 2007 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

Amsterdam, 29 mei 2008

Ernst & Young Accountants
namens deze

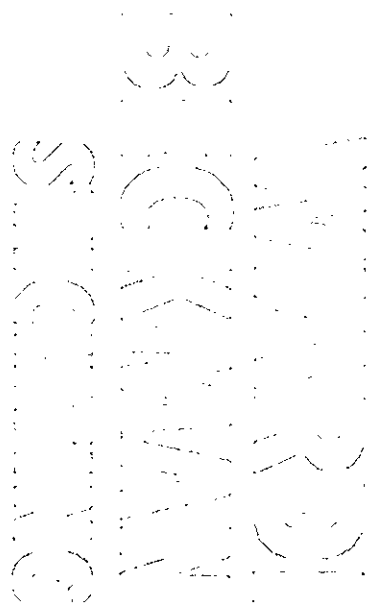
J.C. Besters RA

01072508

Jaarverslag
Wiardi Beckman
Stichting 2007

Jaarverslag 2007

2 Wiardi Beckman Stichting

BEZOEKADRES Herengracht 105, 1015 BE Amsterdam

POSTADRES Postbus 1310, 1000 BH Amsterdam

TELEFOON 0900 - 9553

FAX 020 - 5512 250

E-MAIL wbs@pvda.nl

WEBSITE www.wbs.nl

POSTBANK 30603

Inhoud

1	De Wiardi Beckman Stichting in 2007: de zwaartepunten	5
2	Onderzoek, publicaties en presentaties	11
3	Seminars, bijeenkomsten en conferenties	21
4	Socialisme & Democratie	23
5	Het wbs Jaarboek	27
6	Werk in uitvoering	29
7	Werkgroepen	31
8	De Dr. J.M. den Uyl-leerstoel	33
9	Publicaties van de stafleden van de Wiardi Beckman Stichting	35
10	Beschikbare publicaties van de Wiardi Beckman Stichting	38

Over de Wiardi Beckman Stichting

De Wiardi Beckman Stichting, het wetenschappelijk bureau van de Partij van de Arbeid, fungeert als schakel tussen de wereld van de wetenschap en de Nederlandse sociaal-democratie. Ze draagt door studie en analyse bij aan de vernieuwing van programma's en beleid van de PvdA en is een vrijplaats voor debat over de koers van de sociaal-democratie.

4 Een onafhankelijke positie van het bureau is daarbij onontbeerlijk – wat ondersteunend werk voor de PvdA (zoals het schrijven van discussienota's voor partijcongressen, bijdragen aan de voorbereiding van verkiezingsprogramma's, advisering van PvdA-politici) allerminst uitsluit.

De wbs heeft een kleine staf van betaalde medewerkers. Ze is in belangrijke mate aangewezen op een breed netwerk van mensen, werkzaam aan universiteiten, in maatschappelijke organisaties en het openbaar bestuur.

De stichting voert haar doelstellingen op uiteenlopende manieren uit. Ze organiseert seminars en conferenties; ondersteunt een aantal vaste werkgroepen en gesprekskringen en publiceert boeken, rapporten en andere uitgaven. Vaste waarden zijn het eigen maandblad *Socialisme & Democratie* en het wbs *Jaarboek*. Aan de Universiteit van Amsterdam heeft de wbs de Dr. J.M. den Uyl-leerstoel ingesteld.

Van de wbs maakt verder nog het Centrum voor Lokaal Bestuur deel uit. Daarin worden de lokale, regionale en provinciale bestuurders van de PvdA georganiseerd. Het Centrum heeft een studieuze en adviserende taak en beoogt de communicatie tussen PvdA-bestuurders op de verschillende bestuursniveaus te bevorderen. Het geeft o.m. het maandblad *Lokaal Bestuur* uit.

De wbs ontvangt overheidssubsidie, gekoppeld aan het aantal Kamerzetels van de PvdA, en financiële steun van de PvdA zelf. Daarnaast steunen vele individuele PvdA-leden de wbs door middel van een jaarlijkse gift of donatie.

Het bestuur van de wbs wordt uitgeoefend door een curatorium, benoemd door het bestuur van de PvdA. De directeur van de wbs is adviserend lid van het partijbestuur.

1 De Wiardi Beckman Stichting in 2007: de zwaartepunten

Het WBS-programma van 2007 was op zowel methodische als inhoudelijke innovatie gericht en kende een aantal zwaartepunten.

5

- 1 Reflectie op electorale instabiliteit van het Nederlandse partijstelsel in het algemeen, en de PvdA in het bijzonder: concurrentie van de flanken, SP etc.
- 2 Jongere generatie binden aan het werk van de WBS, op zoek naar nieuw generationeel perspectief, plus meer kwalitatieve *on the spot*-methodiek.
- 3 Programmatische verkenningen op het snijvlak van beginselen en beleid: de rechtsstaat (terrorisme), de belastingpolitiek, de regionale economie, het ideaal van onderwijsgelijkheid
- 4 De internationale dimensie: denktank-netwerken; de *war of ideas* voorafgaande aan de Amerikaanse verkiezingen.
- 5 Opnieuw verbinding zoeken met de traditie als kernopdracht: heroprichting van de WBS geschiedeniswerkgroep.

Op 7 maart 2007 werd een voor de Partij van de Arbeid woelige verkiezingsperiode afgesloten met de Provinciale-Statenvverkiezingen. Die electorale onstuimigheid begon met buitengewoon succesvolle gemeenteraadsverkiezingen op 7 maart 2006. Het verkiezingsjaar beleefde een dieptepunt met een verontrustende nederlaag bij de Tweede-Kamerverkiezingen van november 2006. In maart 2007 behielden de regeringspartijen CDA, PvdA en ChristenUnie hun meerderheid in de Eerste Kamer dankzij de groei van de CU. Hoe moeten de electorale lotgevallen worden beoordeeld? Zijn zij onderdeel van wat Jouke de Vries het onderbroken evenwicht in de Nederlandse politiek heeft genoemd – om de extreme turbulentie sinds 2001 aan te duiden? Vormen zij de neerslag van nieuwe scheidslijnen en conflictstof in onze maatschappij? Of weerspiegelen zij de gebreken van een politieke partij die haar eigen organisatie onvoldoende op orde heeft? De WBS wijdde een eigen analyse

aan de electorale *Werdegang* van de PvdA met het door Frans Becker en Rene Cuperus geredigeerde boek *Verloren slag* en leverde met secretaris Mare Faber een stevige bijdrage aan de commissie Vreeman, die voor de PvdA over de verkiezingen van 2006 rapporteerde in *De scherven opgeveegd*.

Vernieuwing van methodiek met een groep jonge onderzoekers vindt plaats in de wbs Werkplaats. De wbs organiseerde al in 2006 een groep studenten en pas afgestudeerden in de wbs Werkplaats, die in 2007 hun eindrapport publiceerden: *Politiek van de netwerkgeneratie*. Een nieuwe groep jonge onderzoekers streek als wbs Werkplaats een half jaar neer in Amsterdam Oost en gaf een verslag van haar ervaringen in *Zeeburg Ondersteboven*.

6

De wbs richtte zich verder op een nadere positiebepaling van de PvdA ten aanzien van een aantal politieke en maatschappelijke vraagstukken, waarbij klassieke uitgangspunten van de sociaal-democratie in het geding zijn: de bescherming van de rechtsstaat; gelijke kansen in het onderwijs; verdeling van de zwaarste lasten over de sterkste schouders; een rechtvaardige verdeling van economische ontwikkelingskansen. Flip de Kam schreef voor de wbs een omvattende studie over de mogelijkheden om ons belastingstelsel progressiever te maken onder de titel *Wie betaalt de staat?*; Jaap Dronkers werkte een bijdrage aan een wbs-conferentie over onderwijs en ongelijkheid uit tot de studie *Ruggengraat van ongelijkheid*; Een *economisch mozaïek* is de titel van het rapport dat de wbs samen met de Tweede-Kamerfractie van de PvdA maakte over economische ongelijkheid tussen en ontwikkeling van regio's in Nederland; in *De bedreigde rechtsstaat* staat naast het vraagstuk van rechtsbescherming onder meer de ongelijke behandeling van burgers als gevolg van wetgeving op het gebied van burgerschap en terrorismebestrijding centraal.

Deze studies bieden niet alleen een analyse van de recente programmatische geschiedenis van de PvdA maar ook een actuele politieke agenda, gestoeld op de traditionele opdracht van de sociaal-democratie sociale rechtvaardigheid te bevorderen. Het zijn studies in de balanceerkunst van mogelijkheden en beperkingen in de hedendaagse politiek.

Zonder voeling met de historie verliest de sociaal-democratie richting. De wbs beschikte lange tijd over een historische werkgroep die niet alleen tal van conferenties en seminars organiseerde maar ook een groot aantal publicaties – boeken en artikelen – het licht deed zien: van beschouwingen over de vrijzinnig-democratische traditie in de Nederlandse politiek tot het overzichtswerk over honderd jaar sociaal-democratie in Nederland. Na een periode van afwezigheid is de wbs Werkgroep Geschiedenis opnieuw aangetreden – in een nieuwe bezetting. De werkgroep organiseerde haar eerste bijeenkomst in 2007 over de studie van J.A.A. van Doorn, *Duits Socialisme. Het falen van de sociaal-democratie en de triomf van het nationaal-socialisme*. Voorts gaf de wbs in samenwerking met Mets & Schilt de

brieven uit die Stuuf Wiardi Beckman tussen 1919 en 1934 aan Marinus van der Goes van Naters schreef; zij leveren een buitengewoon boeiend beeld op van een cruciale periode in de geschiedenis van de Nederlandse sociaal-democratie.

Een laatste zwaartepunt vormden de activiteiten van de WBS over de grenzen. Medewerkers van de WBS waren actief in het internationale netwerk van sociaal-democratische denktanks met bijdragen op conferenties, in boeken en op websites. De WBS verzorgde, deels in samenwerking met anderen, publicaties met een blik over de grens: *Social-democracy and Education. The European Experience* en het WBS Jaarboek over ontwikkelingen in de Amerikaanse politiek aan de vooravond van de presidentsverkiezingen onder de titel *Op zoek naar progressief Amerika*.

7

Het programma van de WBS beperkte zich niet tot de hier beschreven activiteiten. WBS-medewerkers droegen in diverse fora bij aan het debat over de beginselen, electorale positie en koers van de PvdA. Het maandblad van de WBS, *Socialisme & Democratie*, besteedde aandacht aan een groot aantal relevante politieke thema's voor de sociaal-democratie.

In 2007 publiceerde de WBS de volgende boeken en rapporten:

- Frans Becker en René Cuperus (red.), *Verloren slag. De PvdA en de verkiezingen van november 2006*, Amsterdam 2007, Mets & Schilt/Wiardi Beckman Stichting
- WBS Werkplaats, *Politiek van de Netwerkgeneratie*, onder redactie van Carine Lacor, Amsterdam 2007, Wiardi Beckman Stichting
- H.B. Wiardi Beckman, *En die twee jongens zijn wij. Brieven aan M. van der Goes van Naters*. Ingeleid en bezorgd door Mireille Berman en Marijke Halbertsma-Wiardi Beckman, Amsterdam 2007, Mets & Schilt/Wiardi Beckman Stichting
- Flip de Kam, *Wie betaalt de staat? Pleidooi voor een progressieve belastingpolitiek*, Amsterdam 2007, Mets & Schilt/Wiardi Beckman Stichting
- Wouter de Been, *De bedreigde rechtsstaat. Sociaal-democratie, terrorismebestrijding en burgerschap*. Rapport van de Commissie Rechtsstaat van de Wiardi Beckman Stichting, Amsterdam 2007, Wiardi Beckman Stichting
- Frans Becker, Daan Bultje, Marijn Molema en Pauline Smeets, *Een economisch mozaïek. De PvdA en regionale economische politiek*, Amsterdam 2007, Wiardi Beckman Stichting
- Jaap Dronkers, *Ruggengraat van ongelijkheid. Beperkingen en mogelijkheden om ongelijke onderwijskansen te veranderen*, Amsterdam 2007, Mets & Schilt/Wiardi Beckman Stichting
- De Werkplaats, *Zeeburg Ondersteboven*, Amsterdam 2007, Wiardi Beckman Stichting/Wetenschappelijk Bureau van GroenLinks
- Frans Becker, Menno Hurenkamp en Michael Kazin (red.), *Op zoek naar progressief Amerika. WBS Jaarboek 2007*, Amsterdam 2007, Mets & Schilt/Wiardi Beckman Stichting

- Frans Becker, Karl Duffek and Tobias Mörschel (eds.), *Social Democracy and Education. The European Experience*, Amsterdam 2008, Mets & Schilt/Forum Scholars for European Social Democracy.

Voorts verscheen een Duitse uitgave van een publicatie van WBS, Ebert Stiftung en Renner Institut :

- Frans Becker, Karl Duffek, Tobias Mörschel (Hrsg.), *Sozialdemokratische Reformpolitik und Öffentlichkeit*, Wiesbaden 2007, vs Verlag für Sozialwissenschaften.

8

Curatorium en staf

F. Heemskerk, A. Jonk, en B. Koenders verlieten in de loop van 2007 het curatorium. H. Boutellier, R. Rienstra en P. Tang traden tot het curatorium toe. Per 31 december was het curatorium als volgt samengesteld: J. Cohen (voorzitter), H. Boutellier, H. Fernandes Mendes, C.A. de Kam, J. Klijsma, P. Meurs, R. Rienstra, P. Tang, H. Verbruggen en J. de Vries. Het penningmeesterschap van de WBS, gekoppeld aan het lidmaatschap van het PvdA-bestuur, werd tot begin 2007 vervuld door Arnold Jonk. Door de bestuurscrisis in de PvdA werd zijn lidmaatschap van het partijbestuur – en daarmee van het curatorium van de WBS – beëindigd.

Het curatorium kwam in 2007 drie maal bijeen. Een commissie uit het curatorium, aangevuld met de voorzitter van de PvdA en de waarnemend directeur, was verantwoordelijk voor de sollicitatieprocedure en voordracht van de nieuwe directeur van de stichting. Gedurende 2007 fungeerde Frans Becker als waarnemend directeur van de WBS. Per 1 januari 2008 trad Monika Sie Dhian Ho aan als directeur van de stichting.

Op 31 december bestond de staf van de WBS uit de volgende medewerkers: Frans Becker, wetenschappelijk medewerker en plaatsvervangend directeur (35 uur);

René Cuperus, wetenschappelijk medewerker (35 uur);

Khadija El Majdoubi, projectmedewerker (28 uur)

Mare Faber, wetenschappelijk medewerker en eindredacteur van *Socialisme & Democratie* (28 uur);

Mieke Groen, medewerker bibliotheek (4 uur);

Annemariëke Nierop, bureauredacteur van *Socialisme & Democratie* en redacteur van de WBS-website (28 uur);

Vera van Lingen, secretariaatsmedewerker (32 uur).

Daarnaast waren voor een deel van het jaar projectmedewerkers en stagiaires aangesteld: Wouter de Been, Pieter de Vries, Carine Lacor, Marijn Molema,

Daan Bultje, Floor Milikowski, Gustaaf Haan, Kate Kirk, René Rollingswier, Ilse Raaymakers, Jacob Boersema, Anne Brouwers, Femke Kaulingfreks, Marinke van der Kroon en Sander Verwer. Bart Top verving Mare Faber als eindredacteur van *Socialisme & Democratie tijdens een deel van haar werkzaamheden voor de commissie Vreeman*.

In dienst van de WBS waren, naast de eerder genoemden, de medewerkers van het Centrum voor Lokaal Bestuur. Zie voor de werkzaamheden van het Centrum in 2006 en de samenstelling van bestuur en staf het afzonderlijk verschenen jaarverslag (www.clb.nl).

In memoriam

Tot onze grote droefenis overleed Ad Geelhoed op 20 april 2007 – aan de vooravond van het uitspreken van zijn oratie als hoogleraar op de Den Uyl-leerstoel. Zijn colleges waren in 2006 gestart. Erudiet en aimabel heeft Ad Geelhoed als lid van het curatorium, als auteur van spraakmakende bijdragen aan ons maandblad en jaarboek en vervolgens als houder van de Den Uyl-leerstoel een bijzondere rol vervuld voor de WBS. J.Th.J. van den Berg, voorzitter van het curatorium van de Dr. J.M. den Uyl-leerstoel schreef een ‘In memoriam Ad Geelhoed’ voor Socialisme & Democratie nr. 6.

Op 20 juni 2007 overleed Bart Tromp – decennia lang verbonden met de WBS door zijn lidmaatschap van de redacties van *Socialisme & Democratie* en het *Jaarboek voor het democratisch socialisme*, zijn voorzitterschap van de WBS-werkgroep Partijpolitieke processen en zijn talrijke bijdragen over de sociaal-democratie, buitenlandse politiek en politieke theorie. Op 1 juli organiseerde de WBS een herdenkingsbijeenkomst in De Rode Hoed te Amsterdam. In de zomer verscheen een speciale uitgave van *Socialisme & Democratie: In memoriam Bart Tromp 1944-2007*.

Financiën

Als gevolg van de verkiezingsuitslag van 2006 liepen de inkomsten voor de WBS uit overheidssubsidie terug. De jaarlijkse donateursactie onder PvdA-leden leverde, net als in voorgaande jaren, een aanzienlijke bijdrage aan de inkomsten van de WBS.

² Onderzoek, publicaties en presentaties

De verkiezingen van 2006

Eind maart verscheen *Verloren slag. De PvdA en de verkiezingen van november 2006*, een door Frans Becker en René Cuperus geredigeerde bundel studies over de verkiezingsuitslag, met bijdragen van de redacteuren (over de electorale en sociologische instabiliteit van de PvdA) en voorts van Liesbet van Zoonen (over het leiderschap van Wouter Bos), Philip van Praag (over de verkiezingscampagne), Jan de Ridder (over het mediabeeld van de PvdA), Gerrit Voerman en Paul Lucardie (over de SP) en Kees van Kersbergen en André Krouwel (over het CDA). In de analyse van Becker en Cuperus wordt de campagne van de PvdA en het functioneren van de partijorganisatie aan een nadere analyse onderworpen; maar de verklaring van de electorale nederlaag wordt ook gezocht in bredere politieke en sociologische ontwikkelingen – zoals de Derde Weg-achtige hervormingskoers van de PvdA en de sociologische gevolgen van mondialisering. Het kost de sociaal-democratie in toenemende mate moeite de winnaars en verliezers van de mondialisering, de hoger- en lager opgeleiden tegelijkertijd aan te spreken. De PvdA verkeert in een inhoudelijke en electorale spagaat. Het politieke centrum wordt inmiddels uitgehold door een sterke electorale beweging naar de flanken. *Verloren slag* kwam tot stand als vervolg op een direct na de verkiezingen georganiseerde expertmeeting over de electorale positie van de PvdA met verkiezingsonderzoekers.

De aankondiging van het boek was te zien in het TV-programma *Buitenhof*, waar René Cuperus werd geïnterviewd. Zijn optreden en de publicatie van het boek hebben veel reacties losgemaakt. Becker en Cuperus bezochten een aantal gewesten en afdelingen (waaronder Groningen, Flevoland, Rotterdam, Den Haag en Nijmegen) voor discussie over hun bijdrage – en over de positie en toekomst van de PvdA. De WBS organiseerde voorts een seminar voor en met de leden van de commissie Vreeman op 23 maart, tezamen met een aantal auteurs en betrokken waarnemers. Liesbet van Zoonen en de redacteuren bespraken de analyse van *Verloren slag* met de Tweede-Kamerfractie van de PvdA. De bijdrage van Becker en Cuperus verscheen in gewijzigde vorm in het Duits en Engels – in het jaarboek van het Nederland Instituut van de Universiteit van Münster en op de website van Policy Network. Zij leverden voorts een bijdrage aan de door het Duitsland Instituut

Amsterdam en de NRW School of Governance van de Universiteit Duisburg georganiseerde conferentie 'Van het centrum naar de randen ~ De crisis van de representatieve democratie in Europa'.

De wbs-analyse kon mede fungeren als materiaal voor de commissie Vreeman, die door het bestuur van de PvdA werd ingesteld om de electorale lotgevallen van de partij te analyseren en aanbevelingen te doen voor de koers en werkwijze van de PvdA. wbs-stafid Mare Faber trad op als secretaris van de commissie en schreef het eindrapport *De scherven opgeveegd*.

12

Progressieve belastingpolitiek

In *Wie betaalt de staat? Pleidooi voor een progressieve belastingpolitiek* geeft Flip de Kam, hoogleraar Openbare financiën bij de Universiteit Groningen, een gedegen overzicht van ons belastingstelsel. De belastingheffing, zo meent De Kam, kan wel wat progressiever, maar hij waakt ervoor het belastingstelsel te overvoeren met onvervulbare wensen. In zijn beschouwing laat hij alle belangrijke lastige vragen de revue passeren – van de hypotheekrenteaftrek tot de belasting van hoge inkomens, van Nederland belastingparadijs tot verruiming van het gemeentelijk belastinggebied. Het is een boek vol ambitie, maar met realiteitszin voor de grenzen van fiscale politiek in een open, internationaal georiënteerde economie. De Kam gaat bovendien expliciet op zoek naar een gedeelde agenda voor belastingpolitiek van de drie progressieve partijen. Hij stelt daarbij vast dat er naast verschillen toch ook belangrijke gemeenschappelijke beleidslijnen te ontdekken zijn.

Op 7 juni presenteerde de wbs in Studio Pulchri in Den Haag De Kams studie. Hij leidde de presentatie in en overhandigde het eerste exemplaar aan minister van Financiën Wouter Bos. In een debat tussen de 'progressieve drie' gingen Paul Tang, Ewout Irrgang (SP) en Bart Snels (Wetenschappelijk Bureau GroenLinks) met elkaar en met de auteur in debat over onder meer de topinkomens in Nederland en de eerlijke verdeling van de AOW-lasten. Frans Becker leidde het debat. *Wie betaalt de staat?*, zo schreef Kees Tamboer in *Het Parool* (13/6/2007) 'is een belangrijk boek. Linkse politici denken met fiscale regelingen het land te kunnen regeren, maar serieus discussiëren over belastingpolitiek is er niet bij. Belastingen, aldus de Kam, vormen een 'zwart gat' in het wereldbeeld van links. Zijn studie, goed geschreven en wars van insiderjargon, helpt dat gat op te vullen. Gematigd, en toch radicaal. Geen 'kleptocratentaks' om de rijken een toontje lager te laten zingen, maar ook geen 'vlaktaks' met één laag tarief om de rijken te gerieven. De Kam houdt het op een evenwichtige lastenverschuiving die meer recht doet aan het draagkrachtbeginsel dan in het huidige stelsel het geval is. [...] Flip de Kam heeft het debat over een eerlijker verdeling van de belastingdruk weer opengebrouwen.'

In november organiseerde stagiair René Rollingswier voor de WBS samen met De Kam een kleine expertmeeting met politici en experts van buiten de politiek waarin de grenzen aan de belastingpolitiek centraal stonden – op het gebied van de inkomsten- en vermogensbelasting en bedrijfsbelastingen. De internationale concurrentiepositie van het bedrijfsleven in Nederland kwam daarbij aan de orde. Voorts werd aandacht besteed aan de herverdelende effecten van de overheidsuitgaven (profijt van de overheid). In 2008 zal de WBS – mede gelet op de uitkomsten van deze bijeenkomst – een grotere publieksconferentie organiseren over belastingpolitiek.

13

Brieven van Wiardi Beckman

Op 15 juni presenteerde de WBS *En die twee jongens zijn wij*: de brieven die Wiardi Beckman tussen 1919 en 1934 aan Van der Goes van Naters schreef – en die gered werden uit de nalatenschap van Van der Goes. Lodewijk van Gorkom trof ze aan in een doosje op de zolder van Van der Goes en zorgde ervoor dat ze in goede handen kwamen – die van Marijke Halbertsma-Wiardi Beckman. Zij, dochter van Stuuf Wiardi Beckman, en Mireille Berman, kleindochter van Van der Goes van Naters, bezorgden de brieven en verzorgden de inleiding daarbij. De brieven bieden een fascinerend beeld van de belevingswereld van ethische socialistenvan die tijd, die, afkomstig uit welgestelde kring, uit rechtvaardigheidsgevoel en idealisme de zijde van de klassenbewuste arbeiders hadden gekozen, ook al hadden ze er nog nooit een in levende lijve ontmoet. ‘Ben je al bezig de S.D.A.P. te hervormen? Ik heb wel verbazenden zin je een handje te komen helpen’, schrijft Wiardi Beckman op 22 mei 1924 aan zijn vriend. Tegelijkertijd biedt het boek een fraaie illustratie van de ideologische strubbelingen van een partij in de overgang van revolutie naar reformisme. ‘Het boek’, zo schreef Aleid Truijens in de *Volkskrant* (31/8/2007), ‘geeft een uniek beeld van het hoogstaande socialisme van keurige “rode” jongens in de jaren twintig en dertig, die wisten dat wat zij deden van groot belang was.’

Op de bijeenkomst in het Bethaniënklooster te Amsterdam, waar het boek werd gepresenteerd, spraken Frans Becker, Mireille Berman, Marijke Halbertsma, Lodewijk van Gorkom en Paul Kalma – deze laatste met gebruikmaking van de tekst van Gerrit Voerman, die door ziekte verhinderd was zijn bijdrage uit te spreken. Jan Mets las fragmenten uit de brieven voor. Mede door de aanwezigheid van de familieleden van Wiardi Beckman en Van der Goes van Naters kreeg de bijeenkomst een bijzonder karakter. De bijdrage van Gerrit Voerman werd afgedrukt in *Socialisme & Democratie* nr. 9.

Economische politiek in de regio

In de zomer van 2007 verscheen *Een economisch mozaïek*, een rapport over de regionale economische politiek dat tot stand kwam in een samenwerkingsverband

Die oude tijd...

In gesprek met twee oud-Zeeburgers

Femke Kaulingfreks

- 14 Mijnheer en mevrouw Bleeker hebben jarenlang een fotozaak gehad in de Borneostraat. Eind jaren tachtig hebben ze die moeten opgeven omdat ze niet genoeg omzet meer draaiden. Mijnheer Bleeker heeft de zaak verkocht en is in de fabriek van Fokker vliegtuigen gaan lijmen. 'Geen centje pijn, hoor', zegt hij opgeruimd, 'werk is werk'. 'Mijn man is zo makkelijk', voegt mevrouw Bleeker daaraan toe.

Ze zijn verhuisd naar Diemen en daar wonen ze nog steeds. Toch komen ze nog elke week in de Indische Buurt omdat ze actief zijn bij de kerk aan de Javastraat. Ze helpen daar onder andere bij de voedselbank, die elke vrijdag geopend is. Van de voedselbank wordt al jaren intensief gebruik gemaakt, al hoewel mijnheer Bleeker soms wel eens zijn bedenkingen heeft bij de noodzaak ervan. 'Zolang ze met de auto hun voedselpakket komen ophalen, vraag ik me wel eens af hoe hard de mensen het echt nodig hebben', zegt hij. Toch erkent hij dat er veel armoede is in de buurt. 'Dat komt ook omdat de mensen niet goed met hun geld kunnen omgaan', zegt mevrouw Bleeker. 'Mensen zouden weer moeten leren budgetteren, we ons maandgeld in vaste potjes, voor de huur, voor het gas en licht, voor het ziekenfonds en voor het eten. Dat doen de mensen nu niet meer. Eerst willen ze die grote televisie kopen.' Mevrouw Bleeker begrijpt dat ook wel weer. Luxe artikelen zijn veel belangrijker geworden. Daar verdienen mensen tegenwoordig respect en waardering van hun omgeving mee. De mensen met een lager inkomen kijken wat de rijkere mensen hebben en doen er alles voor om dat ook te krijgen. 'Vroeger had niemand wat', zegt mijnheer Bleeker, 'daarom was de saamhorigheid onder de mensen toen ook groter. Men hielp elkaar veel makkelijker met de dagelijkse dingen. Het verschil tussen arm en rijk is een stuk groter tegenwoordig.' Mevrouw Bleeker knikt instemmend.

tussen wbs en Tweede-Kamerfractie. De klassieke regionale economische politiek is voorbij, zo stelt het rapport, maar er is wel degelijk ruimte voor een nieuwe vorm van economische politiek die de regio ondersteunt in haar eigen ontwikkeling. Het zal daarbij vooral moeten gaan om het bevorderen van innovatie en ondernemerschap – voortbouwend op de sterke kanten van de economische structuur van elke regio.

Het rapport werd eind augustus gepresenteerd in Leeuwarden en Roermond. Op 27 augustus vond een presentatie plaats in Leeuwarden met Pauline Smeets, Jan From, CDA-statenlid Friesland, Joram Krozer, directeur onderzoek van het Cartesius Instituut Leeuwarden en Anne-Jan Zwart, voorzitter Kamer van Koophandel Friesland. De bijeenkomst en de discussie met het publiek stonden onder leiding van Bertus Mulder.

Op 28 augustus vond een presentatie van het rapport plaats in Roermond. Pauline Smeets leidde het rapport in. Sjraar Cox, burgemeester van Sittard-Geleen, Harry Loozen, directeur van de Kamer van Koophandel Limburg, Carla Pluijmaekers, directeur van het MKB Limburg, gaven een reactie. De bijeenkomst, inclusief de forumdiscussie, stond onder leiding van Mathilde Dominikowski. In 2008 wordt een werkconferentie gehouden met gedeputeerden, statenleden en wethouders EZ over het rapport en de daaruit te trekken conclusies voor het regionale beleid.

De bedreigde rechtsstaat

In 2006 stelde de wbs de commissie rechtsstaat in, die een nader onderzoek instelde naar de opstelling van de PvdA inzake rechtsstatelijke kwesties. Voorzitter van de commissie was Hugo Fernandes Mendes; leden waren Kees Groenendijk, Erik Jurgens, Gerritjan van Oven, Fré le Poole, Willem Witteveen en Paul Kalma opgevolgd door Frans Becker namens de wbs. Wouter de Been was penvoerder van de commissie. Uitgangspunt voor de commissie waren de zorgen over de omgang met rechtsstatelijke uitgangspunten in de politiek. De commissie koos twee terreinen van onderzoek: dat van terrorismebestrijding en dat van burgerschap. De commissie organiseerde twee expertmeetings over deze beide onderwerpen en deed voorts onderzoek naar de opstelling inclusief de motivering daarvoor ten aanzien van een aantal wetsontwerpen bij de Eerste- en Tweede-Kamerfractie van de PvdA.

De commissie constateerde weliswaar verschillen van benadering tussen beide fracties, maar meende in algemene zin dat 'met betrekking tot het vraagstuk van terrorismebestrijding en integratie met de eenzijdige inzet op repressie en op harde aanpak, voor een weg is gekozen die niet alleen principieel onjuist is, maar ook ineffectief voor het behalen van de gewenste doelstellingen.'

Op 3 september werd het rapport *De bedreigde rechtsstaat. Sociaal-democratie, terrorisme bestrijding en burgerschap* door de voorzitter van de commissie aan de

Ze weet nog goed hoe het voor haar was om vanuit een klein dorpje in Zeeuws Vlaanderen in Amsterdam te komen wonen toen ze net getrouwd was. De aanspraak die ze had in de fotozaak maakte dat ze zich toch al snel thuis voelde.

Ze heeft door de jaren heen de buurt aardig zien veranderen. Vroeger had je meer ruimte en meer aan de buitenlucht, vindt ze. Er was meer groen, de mensen spraken elkaar in de binnentuinen. Nu wonen er veel te veel grote gezinnen in te kleine boven-appartementjes. Ook de bewoners van de buurt zijn veranderd. De 'echte' Amsterdammers zijn naar buiten vertrokken, naar Almere waar meer ruimte is. Daarvoor in de plaats zijn veel buitenlandse gezinnen in de buurt komen wonen. In het begin zorgde dat voor nog meer gezelligheid in de fotowinkel.

Mevrouw Bleeker hielp de Marokkaanse en Turkse buren met het vertalen van officiële brieven en het invullen van formulieren. Later werd het juist moeilijker om de zaak draaiende te houden.

De nieuwe buurtbewoners kochten namelijk minder dan de oude. Ze hadden minder geld te besteden en meer monden te voeden. 'Natuurlijk moet er eerst gegeten worden. Daarnaast hadden de mensen nog wel wat geld voor af en toe een vakantiefotootje, maar die mooie nieuwe camera lieten ze liggen. Bovendien zijn het echte markt mensen, ze komen uit een cultuur waar afdingen heel normaal is en zijn niet gewend aan de kleine Nederlandse winkels met vaste prijzen.'

Mijnheer Bleeker vraagt zich wel eens af of de overheid dingen niet anders had kunnen aanpakken als het gaat om de integratie van de nieuwe Nederlanders. 'De mensen zijn te veel bij elkaar gaan wonen, waardoor ze de taal niet goed leerden spreken. Bovendien werd hulp bij het inburgeren op de verkeerde manier gegeven. De overheid ging niet uit van de zelfredzaamheid van de mensen: basale dingen werden voor hen geregeld zonder dat er van henzelf iets werd verwacht. Zo neem je de mensen datgene wat ze zelf kunnen ook nog eens uit handen.' Toch zijn mijnheer en mevrouw Bleeker niet negatief over de veranderingen in de buurt. Mevrouw Bleeker vertelt over haar Marokkaanse buurvrouw die nooit op vakantie gaat naar Marokko. 'Weet u, buurvrouw,' zegt ze, 'als ik boodschappen ga doen in de Javastraat ben ik toch al in Marokko.'

Die diversiteit spreekt ook mevrouw Bleeker wel aan.

De in dit artikel gebruikte namen zijn gefingeerd.

staatssecretaris van Justitie Nebahat Albayrak aangeboden. Aleid Wolfsen, Herman van Gunsteren, Erik Jurgens en Kees Groenendijk reageerden op het rapport. De bijeenkomst, inclusief de discussie met het publiek, stond onder leiding van Jon Schilder, hoofd Constitutioneel Beleid Ministerie BZK, tevens hoofddocent staats- en bestuursrecht. In 2008 zal een vervolg worden gegeven aan het debat over het rapport.

Onderwijspolitiek

In november 2006 organiseerden WBS, Ebert Stiftung en Renner Instituut een conferentie in Berlijn over sociaal-democratische onderwijspolitiek. Jaap Dronkers hield er een fundamenteel verhaal over ongelijkheid in het onderwijs. Zijn bijdrage is te boek gesteld in *Ruggengraat van ongelijkheid. Beperkingen en mogelijkheden om ongelijke onderwijskansen te veranderen*. Deze kleine studie omvat een buitengewoon grondige analyse van de factoren die ongelijkheid in het onderwijs bepalen; een kritische terugblik op de onderwijspolitiek van de sociaal-democraten in de afgelopen decennia; en een aantal aanbevelingen voor een toekomstige onderwijspolitiek die ongelijkheid in het onderwijs wil terugdringen.

Onderwijs, aldus Dronkers, heeft steeds twee gezichten gehad. Enerzijds is het altijd een middel geweest tot sociale stijging van begaafde kinderen uit de lagere klassen of standen. Dat geldt niet alleen voor de moderne tijd, maar gold ook al in de Middeleeuwen (via kloosterorden e.d.), de Romeinse tijd (de opleiding tot redenaar) en het klassieke China (de mandarijnenopleiding). Door sociale stijging mogelijk te maken heeft het onderwijs bijgedragen aan de openheid van een samenleving. Anderzijds genereert onderwijs juist nieuwe ongelijkheden en draagt ertoe bij bestaande maatschappelijke ongelijkheid te handhaven. In de huidige tijd gaat dat meer dan ooit op. In zekere zin is het onderwijs de ruggengraat van ongelijkheid geworden. Onderwijsongelijkheid is een centraal, maar dubbelzinnig kenmerk van de 21ste-eeuwse samenlevingen.

'Maar', aldus Dronkers in zijn nawoord, 'de hoogte van deze onderwijsongelijkheid is beïnvloedbaar; ze kan hoger of lager zijn dankzij de inrichting van onderwijs en zijn inbedding in de samenleving. Voor sociaal-democraten die vermindering van ongelijkheid nastreven, is er dus werk aan de winkel. Niet door een grote zak geld in het onderwijs leeg te gieten of door revolutionaire ingrepen. Ook niet door het introduceren van de allernieuwste onderwijstechnologieën of didactieken, en evenmin door het onderwijs over te laten aan de markt, de ouders, of de werkgevers en werknemers. Maar het kan wel door het uitvoeren van de eerste zin van het grondwetsartikel over het onderwijs: "het onderwijs heeft de voortdurende zorg van de regering". Die zorg moet vooral blijken uit het zorgzaam in balans houden van de verschillende processen die bijdragen tot verkleining of vergroting van onderwijsongelijkheid en het keer op keer herijken van die balans.

Geen 'groots en meeslepend' beleid, maar wel resultaten. En om die laatste gaat het in de sociaal-democratie.'

Op 9 oktober werd de studie van Dronkers gepresenteerd. De auteur bood het boek aan PvdA Onderwijsminister Ronald Plasterk aan; zij gingen in debat over de hoofdstellingen, met elkaar en het publiek.

18 De resultaten van de conferentie worden voorts uitgegeven in *Social-democracy and education. The European experience*, waarvan Frans Becker de eindredactie heeft verzorgd. Met bijdragen van Thomas Meyer (Education and social democracy), Johano Strasser (Education for a good life), Guy Haug (Current issues in higher education policies in Europe – *The impact of the Bologna and Lisbon agendas of change*), Jaap Dronkers (Education as the backbone of inequality – European education policy: constraints and possibilities), Jutta Allmendinger / Stephan Leibfried (Education and the welfare state: the four worlds of competence production), Bernard Hugonnier (Equity in education), Frans Becker (Pitfalls of educational reform policies), Jorge Calero (Education and the process of inequality in Spain), Ursula Neumann (Integration and education in Germany), Winfried Heidemann (Lifelong Learning – From diversity to convergence in Europe) en Stefan Hummelsheim, (Lifelong Learning – Social developments and the consequences for labour and education). Het boek kwam eind december gereed

De WBS internationaal

In januari 2007 verscheen *The EU – A Global Player?*, onder redactie van Cuperus, Duffek, Mörschel en Fröschl – het resultaat van de najaarsconferentie 2005 van het Forum Scholars for European Social Democracy in Wenen.

Becker en Cuperus woonden een conferentie bij van Policy Network in Londen over Europese integratie; Cuperus reisde naar Chili om te spreken op een door Policy Network georganiseerde conferentie over het Europese model. Hij sprak ook in Brussel, Den Haag en Emmen over de toekomst van de EU.

Cuperus, Hurenkamp en Becker reisden naar Washington om met auteurs voor het wbs Jaarboek 2007 te spreken; een aantal denktanks en adviseurs te raadplegen; en zich nader te oriënteren op de ontwikkelingen van de arbeidsverhoudingen en verzorgingsstaat in de vs. Een korte impressie van hun bezoek is te vinden in *Socialisme & Democratie* nr. 6. Het jaarboek van de wbs vormde een bijzonder internationaal experiment: in samenwerking met Michael Kazin, hoogleraar geschiedenis aan de Georgetown University in Washington, werd een groep Amerikaanse auteurs aangezocht om te schrijven over perspectieven voor progressieve politiek na de presidentsverkiezingen van 2008.

Voorts bracht de wbs met een kleine groep experts op het terrein van de Europese politiek een bezoek aan Brussel – om een klein aantal topambtenaren van Nederlandse oorsprong te ontmoeten en te spreken over de Nederlandse positie

in de EU en de toekomst van de Europese integratie. Het bezoek werd afgesloten met een diner ten huize van de Nederlandse ambassadeur bij de EU. In het voorjaar verscheen een Duitse versie van een door het netwerk Forum Scholars for European Social Democracy eerder in het Engels uitgegeven boek: Frans Becker, Karl Duffek, Tobias Mörschel (Hrsg.), *Sozialdemokratische Reformpolitik und Öffentlichkeit*, bij vs Verlag für Sozialwissenschaften. Daarin onder meer het essay van WBS-medewerkers Cuperus en Becker: 'Sehnsucht nach dem Wohlfahrtsstaat'. Bijdragen van hun hand over de verkiezingen van 2006 verschenen in Engeland en Duitsland.

Cuperus hield voorts een college aan de Sommeruniversität der Friedrich-Ebert-Stiftung und SPD 'Zukunftsherausforderungen für die soziale Demokratie' in Potsdam op 16 juli, nam deel aan een politiek forum van de Vlaamse SP.A in Gent en bezocht, op verzoek van de Alfred Mozer Stichting, de Bulgaarse zusterpartij van de PvdA in Sofia, met de voordracht 'How do small countries such as Bulgaria and the Netherlands survive global transformation and maintain to be tolerant societies?'. Op verzoek van het Finse zusterinstituut van de WBS, de Kalevi Sorsa Foundation uit Helsinki – denktank van de Finse sociaal-democratische partij SPD – hield Cuperus eind november 2007 een lezing over 'Achtergronden van het Europese Populisme' op een Studium Generale conferentie van de Universiteit van Tampere.

19

De WBS Werkplaats

Op 15 maart verscheen de eindrapportage van de wbs Werkplaats 2006: een boek over de netwerkgeneratie en de politiek, waarvan een voorpublicatie van de hand van Gustaaf Haan in de Volkskrant werd afgedrukt. Rindert de Groot (Coolpolitics) en Froukje Jansen (Llink) namen het boek in ontvangst, en spraken beide een column uit. De publicatie, verzorgd door Carine Lacor, biedt een beeld van de activiteiten van de Werkplaats-onderzoekers op het terrein van inburgering, volkshuisvesting, Europese integratie, godsdienstonderwijs en het vmbo. Politiek van de netwerkgeneratie biedt tegelijkertijd een beeld van een generatie die op geheel eigen wijze op zoek is naar politiek engagement.

De Werkplaats 2007 is een initiatief van de wbs dat samen met het Wetenschappelijk Bureau van GroenLinks is uitgevoerd in Amsterdam Oost. Uitgangspunt voor de Werkplaats vormde de vraag hoe de samenlevingsvraagstukken in een stadsdeel als Zeeburg in het door de overheid gevoerde beleid tot uitdrukking komen. Het project was een onderzoek in Zeeburg dat onder leiding van Khadija El Majdoubi, projectmedewerker van de wbs, werd uitgevoerd door een groep van zeven jonge academici.

Zij schetsen in hun eindrapportage, *Zeeburg Ondersteboven*, op een originele manier en via experimentele onderzoeksmethodes een beeld van de belevingswereld van de bewoners in de Indische buurt. Door dit beeld creatief te presenteren hopen

zij beleidsmakers te prikkelen om met een frisse kijk hun eigen beleid te evalueren. Zij keren de buurt als het ware ondersteboven en tonen een kant die in andere onderzoeken vaak verborgen is gebleven. Gedurende hun onderzoek zijn ze veel bewoners tegengekomen die zelfstandig of binnen een organisatie bezig zijn om projecten en activiteiten te realiseren voor doelgroepen in de buurt. De ervaringen van deze bewoners klinken door in het eindrapport van de Werkplaats.

20 Het slotevenement van de Werkplaats, dat op 18 november in Studio-K aan het Timorplein werd georganiseerd, was daarom ook bedoeld om deze mensen en hun projecten een podium te bieden. Tijdens dit evenement konden bewoners uit de buurt maar ook 'buitenstaanders' niet alleen kennis maken met het onderzoek, maar ook zien wat er leeft in Zeeburg en welke initiatieven er door de bewoners genomen worden om wonen in Zeeburg aangenaam en interessant te maken. Naast een modeshow, optredens, debatten, een filmpresentatie, een omgekeerde inburgeringscursus en muziek werd het eindrapport van de onderzoeksgroep in ontvangst genomen door Job Cohen.

3 Seminars, bijeenkomsten en conferenties

Symposium 'Het zondig ras der reformisten'

21

Op 9 februari organiseerde de WBS een afscheidssymposium voor Paul Kalma. De bijeenkomst stond onder leiding van Felix Rottenberg, die de bijeenkomst opende met een krachtig pleidooi voor een eigenzinnige WBS. Marnix Krop sprak over Nederland en Europa: de Unie moet politieker en socialer worden. Paul de Beer en Paul Tang twistten over wat de verzorgingsstaat solide maakt: toepassing van het profijtbeginsel of het principe van wederkerigheid? Boven het daaropvolgende tweegesprek zweefde de geest van Dalrymple. 'Eerst rechten, dan plichten', meende Femke Halsema. Nee, zei Edith Hooge, 'menigeeen is co-auteur van zijn eigen ellende'. Paul Kalma fileerde dominante trends in het denken over politiek en markt. Job Cohen sloot af met een portret van Kalma en twee van zijn inspiratiebronnen: Stuuf Wiardi Beckman en Joop den Uyl. De bijdragen zijn te vinden in een speciale Kalma-editie van *Socialisme & Democratie*, nr. 3 van 2007.

Nieuwe veren

Op 23 mei organiseerde de WBS – samen met enkele Rotterdamse PvdA-leden waaronder Chris van der Meulen – een debat in Rotterdam over de ideologische grondslagen van de PvdA, met Jeroen Dijsselbloem, Paul Kalma en Dick Pels, onder leiding van Ruben Maes.

Energiepolitiek en klimaatbeheersing

Op 4 juni organiseerde de WBS naar aanleiding van het regeerakkoord en eerder werk van de stichting op dit terrein een klein seminar over energiepolitiek met de relevante leden van de Tweede-Kamerfractie en een aantal experts uit het veld. Curator Harmen Verbruggen leidde de bijeenkomst. Het initiatief beoogde een realistische en goed onderbouwde beleidsagenda voor de komende regeerperiode te ontwikkelen. Op basis van het seminar wordt een kort en bondig advies geschreven door Gustaaf Haan.

Herdenkingsdienst Bart Tromp

Op 20 juni overleed Bart Tromp. Hij was buitengewoon betrokken bij het werk van de wbs, onder meer als redacteur van *Socialisme & Democratie* en als voorzitter van de wbs Werkgroep Partijpolitieke Processen. Hij was bovendien 25 jaar redacteur van het *Jaarboek voor het democratisch socialisme*. Op zondag 1 juli organiseerde de wbs, in samenwerking met *Het Parool*, Elsevier en enkele andere instellingen, een herdenkingsbijeenkomst. De daar gehouden voordrachten aangevuld met enkele andere bijdragen van mensen die Bart Tromp na stonden zijn gebundeld in een speciale uitgave van *Socialisme & Democratie: In Memoriam Bart Tromp 1944-2007*.

22

De toekomst van de financiële sector

Stagiair René Rollingswier organiseerde voor de wbs in samenwerking met de Eerste-Kamerfractie een kleine besloten bijeenkomst over de toekomst van de financiële sector in Nederland. Gezien de overname van ABN AMRO en de toenemende internationalisering van het beheer van de pensioenfondsen maken velen, waaronder enkele senatoren van de PvdA, zich zorgen over de toekomst van de financiële sector in Nederland. Wat is er aan de hand? Zijn maatregelen gewenst om deze sector in Nederland te houden? Welke maatregelen liggen dan voor de hand?

Onder leiding van Simon van Driel bogen Paul Tang, Hans Verkoren, Cees Maas, Peter Gortzak, Aernout Boot en René Rollingswier en Frans Becker namens de wbs zich op 12 september over deze vragen.

4 Socialisme & Democratie

23

Het maandblad van de wbs vormt al meer dan zestig jaar een brandpunt van sociaal-democratische theorievorming, maatschappijanalyse en kritische beschouwing over politiek en bestuur. Het beoogt het platform te zijn voor het *politiek-wetenschappelijk debat in en rond de sociaal-democratie*. In het afgelopen jaar verschenen tien afleveringen. Speciale aandacht werd besteed aan: Energiepolitiek, met bijdragen van onder meer Diederik Samsom (zet in op duurzame energie, besparing en schone fossiele processen) en Frans Sluiter (over kernenergie: De nadelen zijn betrekkelijk, de voordelen zijn groot). Deze beide auteurs waren op 18 februari te gast in Buitenhof om over de toekomst van de energievoorziening in Nederland te debatteren.

- Het afscheid van Paul Kalma als directeur van de wbs, met de bijdragen van Rottenberg, Krop, De Beer, Tang, Halsema, Hooge, Kalma en Cohen aan het afscheidssymposium, onder het motto: De contramine van Kalma.
- De formatie van het kabinet-Balkenende IV, met bijdragen van J.Th.J. van den Berg – die meent dat een kabinet op koers moet worden gehouden dat niet op sterke pootjes staat, ‘onder leiding van een minister-president die niet bekend staat als een bedreven en inventieve regisseur’ – en Lambert Giebels, die sterke parallellen ziet met het kabinet onder leiding van Beel (1946-1948).
- Het internationale profiel van de PvdA, met aandacht voor globalisering, en vrede en veiligheid. Welke kwesties moet de PvdA agenderen en politiseren in de komende kabinetsperiode en hoe kan dat op een politiek aansprekende wijze gebeuren? Met bijdragen van Robert Went, Bart Tromp en Co Colijn.
- Veiligheid, met speciale aandacht voor de rol van het strafrecht en de beveiligingsbranche. Josine Junger-Tas pleit voor een brede aanpak van de oorzaken van criminaliteit en gevoelens van onveiligheid. Ronald van Steden brengt de opkomst van de beveiligingsbranche in kaart. Cyriel Fijnaut en Aleid Wolfson bespreken de verruiming van opsporingsbevoegdheden en -mogelijkheden als gevolg van de terreurdreiging vanuit islamitische hoek.
- ‘Het aandeelhoudersdrama’, waarin Arjen van Witteloostuijn de sterk toegenomen buitenlandse invloed in het Nederlandse bedrijfsleven bespreekt. Het is tijd, zo luidt zijn stelling, het zwijgen over deze situatie te verbreken.

Binnen het kapitalisme is ruimte voor veel meer variatie dan dikwijls wordt gesuggereerd.

24

- Met het zomernummer werd een speciale uitgave meegestuurd: In memoriam Bart Tromp 1944-2007, met 24 bijdragen van familieleden, vrienden, collega's en anderen die Bart Tromp na stonden. 'Hij was', zo schreef eindredacteur Marc Faber, 'het wandelende geheugen van ons blad. Aangetreden als redacteur in 1978, was hij bezig aan zijn dertigste jaargang. Zijn vele belangstellingssferen, de uiteenlopende kringen waarin hij zich bewoog [...], de inhoudelijke en stilistische breedte van zijn oeuvre, zijn krachtige, kleurrijke persoonlijkheid – dat alles laat zich nauwelijks in woorden vatten, zelfs niet in de vierentwintig bijdragen die deze herdenkingsuitgave rijk is.'
- 'Verder na Vreeman', met commentaren van binnen- en buitenstaanders op het rapport van de commissie Vreeman. Diederik Samsom spreekt van een existentiële crisis van de PvdA; Pierre Heijnen hekelt het inhoudelijk tekort en pleit voor versterking van de formele partijstructuur; Adri Duivesteijn meent dat de PvdA weer een ideologische hervormingspartij moet worden; Marijke Linthorst adviseert opnieuw te doordenken wat solidariteit betekent; Thijs Wöltgens raadt de PvdA aan het maatschappelijk middenveld te versterken; en Gerrit Voerman gaat na hoe de PvdA zich moet verhouden tot de SP.
- De noodzaak van een nieuwe economische politiek, met bijdragen van Paul de Beer (het streven naar kwantitatieve groei moet plaatsmaken voor een beleid gericht op kwalitatieve groei), Jaap van Duijn (met een pleidooi voor een economisch beleid nieuwe stijl) en Flip de Kam (die een voorzet doet voor 'een door linkse idealen geïnspireerd bezuinigingsbeleid' en lastenverzwaring 'op een manier die recht doet aan het uitgangspunt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen').
- Reflecties op de Eerste Kamer waarin vier senatoren hun licht laten schijnen over de werkwijze en betekenis van dit instituut. Willem Witteveen pleit ervoor de Eerste Kamer representatiever en de Tweede Kamer deliberatiever te maken. Frans Leijne betoogt dat decentrale kandidaatstelling de kracht van de PvdA-senaatsfractie zou versterken. Erik Jurgens en Ed van Thijn geven een indringend beeld van de werkwijze van de senaat.
- Cultuur, migratie en religie, met bijdragen van Pieter Nieuwenhuijsen en Jan Beerenhout (geboden is 'een heldere consensus over wat immigranten en niet-immigranten in het maatschappelijk leven van elkaar te verwachten hebben'), Lodewijk van Oord en Paul de Beer (die een scherpe scheiding tussen geloof en politiek bepleit).
- Ruimtelijke ordening, met bijdragen van Maarten Hajer (rijk en provincie moeten eindelijk eens gaan sturen op inhoud) en Wil Zonneveld (dat ons

landschap verrommelt ligt aan onze bestuurscultuur). Roos Vermeij, Margriet Meindersma, Co Verdaas en Peter Noordanus reageren.

- Het onverwoestbare programma van Joop den Uyl, waarin Frans Becker en Paul Kalma naar aanleiding van het feit dat Den Uyl twintig jaar geleden overleed, aandacht vragen voor zijn in de jaren vijftig en zestig ontwikkelde politieke paradigma. Met zijn intellectuele erfenis kan de PvdA nu nog steeds haar voordeel doen.

Daarnaast publiceerde *Socialisme & Democratie* tal van andere analyses, beschouwingen, interventies en boekbesprekingen.

25

Redactie en redactieraad waren eind 2007 als volgt samengesteld:

Redactieraad: Th.Wöltgens (voorzitter), G. van den Bergh, E. Hooge, D. Roos, P. Tang, W. Witteveen, L. van Zoonen.

Redactie: M. Faber (eindredacteur), P. de Beer, R. Claassen, G. Haan, M. Hajer, P. Kalma (secretaris), M. Linthorst, A. Nierop (bureauredacteur).

Fragment van een brief van Wiardi Beckman aan Van der Goes van Naters en zijn vrouw Anneke, waarin hij zijn zojuist begonnen werk als secretaris van Troelstra beschrijft. Wiardi Beckman zou Troelstra assisteren bij het schrijven van zijn herinneringen en uiteindelijk zelf na de dood van Troelstra het laatste deel bezorgen. Ontleend aan: H.B. Wiardi Beckman, *En die twee jongens zijn wij. Brieven aan M. van der Goes van Naters*. Ingeleid en bezorgd door Mireille Berman en Marijke Halbertsma-Wiardi Beckman, Amsterdam 2007, Mets & Schilt/Wiardi Beckman Stichting, p.169.

26

Rijswijk, 13 maart 1928

[...] En nu over mijn eigen werk: daar kan ik natuurlijk alleen nog maar een voorlopige indruk van geven. In ieder geval is het reusachtig hard werken. Voorlopig is Troelstra, geloof ik, wel tevreden, maar dat zal zeker niet zo blijven, want ik voel duidelijk (en hoorde ook) dat hij als bij alle zieken geweldig veeleisend is. Hoe het gaat zullen we dus eigenlijk pas half april of zo kunnen vaststellen.

Maar het is geweldig interessant werk. Voor mijn hele leven neem ik, als ik een half jaar zo door ga, een grondige kennis van de geschiedenis van de Socialistische arbeidersbeweging mee, en dan de grootheid van zijn figuur, de breedheid van zijn kijk en eigenlijk vaak zachtheid van oordeel. Vóór alles is hij geweldig geestig, alleen al in de woordkeus en zo. [...]

Jullie Stuuf

De redactie van het WBS Jaarboek koos – aan de vooravond van de Amerikaanse verkiezingen – ervoor in het jaarboek 2007 een zoektocht te ondernemen naar de stand van zaken in progressief Amerika. Zij zocht Michael Kazin, hoogleraar geschiedenis verbonden aan Georgetown University in Washington, aan als gastredacteur. Deze was buitengewoon behulpzaam bij het vinden van een groep Amerikaanse auteurs, op gebieden als de buitenlandse politiek, de verzorgingsstaat, de denktanks, de media, de rol van godsdienst in de politiek – auteurs die allen op hun eigen gebied als expert gelden. Ter voorbereiding brachten Menno Hurenkamp, Frans Becker en René Cuperus een bezoek aan Washington en spraken met een aantal auteurs.

Er is een goede kans dat bij de komende presidentsverkiezingen een Democraat zal winnen. Voeg daarbij de mogelijkheid dat de Democraten de meerderheid behouden *in zowel de Senaat als het Huis van Afgevaardigden*, dan kan een door velen als broodnodig beschouwde politieke verandering optreden. De ambtsperiode van Bush heeft de vs niet alleen in een uitzichtloze oorlogssituatie gestort in Irak, op binnenlands terrein is een ongekende polarisatie opgetreden tussen de arme en de steeds rijker wordende kant van Amerika – terwijl het grote groepen aan belangrijke voorzieningen zoals pensioenen en gezondheidszorg is gaan ontbreken. Over de erfenis van het Republikeinse regime en de vooruitzichten voor een progressieve politiek gaat het jaarboek 2007, met als titel *Op zoek naar progressief Amerika*. Duidelijk wordt dat de Democraten weliswaar een programma voor reconstructie van een Amerikaanse verzorgingsstaat hebben, maar op buitenlands-politiek gebied geen wezenlijk andere koers hebben geformuleerd dan die van de Republikeinen.

In het jaarboek zijn bijdragen te vinden van Andrew J. Bacevich (Laten wij onze eigen tuin onderhouden), Dean Baker (De wederopbouw van de Amerikaanse verzorgingsstaat), Gary Gerstle (Hoe Amerika omgaat met zijn immigranten. Het verleden, het heden en de toekomst), Todd Gitlin (Wat kunnen de media voor links Amerika betekenen?), Ezra Klein (De herrijzenis van links in Amerika. Van een politiek van kleine stappen naar een politiek van ingrijpende verandering), Nelson Lichtenstein (Een succesvolle strategie voor de vakbeweging), Andrew Rich (Denktanks en de ideeënoorlog in de Amerikaanse politiek), Amy Sullivan (Trouw

aan het geloof. Links en religie in Amerika), Matthew Yglesias (It's the foreign policy, stupid). Teake Zuidema verzorgde een fotokatern over Pittsburgh (Pittsburgh is niet meer Steel City). Redacteuren Menno Hurenkamp en Frans Becker tekenden voor de inleiding.

Het boek werd in aanwezigheid en met medewerking van een aantal auteurs gepresenteerd op 30 november in De Balie te Amsterdam. Volkskrant-journalist Paul Brill had de leiding over de presentatie en het debat. Kate Kirk, die de redactie assisteerde, opende de bijeenkomst. Op 1 december volgde een besloten seminar met de auteurs en met academici, politici en journalisten.

- 28 In 2008 zullen de teksten van het jaarboek – op een enkele uitzondering na – onder dezelfde redactie worden gepubliceerd in een Amerikaanse versie door Pennsylvania University Press.

6 Werk in uitvoering

29

Ontwikkelingssamenwerking

De wbs stelde samen met de Evert Vermeer Stichting een commissie in die zich heeft gebogen over evaluatie en toekomstperspectief van ontwikkelings-samenwerking. De commissie, bestaande uit Thea Hilhorst (voorzitter), Geske Dijkstra, John Jansen van Galen, Han de Goederen, Frans Becker en Peter Heintze, bijgestaan door Pieter de Vries en Mijke Elbers, organiseerde drie hoorzittingen met experts en interviewde een groot aantal deskundigen uit het veld. Het rapport van de commissie wordt in 2008 afgerond.

Klimaat en energiebeleid

Als vervolg op eerdere activiteiten besloot de wbs een kortlopend project op te zetten op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Saïd Zwerver en Pieter van Driel zijn daarbij als deskundigen van buiten vanaf het begin nauw betrokken geweest. Gustaaf Haan werd als penvoerder van het project aangenomen. Na een expertmeeting en enkele interviews werd een rapportage voorbereid, waarvan het eerste resultaat gepubliceerd wordt in het eerste nummer van *Socialisme & Democratie* in 2008.

Conferenties

De voorziene conferentie van het Forum Scholars for European Democracy voor november 2007 is uitgesteld tot 2008. Naar aanleiding van de publicatie van het boek van De Kam over belastingbeleid en de wbs-rapporten over rechtsstaat en regionale economische beleid worden conferenties voorbereid in 2008.

René Cuperus rondt een studie af over het populisme en Europa.

In oprichting is een wbs Werkgroep Electorale Processen, die zich zal buigen over electorale trends en analyses. De electoraal onderzoeker van de PvdA zal nauw betrokken zijn bij de activiteiten van de werkgroep.

Op zijn afscheidssymposium hield Paul Kalma een inleiding onder de titel 'Het verwaarloosde kapitalisme'. Daarin stelde hij onder meer:

30 [D]e grote kracht van de sociaal-democratie (ook van de Partij van de Arbeid) schuilt in de omslag die ze gemaakt heeft naar een activerende verzorgingsstaat; naar een betere afstemming van sociale zekerheid en arbeidsmarktbeleid. Stimulering van het eigen initiatief van uitkeringsgerechtigden, inclusief intensief (en dus kostbare) begeleiding staat daarbij voorop. 'Werk boven inkomen' vormt een ander uitgangspunt, maar met oprekking van het arbeidsbegrip als dat nodig is, en met garanties voor rechtszekerheid en een behoorlijk niveau van bestaan.

Dat programma is nog lang niet voltooid – en vraagt om grote beleidsinspanningen, nationaal en lokaal. Laten we de verleiding weerstaan om in plaats daarvan weer een nieuw programma te omhelzen, dat onder het motto 'van nazorg naar voorzorg, van genezen naar voorkomen', de traditionele verzorgingsstaat wil kortwieken, net nu die weer zo hard nodig wordt. De PvdA zou zich krachtiger moeten keren tegen deze beleidstrend, waarin een liberale opvatting over de arbeidsmarkt samengaat met een overmatige belasting van de eigen verantwoordelijkheid van burgers.

In de tweede plaats moet de sociaal-democratie zich realiseren dat ze de dubbele problematiek van economische ontwikkeling en economische orde de afgelopen periode danig verwaarloosd heeft. Waar waren, vroeg een Nederlandse topondernemer onlangs, de natuurlijke verdedigers van het Rijnlandse model, toen dat jaren geleden voor het eerst onder vuur kwam te liggen? Waar waren de vakbeweging en de PvdA? Hij heeft gelijk. Die verdediging van dat Rijnlandse model hoeft overigens geen puur defensieve aangelegenheid te zijn. Er bestaat een intrigerende tegenstelling tussen de huidige nadruk op snelle, haastige shareholder value en de steeds belangrijker plaats die arbeid, sociaal kapitaal, in de kenniseconomie zal gaan innemen.

De sociaal-democratie kan daar vorm aan geven met nieuwe opvattingen over een coöperatief kapitalisme, waarin vertrouwen een belangrijke productiefactor is; de onderneming vooral een samenwerkingsverband; en waarin werknemers veel sterker bij de organisatie van het werk zijn betrokken. Daarnaast zou de vormgeving van zo'n nieuw Rijnlands model niet een puur nationale aangelegenheid moeten zijn. Als de vormgeving en het beleid van de Europese Unie een te liberaal karakter hebben gekregen, dan zal daar ook op Europees niveau tegenspel aan moeten worden gegeven. Niet minder Europa, maar anders.

Ontleend aan: Paul Kalma, 'Het verwaarloosde kapitalisme',
in: *Socialisme & Democratie* (2007) nr. 3, p.55-56.

7 Werkgroepen

Werkgroep Geschiedenis

31

Na een periode van inactiviteit is de WBS Werkgroep Geschiedenis vanaf mei 2007 opnieuw gestart, in een nieuwe samenstelling. Jacco Pekelder (Universiteit Utrecht) is voorzitter, leden zijn Erie Tanja (Radbout Universiteit), Karin van Leeuwen (Instituut voor Nederlandse Geschiedenis), Gerrit Voerman (DNPP), Marijn Molema (VU) en Frans Becker (WBS). WBS-stagiaire Ilse Raaymakers staat de werkgroep bij bij de organisatie van de eerste bijeenkomsten en een conferentie in 2008 over de jaren zeventig. De werkgroep stelt een programma op en organiseert bijeenkomsten die open zijn voor publiek. Zij streeft ernaar de resultaten van de bijeenkomsten om te zetten in publicaties.

De eerste bijeenkomst was gewijd aan de studie van J.A.A. van Doorn, Duits socialisme. Het falen van de sociaal-democratie en de triomf van het nationaal-socialisme. De historicus Stephan Vogt (Duitsland Instituut Amsterdam) en de socioloog Dick Pels gingen onder leiding van Jacco Pekelder met elkaar en het publiek in discussie.

Werkgroep Economie

In de Werkgroep Economie treffen economen werkzaam in de politiek, de ambtelijke dienst, maatschappelijke organisaties en wetenschap elkaar om over economische en sociale kwesties te debatteren.

De werkgroep kwam in 2007 twee maal bijeen. De volgende thema's werden behandeld:

- Hedge funds, private equity en het Nederlandse stelsel van corporate governance, met inleidende bijdragen van Paul van der Heijden, Kees Cools, Hans Schenk en Arjen van Witteloostuijn
- De maatschappelijke onderneming, met inleidende bijdragen van Sweder van Wijnbergen en Dik Wolfson.

Leden van de werkgroep Economie (per december 2007):

L. Aarts (voorzitter), P. Kalma (secretaris), P. de Beer, R. Becker, E. Bekkers, M. van den Berg, W. Boonstra, P. Boot, B. Bos, W. Bos, T. Brosens, F. Buis, F. Crone, M. van Dam, J. Dommelen, K. Douma, C. Driessen, A. Gielen, J. van Gilst, V. Halberstadt, F. Heemskerk, A. Heertje, P. Hendriks, M. Hillen, A. Huygen, J. in 't Veld, B. Jacobs,

A. Jonk, F. de Kam, H. Kamps, E. Kemeling, H. Keuzenkamp, J. Koelewijn, J.P. Kooiman, M. van Leeuwen, J. van Markwijk, J. Monsewije, L. Meijaard, M. Mulder, K. van Paridon, K. van der Poll, D. Roos, R. Stuive, P. Tang, R. van der Veen, H. Verbrugge, E. Verdonk, R. Vermeij, D. Wolfson, S. van Wijnbergen

Werkgroep Partijpolitieke Processen

32 De Werkgroep Partijpolitieke Processen houdt zich bezig met de ontwikkeling van politieke partijen, het partijstelsel en de uitoefening van de politieke macht. Zij verenigt analisten en beschouwers uit de wereld van het openbaar bestuur, de politiek, de wetenschap, maatschappelijke organisaties en de journalistiek. De werkgroep verloor dit jaar Bart Tromp, die vanaf het begin van de werkgroep voorzitter was geweest, en haar zeer gewaardeerde deelnemer Hendrik Jan Schoo. De werkgroep kwam in 2007 zeven maal bijeen. De volgende thema's kwamen aan de orde:

- Het verloop en de afloop van de kabinetsformatie, met inleidende beschouwingen van Hans Wansink en Marcel ten Hooven
- De derde macht, met inleidingen van René Elkerbout en Gerritjan van Oven
- De mensen in de politiek, met inleidende beschouwingen van Lobke Zandstra en Désirée Geerts Het rapport van de commissie Vreeman, met inleidende bijdragen van André Krouwel en René Cuperus
- Jacques Tichelaar over de PvdA en de randen van het regeerakkoord
- *Ontwikkelingen in het bedrijfsleven en de kijk van het bedrijfsleven op de politiek*, ingeleid door Hans Verkoren
- De toekomst van de PvdA , met een inleidende beschouwing van Arie de Jong

Leden van de werkgroep Partijpolitieke processen (per december 2007):

Ruud Koole (voorzitter), Arie de Jong (secretaris), I. Ackay, S. Baart, M. Barth, F. Becker, P. Bordewijk, W. Brattinga-Tromp, W. Breedveld, R. Claassen, M. Chavannes, H. de Coninck, R. Cuperus, M. Dekker, S. Dijkers, R. Elkerbout, D. Geerts, R. 't Hart, M. ten Hooven, A. Jansen, P. Jonker, P. Kalma, C. Kamp, W. Koning, H. Kool, D. Koopman, M. Martens, P. Nieuwenhuijsen, M. Noordegraaf, G.J. van Oven, R. Plasterk, J. Postma, Ph. van Praag, L. Raap, C. van Rest, T. Roes, A. van Rooij, M. Sie Dhian Ho, P. van der Straaten, G. Verbeet, G.Visscher, W. Voogt, J. de Vries, C. Waal, H. Wansink, P. Welp, H. Wesseling, S. Wiemers, T. Witteveen, L. Zandstra.

⁸ De Dr. J.M. den Uyl-leerstoel

De Dr. J.M. den Uyl-leerstoel is ingesteld vanwege de Wiardi Beckman Stichting en is ondergebracht bij de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen en de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam. De opdracht van de leerstoel heeft betrekking op 'de ontwikkelingen in het democratisch socialisme in relatie tot wetenschap en samenleving'. Jan Pronk, Ad Oele en Ed van Thijn vervulden eerder dit hoogleraarschap. Eind 2004 werd Ad Geelhoed benoemd. Hij overleed in april 2007.

33

Het curatorium van de Den Uyl-leerstoel bestaat uit J.Th.J. van den Berg (voorzitter), M. Fennema, P. de Rooij en J. Visser. Het curatorium bereidt een nieuwe voordracht voor de leerstoel voor.

In *Verloren slag. De PvdA en de verkiezingen van november 2006* analyseren Frans Becker en René Cuperus de sociologische achtergronden van de electorale bewegingen. Het politiek midden verliest aan de flanken als gevolg van bredere maatschappelijke ontwikkelingen, zo stellen zij:

34

[D]e huidige economische en culturele veranderingen treffen de burgers van de West-Europese landen zeer verschillend. Er ontstaat een nieuwe scheidslijn tussen twee groepen: de 'toekomst-omarmers' tegenover de 'toekomst-vrezers', mensen die menen dat de nieuwe wereld voor hen niets goeds in petto heeft en die zich verraden voelen door 'de politieke elite'. Het gaat daarbij – het zij nogmaals benadrukt – niet alleen om een sociaal-economische klassenbreuklijn, maar ook om een cultuurpolitieke breuklijn. Voor de sociaal-democratie gaat het hier om een existentieel vraagstuk, omdat de scheidslijn tussen deze groepen dwars door het sociaal-democratisch electoraat heen loopt.

Ontleend aan: Frans Becker en René Cuperus, 'De sociaal-democratische spagaat. Over de electorale en sociologische instabiliteit van de PvdA', in: Frans Becker en René Cuperus (red.), *Verloren slag. De PvdA en de verkiezingen van november 2006*. Met bijdragen van Liesbet van Zoonen e.a., Amsterdam 2007, Mets & Schilt/Wiardi Beckman Stichting, p.52-53

9 Publicaties van de stafleden van de Wiardi Beckman Stichting

Frans Becker

35

- Frans Becker en René Cuperus, 'De sociaal-democratische spagaat. Over de electorale en sociologische instabiliteit van de PvdA', in: Frans Becker en René Cuperus (red.), *Verloren slag. De PvdA en de verkiezingen van november 2006*. Met bijdragen van Liesbet van Zoonen e.a., Amsterdam 2007, Mets & Schilt/Wiardi Beckman Stichting, p.19-67
- Frans Becker en René Cuperus, 'It's Iraq, stupid', in: *Socialisme & Democratie* (2007) nr. 6, p. 5-6
- Frans Becker en René Cuperus, 'Precariado', in: *Foreign Policy. Edición española*, junio/julio 2007, p. 12
- Frans Becker and René Cuperus, *The Political Centre under Pressure: Elections in the Netherlands*, website Policy Network
- Frans Becker & René Cuperus, 'Die Wahlen am 22. November 2006 und die Unruhe in der niederländischen Wählerschaft', in: Friso Wielenga und Loek Geeraedts (red.), *Jahrbuch 17, 2006*, Zentrum für Niederlande-Studien, Münster 2007, p. 83-101
- Frans Becker und René Cuperus, 'Sehnsucht nach den Wohlfahrtsstaat – 30 Jahre Reformpolitik in den Niederlanden', in: Frans Becker, Karl Duffek, Tobias Mörschel (Hrsg.), *Sozialdemokratische Reformpolitik und Öffentlichkeit*, Wiesbaden 2007, VS Verlag für Sozialwissenschaften, p. 113-132
- Frans Becker, Daan Bultje, Marijn Molema en Pauline Smeets, *Een economisch mozaïek. De PvdA en regionale economische politiek*, Amsterdam 2007, Wiardi Beckman Stichting
- Frans Becker, Menno Hurenkamp en Michael Kazin (red.), *Op zoek naar progressief Amerika. WBS Jaarboek 2007*, Amsterdam 2007, Mets & Schilt/Wiardi Beckman Stichting
- Frans Becker, 'In Memoriam Bart Tromp', in: *Rood. Ledenblad van de PvdA*, 4^e jaargang, oktober 2007, nr. 5, p. 9.
- Frans Becker, Karl Duffek and Tobias Mörschel (eds.), *Social Democracy and Education. The European Experience*, Amsterdam 2008, Mets & Schilt/Forum Scholars for European Social Democracy

- Frans Becker en Paul Kalma, "Twee dingen goed begrijpen". Het onverwoestbare programma van Joop den Uyl', in: *Socialisme & Democratie* (2007) nr. 11/12, p. 12-25.

R. Cuperus

36

- 'Populism against globalisation. A new European Revolt', in: Policy Network, *Rethinking Immigration and Integration: a New Centre-Left Agenda*, London 2007, p. 101-120
- 'De sociaal-democratische spagaat. Over de electorale en sociologische instabiliteit van de PvdA', in: Frans Becker en René Cuperus (red.), *Verloren slag. De PvdA en de verkiezingen van november 2006*. Met bijdragen van Liesbet van Zoonen e.a., Amsterdam 2007, Mets & Schilt/Wiardi Beckman Stichting, p. 19-67 (met Frans Becker)
- 'Vlaamse politicologen op zoek naar politiek', in: *Ons Erfdeel. Vlaams-Nederlands cultureel tijdschrift*, Nr. 1, februari 2007, p. 179-182
- 'Die Wahlen am 22. November 2006 und die Unruhe in der niederländischen Wählerschaft', in: Friso Wielenga und Loek Geeraedts (red.), *Jahrbuch 17, 2006*, Zentrum für Niederlande-Studien, Münster 2007, p. 83-101 (met Frans Becker)
- 'Onbehagen of groepsdenken. Een twistgesprek met Meindert Fennema' in: *Opinio*, jaargang 1, nummer 36, 21-27 september 2007, p. 15
- Nieuwjaarstoespraak PvdA-Amersfoort, 6 januari, Zandvoort aan de Eem, 'Als het in Amersfoort niet lukt, dan lukt het nergens'. Website PvdA Amersfoort
- 'How do small countries such as Bulgaria and the Netherlands survive global transformation and maintain to be tolerant societies?', in: N. Ananieva, K. Vigenin (eds.) *Dialogue and Tolerance in Politics in the context of globalization and Euro-integration*, (Bulgaarse uitgave), Sofia 2007, p. 17-51
- 'Vooral in de waarden is de vernieuwing van de SP.A mislukt, *De Morgen*, Vlaams 6 september 2007, p. 6
- 'La societat multicultural: un concepte pertorbador', *Notícies i Novetats*, Fundacio Rafael Campalans, Barcelona, 1-7-2007
- 'It's Iraq, stupid', in: *Socialisme & Democratie* (2007) nr. 6, p. 5-6 (met Frans Becker)
- 'Precariado', in: *Foreign Policy. Edición española*, junio/julio 2007, p. 12 (met Frans Becker)
- *The Political Centre under Pressure: Elections in the Netherlands*, website Policy Network (met Frans Becker)
- 'Sehnsucht nach den Wohlfahrtsstaat – 30 Jahre Reformpolitik in den Niederlanden', in: Frans Becker, Karl Duffek, Tobias Mörschel (Hrsg.), *Sozialdemokratische Reformpolitik und Öffentlichkeit*, Wiesbaden 2007, VS Verlag für Sozialwissenschaften, p. 113-132 (met Frans Becker)

- 'Rode geiten en bokken', *Socialisme & Democratie* (2007), nr. 11/12, p. 8-9
- R. Cuperus, 'Populismus gegen Globalisierung. Eine neue europäische Revolte', in: 'Prinzip links' zwischen Reform und Populismus. Perspektiven des demokratischen Sozialismus, *Zeitschrift für Gesellschaftsanalyse und Reformpolitik*, 24. Jahrgang 2007, Heft 2, p. 75-99.

Plus:

- College aan Sommeruniversität der Friedrich-Ebert-Stiftung und SPD, Potsdam, 16. Juli 2007 'Zukunftsherausforderungen für die soziale Demokratie'
- Optreden bij Politiek forum Sp.a. Gent, datum

37

Verder schrijft René Cuperus in een column elke zaterdag een reactie op een actuele stelling in *De Volkskrant*, sinds 1 september 2007

M. Faber

- De scherven opgeveegd. Bericht aan onze partijgenoten. Rapport van de commissie-Vreeman, aangeboden aan het bestuur van de PvdA op 30 mei 2007, Partij van de Arbeid, 2007
- 'Bosnisch Bartlehiem', in: *Socialisme & Democratie* (2007) nr. 1/2, p. 5
- 'Vooraf', in: *Socialisme & Democratie* (2007) speciale uitgave In Memoriam Bart Tromp, p. 3
- 'Links en de kerk', in: *Socialisme & Democratie* (2007) nr. 11/12, p. 3.

10 Beschikbare publicaties van de Wiardi Beckman Stichting

38 Publicaties Wiardi Beckman Stichting (per januari 2008)

De rapporten zijn te bestellen:

- via de PvdA-website www.pvda.nl onder het kopje 'Winkel'. Betaling volgt via internet.
- door overmaking van het desbetreffende bedrag op postgiro 347.97.00 ten name van PvdA-Brochures, Amsterdam met vermelding van het gewenste bestelnummer.

Voor vragen over uw bestelling kunt u contact opnemen met de PvdA-ledenadministratie (tel. 0900-9553 (lokaal tarief)) of per e-mail: ledenadministratie@pvda.nl.

Verschenen in 2007

BESTELNR.	TITEL	PRIJS
702	Een economisch mozaïek	€ 5,00
703	Een bedreigde rechtsstaat	€ 5,00
704	Ruggengraat van ongelijkheid	€ 12,50
707	Social democracy and education	€ 22,00
742	Op zoek naar progressief Amerika. Jaarboek 2007	€ 25,00
781	Wie betaalt de staat ?	€ 29,90
795	Politiek van de netwerkgeneratie (wbs Werkplaats)	€ 5,00
796	Verloren slag. De PvdA en de verkiezingen van november 2006	€ 20,00
797	En die twee jongens zijn wij!	€ 25,00

Verschenen in 2006

BESTELNR.	TITEL	PRIJS
791	Crossfire. Amerikaanse toestanden III	€ 6,00
792	Nieuwe energie	€ 7,50
793	Vier jaar Balkenende. Jaarboek 2006	€ 20,00
794	The EU – A Global Player ?	€ 20,00
--	Doorgezaagd Tilburg (wbs Werkplaats)	-----

Verschenen in 2005

BESTELNR.	TITEL	PRIJS
741	Cultuurpolitiek. Jaarboek 2005	€ 20,00
757	Zonder visie geen toekomst. Zeven bijdragen over de verzorgingsstaat	€ 10,00
758	Kerndepartementen. Een nieuwe overheid – ook aan de top	€ 12,50
779	Kaaskoppen en zoete wijn. Amerikaanse toestanden dl. 2	€ 6,00
788	Nieuwe vormen van solidariteit	€ 10,00
789	Public discourse and Welfare State Reform	€ 20,00
790	Leergeld. Sociaal-democratische onderwijspolitiek in een tijd van nieuwe verschillen	€ 14,00
----	De publieke omroep verdient beter	-----

39

Verschenen in 2004

BESTELNR.	TITEL	PRIJS
740	Rotterdam. Het vijftiengste jaarboek voor het democratisch socialisme	€ 20,00
756	Amerikaanse toestanden	€ 6,00
786	De toekomst van het Koninkrijk	€ 17,90
787	Links, rechts en de vooruitgang	€ 20,00
Internet- publicatie	Energieopties voor de 21 ^{ste} eeuw (zie website: www.wbs.nl)	n.v.t.

Overige publicaties

BESTELNR.	TITEL	PRIJS
701	Economisch beleid in een ondernemende samenleving	€ 17,02
739	Politieke partijen op drift. Het vierentwintigste jaarboek voor het democratisch socialisme	€ 17,95
755	Nederland – Suriname: de herkansing	€ 15,00
774	Multiple Third Ways	€ 17,70
778	The challenge of diversity. European social democracy facing migration, integration and multiculturalism	€ 15,00
780	De uitdaging van het populisme	€ 17,50
785	Het Suriname-syndroom	€ 16,50

Socialisme & Democratie

Maandblad van de Wiardi Beckman Stichting voor het debat over theorie en praktijk van het democratisch socialisme. De abonnementsprijs bedraagt € 77,50 per jaar, voor instellingen € 142,50. Een studenten/aio/oio- of JS-abonnement kost € 37,50. Particulieren en buitenlandse instellingen € 149,-. Losse nummers € 9,50. Een abonnement kan elk gewenst moment ingaan. Te bestellen bij: Boom Distributiecentrum, tel. 0522 – 237 555 of mail: bdc@bdc.boom.nl.

Wiardi Beckman Stichting

BEZOEKADRES

Herengracht 105, 1015 BE Amsterdam

POSTADRES

Postbus 1310, 1000 BH Amsterdam

TELEFOON

0900 - 9553

FAX

020 - 5512 250

E-MAIL

wbs@pvda.nl

WEBSITE

www.wbs.nl

Rapport
Aan de leden van de vereniging
Jonge Socialisten, Amsterdam
inzake de jaarrekening 2007

Jaarrekening 2007

Amsterdam, 2008

Ter identificatie
 ERNST & YOUNG
ACCOUNTANTS

01720009

Inhoudsopgave

Jaarrekening

1	Balans op 31 december 2007	1
2	Staat van baten en lasten 2007	3
3	Toelichtingen jaarrekening	5
4	Lasten JS obv de kasstelsel	8
5.	Accountantsverklaring	9
	Totaal aantal pagina's in dit rapport	9

Bijlage 1
bij rapport d.d. 28 mei 2008
VERENIGING JONGE SOCIALISTEN IN DE
PARTIJ VAN DE ARBEID, AMSTERDAM

BALANS OP 31 DECEMBER 2007

ACTIVA

	<u>2007</u>		<u>2006</u>	
	€		€	
Materiële vaste activa (1)	<u>8.490</u>	8.490	<u>10.612</u>	10.612
Vlottende activa				
Geldmiddelen				
Postbank, girorekeningen	553		552	
Triodos spaarrekening 781424259	<u>25.000</u>	25.553	<u>552</u>	552
Leningen/effecten				
Triodos obligatierekening	14.436		10.002	
Triodos aandelen 212490400	<u>9.754</u>	24.190	<u>10.002</u>	10.002
Vorderingen				
Overige vorderingen en vooruitbetaald (3)	19.078		7.814	
Partij van de Arbeid, rekening-courant	<u>18.556</u>	37.634	<u>67.653</u>	75.467
Totaal activa	<u><u>95.867</u></u>		<u><u>96.633</u></u>	

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
ACCOUNTANTS

01072008

Bijlage 1
bij rapport d.d. 28 mei 2008
VERENIGING JONGE SOCIALISTEN IN DE
PARTIJ VAN DE ARBEID, AMSTERDAM

PASSIVA

	<u>2007</u>		<u>2006</u>
	€		€
Eigen vermogen (2)	<u>89.038</u>	89.038	<u>69.696</u> 69.696
Schulden			
Nog te betalen en vooruitontvangen (4)	402		20.876
Reservering verlofuren JS (5)	4.607		6.062
Reservering vakantiegeld JS (6)	<u>1.820</u>	6.829	<u>26.938</u>
Totaal Passiva	<u><u>95.867</u></u>		<u><u>96.633</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2007

LASTEN

	Begroting	Uitkomst	Uitkomst
	2007	2007	2006
	€	€	€
Organisatie kosten			
Salarissen en sociale lasten (7)	63.000	63.635	59.000
Huisvestingskosten	28.900	31.311	31.199
Bureaunkosten (8)	27.800	19.790	25.479
Computerkosten	8.800	6.915	7.205
Drukkosten	2.000	671	2.094
Logistieke kosten	7.000	4.927	7.853
Reis- en verblijfkosten medewerkers	1.200	1.231	1.153
Overige personeelskosten	1.000	1.614	662
Facilitair bedrijf	64.000	63.900	64.642
Accountantskosten	3.000	5.225	5.196
Inningskosten	5.500	876	5.469
Overige kosten	2.000	4.110	2.094
Totaal organisatiekosten	214.200	204.205	212.046
Activiteiten			
Bestuurskosten	15.000	17.221	16.131
Congreskosten	17.500	24.596	15.191
Publicaties/media (9)	55.500	44.652	22.240
Afdelingen (10)	11.200	7.597	5.275
Landelijke projecten (11)	12.750	12.168	14.226
Scholing/training/vorming (12)	8.000	2.861	15
Promotie en werving (13)	7.300	13.407	75.142
Internationaal werk (14)	44.391	73.082	33.704
Onvoorzien	5.000	1.712	9.045
Totaal activiteiten	176.641	197.296	190.969
	390.841	401.501	403.015
Voordelig saldo		19.341	3.985
Totaal	390.841	420.842	407.000

Bijlage 2

bij rapport d.d. 28 mei 2008

**VERENIGING JONGE SOCIALISTEN IN DE
PARTIJ VAN DE ARBEID, AMSTERDAM****STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2007****BATEN**

	Begroting 2007	Uitkomst 2007	Uitkomst 2006
	€	€	€
Overheidssubsidie (via Partij van de Arbeid)	182.840	176.363	197.506
Bijdrage Partij van de Arbeid	102.500	103.845	101.004
Bijdrage Partij voor jubileum JS	-	3.000	-
Rente	-	-	-
Inzamelingsactie, giften	50.000	63.412	35.057
Contributies	13.000	15.054	12.195
Deelnemersbijdragen nationaal	5.000	4.657	14.645
Deelnemersbijdrage internationaal	1.500	110	700
Xplore	26.451	20.951	2.624
Verkoop materiaal	-	200	2.786
Overige ontvangsten (15)	3.800	33.250	40.483
Onttrekking reserve	5.750	-	-
Totaal van de baten	390.841	420.842	407.000

Nadelig saldo

Totaal

390.841	420.842	407.000
<u>390.841</u>	<u>420.842</u>	<u>407.000</u>

Ter identificatie
ERNST & YOUNG
ACCOUNTANTS

07072008

TOELICHTING ACTIVA

Materiële vaste activa (1)

Stand 1 januari 2007

Aanschaffingswaarde	14.745
Cumulatieve afschrijvingen t/m 2007	4.133-
Boekwaarde	10.612

Mutatie 2007

Investeringen 2007	-
Afschrijvingkosten	2.122-
Aanschafwaarde desinvesteringen	2.010-
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	2.010
Totaal mutaties	2.122-

Stand 1 januari 2007

Aanschaffingswaarde	12.735
Cumulatieve afschrijvingen t/m 2007	4.245-
Boekwaarde	8.490

De afschrijving van de auto vindt plaats in zeven jaar

TOELICHTING PASSIVA

Eigen vermogen (2)

Saldo 1 januari 2007	69.696
Bij: voordelig saldo 2007	19.342
Saldo 31 december 2007	89.038

Kortlopende vorderingen

Overige vorderingen en vooruitbetaald (3)

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	€	€
Vordering Ecosy inz conferentie 15-18/11	18.625	-
Rente	303	-
Overige	150	-
	19.078	-

Bijlage 3
bij rapport d.d. 28 mei 2008
VERENIGING JONGE SOCIALISTEN IN DE
PARTIJ VAN DE ARBEID, AMSTERDAM

Kortlopende schulden

Nog te betalen en vooruitontvangen (4)

Declaratie Ritzen 2007	402	-
Reservering verlofuren JS (5)	4.607	6.062
Reservering vakantiegeld JS (6)	1.820	-
Voorontvangen NIZW		20.876
	<u>6.829</u>	<u>26.938</u>

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Lasten

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	€	€
Salarissen en sociale lasten (7)		
Salarissen	50.481	48.322
Sociale lasten	8.011	7.100
Pensioenlasten	2.524	2.755
Overwerk	4.746	-
Ziektewetplan & overige verzekeringen	1.373	824
Doorberek salariskosten	3.500-	-
	<u>63.635</u>	<u>59.001</u>
Bureaunkosten (8)		
Directe afschrijvingskosten	2.123	2.123
Doorbelaste bureaunkosten	9.864	12.637
Directe bureaunkosten	7.803	10.720
	<u>19.790</u>	<u>25.480</u>
Publicaties/media (9)		
Blad 'Lava' in 2006 vijf nummers	21.341	18.563
Internetnieuwsbrief	1.004	3.638
Podpolitics/Donateurskrant	22.307	38
	<u>44.652</u>	<u>22.239</u>
Afdelingen (10)		
Locale projecten	2.609	2.867
Afdracht aan afdelingen	4.988	2.408
	<u>7.597</u>	<u>5.275</u>

Bijlage 3

bij rapport d.d. 28 mei 2008

**VERENIGING JONGE SOCIALISTEN IN DE
PARTIJ VAN DE ARBEID, AMSTERDAM**

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	€	€
Landelijke projecten (11)		
Pinksterkamp	-	4.127
Werkgroepen	1.439	1.767
Opening-sluiting politiek seizoen	2.004	523
Diverse landelijke projecten	8.725	7.809
	<u>12.168</u>	<u>14.226</u>
Scholing/training/vorming (12)		
Regiotraining	257	-
Kadertraining	229	-
Train de trainers	212	-
Overige	579	-
Overige trainingen	1.584	15
	<u>2.861</u>	<u>15</u>
Promotie en werving (13)		
Promotiemateriaal	10.204	8.768
Campagne	-	1.307
Gemeenteraadsverkiezing	-	21.433
Provinciale Staten verkiezing	608	-
Tweede Kamer verkiezing	-	37.693
Overige	2.595	5.941
	<u>13.407</u>	<u>75.142</u>
Internationaal werk (14)		
IUSY (incl Zomerkamp)	4.871	19.276
ECOSY	44.965	3.868
Overig internationaal werk	23.246	10.559
	<u>73.082</u>	<u>33.704</u>
Baten		
Overige ontvangsten (15)		
Ontvangsten abonnementsgelden Lava	-	495
Overige ontvangsten internationaal	23.324	32.000
Subsidie NIZW voor project Xplore, deel 2006	-	2.624
Diversen	9.927	7.987
	<u>33.250</u>	<u>43.106</u>
Giften boven € 500,-		
P.H. Tiggelaar	3.085	

Bijlage 4

bij rapport d.d. 28 mei 2008

**VERENIGING JONGE SOCIALISTEN IN DE
PARTIJ VAN DE ARBEID, AMSTERDAM****LASTEN JS OVER 2007 o.b.v. HET KASSTELSEL**

	Begroting 2007	Uitkomst kasstelsel 2007
	€	€
Organisatie kosten		
Salarissen en sociale lasten	63.000	62.942
Huisvestingskosten	28.900	33.984
Bureaunkosten	27.800	21.230
Computerkosten	8.800	6.344
Drukkosten	2.000	671
Logistieke kosten	7.000	5.311
Reis- en verblijfkosten medewerkers	1.200	1.231
Overige personeelskosten	1.000	1.600
Facilitair bedrijf	64.000	64.258
Accountantskosten	3.000	5.225
Inningskosten	5.500	880
Overige kosten	2.000	3.403
Totaal organisatiekosten	214.200	207.079
Activiteiten		
Bestuurskosten	15.000	18.183
Congreskosten	17.500	23.710
Kosten publicaties/media	55.500	48.751
Afdelingen	11.200	7.347
Landelijke projecten	12.750	12.530
Scholing/training/vorming	8.000	2.749
Promotie en werving	7.300	14.180
Internationaal werk	44.391	73.502
Onvoorzien	5.000	2.432
Totaal activiteiten	176.641	203.384
Subtotaal 2007	390.841	410.463
Bij: vooruitbetaald in 2007 voor 2008		10.537
Af: vooruitbetaald in 2006 voor 2007		7.814-
Bij: activa investeringen 2007		⊖
Af: afschrijvingskosten 2007		2.122-
		⊖
TOTAAL KOSTEN JS 2007 o.b.v. het kasstelsel		411.064

Aan: het Bestuur van de Vereniging Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de jaarrekening 2007 van de Vereniging Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid te Amsterdam bestaande uit de balans per 31 december 2007 en de winst-en-verliesrekening over 2007 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de Vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de Vereniging. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de Vereniging heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

01072008

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Vereniging Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid per 31 december 2007 en van het resultaat over 2007 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

Amsterdam, 29 mei 2008

Ernst & Young Accountants
namens deze

w.g. J.C. Besters RA

01072698

OPENBAARMAKING VAN ACCOUNTANTSVERKLARINGEN

1. Conditie

De machtiging om de accountantsverklaring openbaar te maken wordt gegeven onder de volgende condities.

- Indien na het verlenen van deze machtiging feiten en omstandigheden bekend worden die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept, is nader overleg met de accountant noodzakelijk.
- De machtiging heeft betrekking op het opnemen van de accountantsverklaring in het ten behoeve van de algemene vergadering uit te brengen verslag, waarin ook de opgemaakte (bij structuurvennootschappen: vastgestelde) jaarrekening wordt opgenomen.
- De machtiging heeft ook betrekking op het opnemen van de accountantsverklaring in het bij het handelsregister te deponeren verslag, mits de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt.
- De voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening waarin op grond van artikel 2:397 BW vereenvoudigingen zijn aangebracht, dient te zijn ontlopend aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening. Een concept van deze voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening dient aan ons ter inzage te worden gegeven.
- De accountantsverklaring kan ook worden toegevoegd indien de jaarrekening op elektronische wijze, bijvoorbeeld op Internet, wordt openbaar gemaakt. Deze jaarrekening dient de volledige jaarrekening te zijn en deze dient goed te zijn afgescheiden van andere gelijktijdig elektronisch openbaar gemaakte informatie.
- Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is voor het opnemen van de accountantsverklaring daarbij opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2. Toelichting op de condities

2.1 Raad van commissarissen en raad van bestuur

De accountant zendt zijn accountantsverklaring doorgaans aan de raad van commissarissen en de raad van bestuur. Dit is in overeenstemming met Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) dat in artikel 393 onder meer zegt: 'De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring'. 'De accountant brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de raad van commissarissen en aan het bestuur.'

2.2 Algemene vergadering

Met betrekking tot een verdere verspreiding van zijn accountantsverklaring dient de accountant te letten op de Gedrags- en Beroepsregels Registeraccountants 1994 (GBR-1994), vastgesteld op grond van de Wet op de registeraccountants, c.q. de Gedrags- en Beroepsregels Accountants-Administratieconsulenten (GBAA), vastgesteld op grond van de Wet op de Accountants- Administratieconsulenten.

Artikel 12 lid 2 van de GBR-1994/GBAA zegt: 'De registeraccountant/ accountant-administratieconsulent is gehouden aan ieder aan wie hij een verklaring verstrekt, mede te delen dat openbaarmaking ervan slechts is toegestaan met zijn voorafgaande uitdrukkelijke toestemming.'

Wat onder openbaarmaking moet worden verstaan, staat in artikel 1 van de GBR-1994/GBAA: 'beschikbaar stellen voor het publiek, dan wel aan een zodanige kring van personen dat deze met het publiek gelijk is te stellen'. Verspreiding onder aandeelhouders c.q. leden valt ook onder dit begrip openbaar maken, zodat voor het opnemen van de accountantsverklaring in het verslag dat aan de algemene vergadering wordt uitgebracht machtiging van de accountant nodig is.

2.3 Accountantsverklaring plus verantwoording

De machtiging heeft betrekking op publicatie in het verslag waarin tevens is opgenomen de jaarrekening waarop de accountantsverklaring betrekking heeft. Deze conditie stoelt op artikel 28 lid 1 van de GBR-1994/GBAA dat zegt: 'Het is de registeraccountant/accountant-administratieconsulent verboden toestemming te geven tot openbaarmaking van zijn verklaring anders dan te samen met de verantwoording waarop die verklaring betrekking heeft.'

De accountant zal ook altijd de overige inhoud van het verslag willen zien, omdat het hem volgens artikel 28 lid 3 van de GBR-1994/GBAA verboden is toestemming tot openbaarmaking van zijn verklaring te verlenen indien 'door de inhoud van de gezamenlijk openbaar gemaakte stukken een onjuiste indruk omtrent de betekenis van de verantwoording wordt gewekt'.

2.4 Gebeurtenissen tussen datum accountantsverklaring en algemene vergadering

Aandacht dient geschonken te worden aan het feit dat zich tussen de datum van de accountantsverklaring en de datum van de algemene vergadering waarin omtrent de vaststelling c.q. goedkeuring van de jaarrekening wordt beslist, feiten of omstandigheden kunnen voordoen die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept. De accountant moet maatregelen nemen opdat hij van de ontwikkelingen te dien aanzien op de hoogte blijft. Het is hem namelijk volgens

artikel 28 lid 3 van de GBR-1994/GBAA eveneens verboden toestemming tot openbaarmaking van zijn verklaring te verlenen indien 'door hetgeen bekend is geworden in de periode tussen het geven van de verklaring en het openbaar maken ervan, aan de getrouwheid van de verantwoording afbreuk wordt gedaan'. De machtiging tot openbaarmaking van de accountantsverklaring wordt dus gegeven onder de conditie dat de accountant tijdig in kennis wordt gesteld van feiten en omstandigheden die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept, opdat beraad kan plaatsvinden over de afgelegde accountantsverklaring.

2.5 Handelsregister

De jaarrekening wordt (bij onder titel 9 BW2 vallende rechtspersonen samen met het jaarverslag en de overige gegevens) overgelegd aan de algemene vergadering. De algemene vergadering beslist over de vaststelling c.q. goedkeuring van de jaarrekening. Pas na de vaststelling c.q. goedkeuring van de jaarrekening door de algemene vergadering is sprake van een vennootschappelijke jaarrekening. Deze jaarrekening zal in de regel in ongewijzigde vorm worden vastgesteld. Bij structuurvennootschappen wordt in de regel de door de raad van commissarissen vastgestelde jaarrekening goedgekeurd (bij structuurvennootschappen heeft de algemene vergadering geen recht om wijzigingen aan te brengen). Aan de vennootschappelijke jaarrekening moet als onderdeel van de overige gegevens de accountantsverklaring worden toegevoegd. De tekst hiervan is normaal gesproken identiek aan de eerder afgelegde accountantsverklaring. Het is de vennootschappelijke jaarrekening die samen met het jaarverslag en de overige gegevens bij het handelsregister wordt openbaar gemaakt. Onder de overige gegevens behoort dan te zijn opgenomen de accountantsverklaring die behoort bij de volledige jaarrekening. Indien de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt, kan de accountantsverklaring worden toegevoegd aan de door de algemene vergadering vastgestelde c.q. goedgekeurde jaarrekening en bij tijdige deponering van het verslag ten kantore van het handelsregister als onderdeel van dit verslag worden openbaar gemaakt.

2.6 Openbaarmaking op andere wijze

De jaarrekening kan ook worden openbaar gemaakt op andere wijze dan door deponering bij het handelsregister. De accountantsverklaring kan ook dan worden toegevoegd, mits het gaat om openbaarmaking van de volledige jaarrekening. Deze conditie vloeit voort uit artikel 29 lid 1 van de GBR-1994/GBAA, dat zegt: 'Indien een deel van een jaarrekening dan wel een verkorte jaarrekening openbaar wordt gemaakt, is het verboden toe te staan dat daarbij enigereel door de registeraccountant/accountant-administratieconsulent gegeven mededeling wordt openbaar gemaakt, tenzij:

- a hij tot het oordeel is gekomen dat in de gegeven omstandigheden het desbetreffende stuk toereikend is, of
- b op grond van wettelijke voorschriften met openbaarmaking van het desbetreffende stuk kan worden volstaan.'

Indien niet de volledige jaarrekening wordt openbaar gemaakt, is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

Bij het opnemen van de jaarrekening en de accountantsverklaring op Internet dient gewaarborgd te worden dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de Internetsite. De scheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat.

2.7 Opnemen in een ander stuk

Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is sprake van een nieuwe openbaarmaking. Deze conditie vloeit voort uit artikel 28 lid 2 van de GBR-1994/GBAA, dat zegt: 'De verklaring heeft mede betrekking op hetgeen omtrent de verantwoording in gezamenlijk daarmede openbaar gemaakte stukken wordt medegedeeld'. Een voorbeeld van deze situatie is de publicatie van een emissieprospectus met daarin opgenomen de jaarrekening, nadat dezelfde jaarrekening tezamen met de andere jaarstukken is gedeponeerd bij het handelsregister. Voor elke nieuwe openbaarmaking is opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2.8 Gebeurtenissen na de algemene vergadering

Indien na de vaststelling of goedkeuring van de jaarrekening feiten en omstandigheden bekend zijn geworden waardoor de jaarrekening niet langer het wettelijk vereiste inzicht geeft, moet niettemin de bij de vastgestelde c.q. goedgekeurde jaarrekening afgegeven accountantsverklaring worden gehandhaafd, evenals de bij het handelsregister neergelegde accountantsverklaring. In dat geval dient de rechtspersoon over deze feiten en omstandigheden een mededeling bij het handelsregister te deponeren, voorzien van een accountantsverklaring. Ook in deze situatie is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

Activiteitenverslag Jonge Socialisten in de PvdA – 2007

01072008

1. Inleiding

Het jaar 2007 was voor de JS een gevarieerd jaar. Er was in het begin van het jaar een verkiezingscampagne (voor de Provinciale Staten), er werden nieuwe beginselen en een nieuw huishoudelijk reglement vastgesteld en een nieuw Landelijk Bestuur ging van start. Er werden, lokaal en landelijk, veel activiteiten georganiseerd voor de leden.

2. Organisatorisch

2.1 Landelijk Bestuur

Op het voorjaarscongres van 24 en 25 juni 2006 werd een nieuw landelijk bestuur gekozen wat bestond uit:

Voorzitter: Peter Scheffer
Vice-voorzitter: Kido Koenig
Internationaal secretaris: Zita Schellekens
Secretaris personeel en organisatie: Jouke Krabbenborg
Peningmeester: Liesje Klomp
Bestuurslid leden, afdelingen, scouting en trainingen: Pepijn van Kesteren
Bestuurslid communicatie en media: Michiel Sikkes
Bestuurslid promotie en doelgroepen: Yasin Torunoglu

Op het voorjaarscongres van 26 t/m 28 mei 2007 werd een nieuw landelijk bestuur a.i. gekozen wat bestond uit:

Voorzitter a.i.: Ruben Zandvliet
Vice-voorzitter (financiën, personeel en organisatie) a.i.: Jouke Krabbenborg
Bestuurslid Internationaal, Afdelingen, Trainingen en Scouting a.i.: Pepijn van Kesteren
Bestuurslid Zomertour, Promotie en Doelgroepen a.i.: Yasin Torunoglu

Op het buitengewoon congres van 22 september 2007 werd een nieuw landelijk bestuur gekozen wat bestond uit:

Voorzitter: Michiel Emmelkamp
Vice-voorzitter: Merel Schogt
Secretaris personeel en organisatie: Naomi Woltring
Peningmeester en bestuurslid afdelingen: Randy Martens
Internationaal Secretaris a.i.: Pieter Schavemaker
Bestuurslid scholing en promotie: Niek Ritzen

Op het najaarscongres van 1 en 2 december 2007 werd Pieter Schavemaker gekozen tot Internationaal Secretaris. De samenstelling van het bestuur bleef dus gelijk.

2.2 Medewerkers

De JS heeft twee medewerkers in dienst:

Een medewerker Communicatie: (vast, 32 uur)

Deze medewerker is medeverantwoordelijk voor alle publicaties en andere materialen.

Daarnaast is deze medewerker verantwoordelijk voor het bijhouden en optimaliseren van de website.

En een bureaumedewerker Organisatie, Educatie en Financiën: (vast, 28 uur)

Deze medewerker is medeverantwoordelijk voor het organiseren van trainingen, het organiseren en ondersteunen van het ASA en het DB, het financiële beheer en de ledenadministratie.

Marit Kok is medewerker Communicatie.

Bureaumedewerker was, tot 31 oktober 2007, Mirjam Jelsma. Zij werd per 26 oktober opgevolgd door Leon Sars.

3. Landelijke activiteiten

In 2007 zijn zowel landelijke als lokale activiteiten georganiseerd. In dit hoofdstuk volgt een beschrijving van de reguliere landelijke activiteiten en overige landelijke activiteiten die het afgelopen jaar georganiseerd zijn.

3.1 Reguliere landelijke activiteiten

In 2007 is er een *Voorjaars- en een Najaarscongres* gehouden. Op de congressen neemt de JS politiek inhoudelijke standpunten in, wordt het beleid voor de komende periode vastgesteld en vinden er verkiezingen voor posten in onder andere het Landelijk Bestuur plaats. Op de congressen is naast de plenaire gedeeltes een zogenaamd alternatief programma met debatten, workshops en muziek. Voorafgaand aan de congressen werd een voorbereidingsbijeenkomst georganiseerd.

Het *Voorjaarscongres* vond in het pinksterweekend plaats in Amsterdam, en werd gecombineerd met het 30-jarig jubileum van de JS en het traditionele PinksterKamp. Te gast waren, naast vele oud-JS'ers, onder andere Mei Li Vos en Eddy Terstall, er werd gediscussieerd over een breed scala aan onderwerpen en er werd een nieuw landelijk bestuur gekozen en gesproken over de toekomst van de JS, en het jubileum werd gevierd op een feest.

Op het *Najaarscongres* (in december) te Leeuwarden waren onder andere de ministers Plasterk en Vogelaar te gast.

Verder vonden er twee buitengewoon congressen plaats, beiden te Utrecht: de eerste in maart, alwaar een nieuw beginselmanifest en een aantal wijzigingen op het huishoudelijk reglement werden vastgesteld, en een in september, waar een nieuw landelijk bestuur werd gekozen.

Ieder jaar organiseert de JS ook een opening en sluiting van het politiek seizoen. De sluiting van 2007 vond plaats in Rotterdam en had als thema klimaat. De opening van 2007 vond plaats in Arnhem rond het thema Jeugdzorg.

Verder organiseert de JS regelmatig een Nieuwe Ledendag. Nieuwe leden maken hier op een interessante manier kennis met de verschillende werkgroepen binnen en activiteiten van de JS. In september 2007 was er een nieuwe ledendag in Breda, alwaar na de nieuwe ledendag werd gedemonstreerd werd bij het consulaat van Birma dat in Breda gevestigd is.

3.2 Overige landelijke activiteiten

Free Birma / Xpeditie India

Het grootste project dat de JS de afgelopen twee jaar georganiseerd heeft is het Free Birma project. Een groep JS'ers is afgereisd naar India om daar onderzoek te doen naar de situatie van Birmese vluchtelingen. Weer thuis werd een grote campagne gestart die resulteerde in veel media-aandacht voor de projectgroep Free Birma en een grote kennis van de situatie in Birma onder JS'ers.

Debattoernooi

In 2007 organiseerde de JS een groot debattoernooi in verschillende steden samen met andere politieke jongerenorganisaties. JS'ers kregen training in debatteren en gingen daarna in debat met elkaar en met leden van andere politieke jongerenorganisaties.

Iftar-festival

In 2007 organiseerde de JS, net als in 2007, gezamenlijke avondmaaltijden in het kader van de Ramadan. Na afloop van de maaltijden was er debat of een lezing.

WSEB

De JS heeft een zeer bloeiende werkgroep Sociaal Economisch Beleid (WSEB). Deze werkgroep bediscussieert kwesties op sociaaleconomisch gebied, zoals bijvoorbeeld het ontslagrecht, arbeidsmigratie en duurzaamheid.

Internationaal Beleid

De JS heeft een lange internationale traditie en ook landelijk organiseren we regelmatig activiteiten met een internationale inslag. De werkgroep internationaal beleid is hier heel actief in.

Onderwijswerkgroepen

De meeste JS-leden zijn scholieren en studenten. JS'ers die met onderwijspolitiek aan de slag willen doen dat bij de werkgroepen Voortgezet Onderwijs en Hoger Onderwijs. De werkgroepen onderhouden goed contact met de studentenvakbonden, kamerleden en de minister van onderwijs.

Zomertour

Elk jaar is de JS aanwezig bij de informatiemarkten voor nieuwe studenten in de grootste studentensteden van Nederland om nieuwe leden te werven. In 2007 stond de zomertour in het thema van Free Birma. Studenten konden onder andere op de foto binnen een frame waarop stond "geen groeten uit Birma".

3.3 Verkiezingen

Tijdens de Provinciale Statencampagne voerden veel JS'ers, door heel Nederland, campagne voor jonge kandidaten in hun regio. De campagne werd afgetrapt met een grote Pre Election Party in Groningen, met een aantal prominente gasten en een groot feest na afloop.

4. Politieke activiteiten

Op verschillende manieren worden binnen de JS politiek inhoudelijke activiteiten ontplooid. Dit gaat via de werkgroepen, via rechtstreekse politieke beïnvloeding en via de media.

4.1 Politieke en maatschappelijke beïnvloeding

De JS maakte zich op verschillende manieren sterk voor onder andere democratie in Birma (door jarenlange demonstraties), een Europees referendum (door een voorstel op het partijcongres van 6 oktober 2007), tegen dubieuze beleggingen door pensioenfondsen (via een dreiging met een rechtszaak), voor goedkopere condooms (door convenanten voor automaten met goedkope condooms met gemeenten), tegen homodiscriminatie in Polen (via een demonstratie in Teletubbiepakken voor de Poolse ambassade) en de OV-kaart voor MBO'ers van 16 en 17 jaar (via interne lobby).

4.2 Mediabeïnvloeding

De JS haalde vaak de pers. Naast de vele lokale acties en de bovengenoemde initiatieven zijn enkele voorbeelden het standpunt dat het PvdA-partijleiderschap niet te combineren is met een ministerschap (Trouw, 12-04-2007), het pleidooi voor een nieuw partijbestuur na het aftreden van partijvoorzitter Michiel van Hulten (1vandaag, 25-04-2007), een analyse van voorzitter Peter Scheffer over de problemen van de partij (Buitenhof, 29-04-2007) en het protest tegen het door PvdA-Kamerlid Jeroen Dijsselbloem voorgestelde verbod op een computerspel (Volkskrant, 22-06-2007). Verder hebben JS'ers landelijk en lokaal regelmatig hun beschouwing op politieke actualiteiten gegeven in diverse media.

5. Communicatie

5.1 LAVA

Het ledenblad van de JS heet LAVA. Het tijdschrift bevat interviews, achtergrondartikelen en opinies over allerlei actuele politieke en maatschappelijke kwesties. Daarnaast bevat het blad een forumrubriek, verslagen van JS activiteiten en een activiteitenagenda. De doelstellingen van LAVA zijn het bijdragen in de meningsvorming voor en door jongeren met interesse in politiek, het bevorderen van de communicatie tussen bestuur, afdelingen en leden en informatievoorziening aan de leden en andere in politiek geïnteresseerden. Daarnaast dient Lava ook als discussieplatform voor de lezers. Dit verschijnt vijf keer per jaar. Bart Juttman is hoofdredacteur.

5.2 Website

De website van de JS, www.js.nl, wordt dagelijks bijgewerkt. Op de website worden activiteiten aangekondigd, verslagen van activiteiten gepubliceerd, worden

persmomenten uitgemeten en kunnen geïnteresseerden informatie vinden over de JS. Ook kunnen JS-producten zoals T-shirts en tassen besteld worden.

5.3 Nieuwsbrief

De medewerker communicatie verstuurt een tweewekelijkse digitale nieuwsbrief waarin leden en geïnteresseerden verslagen en aankondigingen van activiteiten, standpunten en andere zaken die betrekking op de JS hebben kunnen lezen.

6. Werkgroepen

In 2006 waren de volgende werkgroepen actief:

Girlz in Politics

Hoger Onderwijs

Voortgezet Onderwijs

Bestuurlijke Vernieuwing

Internationaal Beleid

Europees Beleid

Sociaal Economisch Beleid

Duurzame Dingen

Red&Pink

7. Afdelingswerk

Verreweg de meeste JS-leden zijn actief in lokale afdelingen. De JS afdelingen zijn actief begeleid met hun activiteiten en invloed in lokale politiek door middels van periodieke gesprekken met afdelingsbesturen. De JS heeft bloeiende afdelingen in veel steden. In steden als Groningen, Amsterdam, Utrecht, Rotterdam en Den Haag is een grote groep JS'ers actief. In vele andere plaatsen zijn kleinere groepjes lokaal actief. Afdelingen worden ondersteund en aangejaagd door middel van afdelingsnieuwsbrieven, handboeken, scholingen en cursussen, veel telefonisch contact met het landelijk bestuur. De afdelingen komen iedere twee maanden bijeen tijdens de landelijke Adviesraad.

8. Scholing en training

Een van de doelstellingen van de JS is het scholen van jongeren in politiek en het aanbieden van trainingen. De JS organiseert daartoe regelmatig scholingsdagen en biedt tijdens haar congressen workshops en trainingen aan. Ook afdelingen organiseren vaak workshops en lezingen.

Binnen de JS bestaat een trainerspool van (oud-)JS'ers die op hun expertisegebied trainingen geven aan JS'ers. Verder is de JS lid van EduNet, een Europese organisatie die trainingen voor socialistische en sociaaldemocratische jongerenorganisaties bevordert en organiseert. JS'ers hebben jaarlijkse vele mogelijkheden om deel te nemen aan internationale trainingen, georganiseerd door de Europese en de internationale koepelorganisaties en onze Duitse zusterorganisatie Die Falken. In 2007 zijn meerdere scholingsdagen en cursussen georganiseerd.

10. Ledenwerving en ledenbeheer

Ledenwerving is een van de speerpunten van het JS-beleid. Het is de manier om jongeren voor langere tijd te betrekken bij politiek-maatschappelijke discussie. Op vele landelijke en afdelingsactiviteiten ging de JS in discussie met jongeren over hun leefomgeving, de maatschappij en politiek. De JS zorgt ervoor zoveel mogelijk aanwezig te zijn op plekken waar veel jongeren bij elkaar komen, zoals introductieweken en voorlichtingsbijeenkomsten of markten van MBO's, HBO's en universiteiten (de zogenaamde Zomertour) en bij een aantal lokale festivals. Verder worden afdelingen gestimuleerd om leden te werven door zelf activiteiten te organiseren of om aan te sluiten bij bestaande bijeenkomsten.

11. Internationaal werk

11.1 European Community Organization of Socialist Youth (ECOSY)

Bij de Europese koepelorganisatie van de JS (ECOSY) is de JS de afgelopen twee jaren vertegenwoordigd door Janna Besamusca en Naomi Woltring. Tijdens het ECOSY Congres van maart 2007 in Warschau is JS'er Janna Besamusca tot president van de Control Commission gekozen (penningmeester). Janna was daarvoor coördinator van de Feminist Working Group en organiseerde met de JS het zogenaamde FemSem (Feminist Seminar) in Den Haag in 2006.

11.2 International Union of Socialist Youth (IUSY)

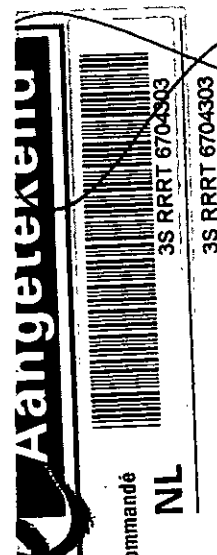
Bij de mondiale koepelorganisatie van de JS (IUSY) is de JS de afgelopen jaren vertegenwoordigd door Rinske Reiding, Ivo Spauwen en Zita Schellekens.

11.3. Overige activiteiten Internationaal

De JS is altijd veel bezig geweest met internationale politiek. Daarvan is de, eerder genoemde, Free Birma-campagne een goed voorbeeld. Daarnaast zijn we o.a. actief geweest met het IUSY en ECOSY zomerkampen, met het honderdjarig bestaan van IUSY. Ook heeft de JS een zeer actieve internationale werkgroep, de WIB.

12. Partij van de Arbeid

Voor een politieke jongerenorganisatie is en blijft het contact met de moederpartij van groot belang. Ook in 2007 heeft de voorzitter van de JS de vergaderingen van de PvdA Tweede Kamerfractie en het PvdA Partijbestuur bijgewoond. Op deze manier bleef de JS op de hoogte van de discussies die binnen de partij op zowel inhoudelijk als meer organisatorisch gebied plaatsvonden. Tijdens het partijcongres van oktober 2007 diende de JS een aantal voorstellen in over de OV-kaart voor MBO'ers, fout vlees en een nieuw Europees referendum.

Ministerie van Binnenlandse Z

en Koninkrijksrelaties

Afd. Kabinetszaken

T.a.v. Madeline Michiels van

Schedeldoelshaven 200

2511 EZ Den Haag

01072008